

معاون وزیر در توسعه مدیریت و سرمایه انسانی روند اجرای قانون
بند «د» تبصره (۲۰) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ را تشریح کرد

بیش از 16 هزار نفر در فهرست رسمی های صنعت نفت

حضرت امام حسن علیہ السلام می فرمایند:

چنان برای دنیایت تلاش کن که گویا همیشه زنده ای،
و چنان برای آخرت تلاش کن که گویی فردا مرگت فرا می رسد.

(الحیاء، ج ۴، ص ۶۲)

شنبه ۲۷ فروردین ۱۴۰۱

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت
ساختمان شماره ۲۴ نفت-طبقه چهارم
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت
جمهوری اسلامی ایران

www.mashal.ir

MASHAL.MOP.IR

Email: mashal@mop.ir

از طریق اسکن بارکد «کیو آر» وارد سایت
مشعل شوید.

۳۲

درس آموزی از حوادث

انفجار و آتش
سوزی در واحد
آمونیاک

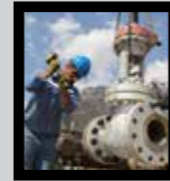
۱۰

نفت

بهار تولید
در قطب نفت کشور

۲۸

خطوط لوله

انتقال نفت از
جایی نزدیکتر
به خدا

۳۴

بین الملل

آیا بحران انرژی کنونی
شدیدتر از بحران نفتی
دهه ۷۰ میلادی
است؟

۴۰

معرفت

توصیه های
رهبر انقلاب برای
شبهای قدر

چشیدن ترشی گاز که با اشتغالزایی شیرین می شود

«فرار مغزها»، این بار به سرخس

۱۶

۱۱ فروردین سال ۱۴۰۱ بود که بار دیگر شاهد ثبت رویدادی مهم در کارنامه صنعت گاز بودیم؛ رویدادی که اهدافی راهبردی را هدف قرار داده تا در نقطه ای مرزی، شاهد کاهش محدودیتها و افزایش پایداری شبکه انتقال گاز باشیم. عملیات اجرایی فاز دوم ذخیره سازی گاز شوریجه D (پنجشنبه، ۱۱ فروردین) با فرمان سیدابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری و با حضور جواد اوجی، وزیر نفت آغاز شد؛ پروژه ای که قرار است با حدود ۷۰۰ میلیون دلار سرمایه گذاری در مدت سه سال، ظرفیت تزریق گاز را از ۱۰ به ۲۰ میلیون مترمکعب در روز و ظرفیت برداشت گاز را از ۲۰ به ۴۰ میلیون مترمکعب در روز برساند. هم اکنون سالانه ۲ میلیارد مترمکعب گاز از مخزن شوریجه برداشت و به شبکه شمال و شمال شرق کشور تزریق می شود و با برنامه های توسعه ای پیش رو، این میزان شاهد افزایش دوبرابری خواهد بود. بهره برداری از دو کارخانه در مجتمع گوگردی سردار شهید سلیمانی، از دیگر طرح هایی بود که با فرمان رئیس جمهوری افتتاح شد...

مربی و ملی پوش نفتی هندبال ایران:

نفت و گاز گچساران می تواند بازیکنان
بیشتری را به تیم ملی معرفی کند

۴۴

حرکت قابل ستایش باشگاه صنعت نفت آبادان
کودک مبتلابه سرطان با حضور
در جمع بازیکنان به آرزوی
رسید

۴۶

گفت و گو با مدیرعامل شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند

پالایشگاه امام خمینی (ره) شازند، نخستین پالایشگاه در عصر انقلاب است که مدرن ترین و سودآورترین پالایشگاه ایران نیز شناخته می شود و از سال ۱۳۷۲ با ظرفیت ۱۷۰ هزار بشکه در روز راه اندازی شد و در سال ۱۳۸۹ واحدهای عملیاتی جدید با عنوان واحدهای فاز ۲ در این پالایشگاه مورد بهره برداری قرار گرفت و ظرفیت پالایشی آن را به ۲۵۰ هزار بشکه در روز رساند. این پالایشگاه ۵ فرآورده اصلی کشور شامل بنزین (یورو، سوپر)، نفت سفید، گاز مایع، نفت کوره و گاز ویل را تولید و تحویل شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی می دهد. محصولات ویژه پالایشگاه شازند نیز ظرف سه چهار سال گذشته به مرحله بهره برداری و تولید رسیده اند. پالایشگاه امام خمینی (ره) شازند، نخستین تولیدکننده سوخت کم سولفور در بخش کشتیرانی است که به شرکت ملی نفتکش و کشتیرانی جمهوری اسلامی تحویل می شود.

۲۲

رهبر معظم انقلاب اسلامی در
دیدار با مسؤولان و کارگزاران
نظام:

روند خام فروشی
باید با تولید
دانش بنیان اصلاح
شود

۴

وزیر نفت خبر داد

آغاز
فشارافزایی
در میدان های
گازی ایران

۶

بیش از ۱۶ هزار نفر در فهرست
رسمی های صنعت نفت

معاون وزیر در توسعه مدیریت و سرمایه انسانی و وزیر امور اقتصاد و صنایع
پند «د» (تیسره ۲۰) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ را تشریح کرد

بین‌الملل

اوپک: عرضه نفت روسیه قابل جایگزینی نیست

اوپک به اتحادیه اروپا اعلام کرد که جایگزین کردن کاهش عرضه بالقوه نفت روسیه امکانپذیر نیست. به گزارش خبرگزاری رویترز از لندن، محمد سائوسی بار کیندو، دبیر کل سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در دیدار با مقام‌های اتحادیه اروپا اظهار کرد که تحریم‌های کنونی و آینده علیه روسیه می‌تواند یکی از بدترین شوک‌های عرضه نفت را ایجاد کند و جایگزین کردن عرضه نفت مسکو غیرممکن است.

مقام‌های اتحادیه اروپا روز دوشنبه در نشست با نمایندگان اوپک درخواست خود از کشورهای تولیدکننده نفت مبنی بر بررسی امکان افزایش عرضه نفت و کمک به کاهش قیمت‌های فزاینده این کالای راهبردی را دوباره مطرح کردند. یک مقام این اتحادیه در این باره گفت: نمایندگان اتحادیه اروپا در نشست با اوپک همچنین اظهار کردند که اوپک مسؤولیت تضمین توازن بازارهای نفت را به عهده دارد. اوپک تاکنون در برابر درخواست‌های ایالات متحده و ژانسی بین‌المللی انرژی برای افزایش بیشتر عرضه نفت خام برای کاهش قیمت‌ها که ماه گذشته پس از اعمال تحریم‌های واشنگتن و بروکسل علیه مسکو در پی حمله این کشور به اوکراین به اوج خود در ۱۴ سال گذشته رسید، مقاومت کرده است.

ائتلاف اوپک پلاس که متشکل از اوپک و دیگر تولیدکنندگان از جمله روسیه است، تولید خود را در ماه مه ۴۲۲ هزار بشکه در روز افزایش خواهد داد.

احتمال تحریم نفتی روسیه از سوی اتحادیه اروپا

وزیران امور خارجه اتحادیه اروپا اعلام کردند که تحریم نفتی روسیه می‌تواند بخشی از بسته تحریمی بعدی اتحادیه اروپا باشد. به گزارش خبرگزاری رویترز، وزیران امور خارجه ایرلند، لیتوانی و هلند روز دوشنبه (۲۲ فروردین ماه) اعلام کردند که اتحادیه اروپا در حال تهیه پیش‌نویس پیشنهادهایی برای تحریم نفتی روسیه است، در حالی که توافقی برای ممنوعیت نفت خام روسیه وجود ندارد. جوزپ بورل، دبیرکل اتحادیه اروپا در این باره گفت: بسیاری از وزیران حاضر در این نشست در لوکزامبورگ از تحریم واردات نفت روسیه حمایت کردند؛ اما برای برخی چنین ممنوعیتی یک شوک نامتوازن است. سایمون کاونی، وزیر امور خارجه ایرلند درباره نشست وزیران کمیسیون اروپا گفت: در حال کار روی تضمین این مسأله هستند که نفت، بخشی از بسته تحریمی بعدی علیه روسیه باشد. روسیه حدود یک چهارم نفت خام اتحادیه اروپا را تأمین می‌کند. گام بعدی این اتحادیه برای فشار بر روسیه و توقف گلوله‌باران شهرهای اوکراین در پی حمله مسکو در اواخر ماه فوریه است. بورل گفت: هیچ گزینه‌ای از جمله تحریم نفت و گاز روسیه، حذف نشده است. وی پیش از این گفته بود که تحریم روسیه دیر یا زود باید اتفاق بیفتد. پارلمان اروپا هفته گذشته به تحریم رأی مثبت داده بود، البته این رأی الزام‌آور نیست.

رئیس‌جمهوری:

امروز نفت را بر اِحتی صادر می‌کنیم

شده و دولت با همه توان مصمم است در این مسیر گام بردارد. رئیسی با اشاره به شرایط نامناسب اقتصادی در آغاز به کار دولت سیزدهم گفت: با عنایت خداوند متعال توانستیم برای کشور در آمد ایجاد کنیم و بدون استقراض از بانک مرکزی با خلق پول که تورم را بشدت افزایش می‌داد، حقوق کارکنان را بدون یک روز تأخیر، پرداخت کنیم. وی با بیان اینکه دولت مصمم است با افزایش درآمدها و کاهش هزینه‌ها کشور را به رشد اقتصادی مطلوب برساند، اظهار کرد: متأسفانه در هشت سال گذشته میانگین نرخ رشد اقتصادی بسیار پایین بود؛ اما این دولت برای امسال، افزایش ۸ درصدی را

رئیس‌جمهوری با بیان اینکه در گذشته فروش نفت را به امضای قراردادهای مختلف منوط کرده بودند، گفت: امروز نفت را بر اِحتی صادر می‌کنیم و با این کار مشخص شد اگر اراده‌ای جدی برای انجام کار وجود داشته باشد، هیچ مانعی نمی‌تواند جلودار کشور باشد. وی گفت: دولت به همه احترام می‌گذارد؛ اما بی‌تردید افرادی که با بنیان وضع موجود هستند و مردم از عملکرد آنان رضایت ندارند، نباید در عرصه‌های مدیریتی استفاده شوند. داشتن روحیه انقلابی، جهادی و کارآمد بودن از محورهای مورد تأکید این دولت است؛ رئیس‌جمهوری با بیان اینکه امروز برای پیشرفت و آبادانی کشور و رفع مشکل‌های مردم وظیفه سنگینی به عهده داریم، گفت: امیدهای بسیاری در دل مردم برای ایجاد گشایش و رفع مشکلات اقتصادی و معیشتی ایجاد

بگیرد.

رهبر انقلاب با اشاره به کشورهایی که بدون نفت از رشد اقتصادی برخوردارند، افزودند: نفت حدود ۱۰۰ سال است که همچون ماده‌ای مخدر، اعتیاد سختی در کشور ایجاد کرده که باید حتماً علاج شود. ایشان، اقتصاد بدون نفت را هدفی بلندمدت خواندند و افزودند: حداقل دو دولت در مسؤولیت‌های هشت ساله باید همت کنند تا این مشکل به سامان برسد؛ البته اگر همان روزی که اقتصاد بدون نفت را مطرح کردیم، اجرای آن شروع می‌شد، امروز کشور وضع متفاوتی داشت. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به احتمالاتی که درباره برخی گشایش‌های ارزی مطرح می‌شود، گفتند: مراقب باشیم اگر احتمالاً گشایشی ایجاد شد، درآمدها صرف واردات بی‌رویه نشود و به مسائل زیربنایی از جمله حمل‌ونقل جاده‌ای و ریلی، شرکت‌های دانش‌بنیان، نوسازی صنایع، راه‌های ارتباطی با کشورهای همسایه و حل مشکل مهم آب اختصاص یابد که خوشبختانه دولت در مسأله آب کارهای خوبی آغاز کرده؛ اما حل این مشکل به پول نیاز دارد.

شرکت‌های دانش‌بنیان گفتند: دولت، بزرگ‌ترین مصرف‌کننده در کشور است و مصداق کامل حمایت واقعی دولت از دانش‌بنیان‌ها، جلوگیری از واردات بی‌رویه است. رهبر انقلاب، تدوین برنامه هفتم توسعه را ضروری خواندند و افزودند: این برنامه قرار بود سال گذشته تدوین و از امسال اجرایی شود که نشد؛ اما امسال دولت و مجلس همت کنند تا برنامه هفتم بر اساس سیاست‌های کلی نظام، تدوین و تصویب شود. ایشان، مردمی بودن و مهم‌تر از آن مردمی ماندن را از ویژگی‌های لازم هر مسؤول نظام اسلامی خواندند و گفتند: دیدن یا شنیدن واقعیات در میدان یا از منابع مورد وثوق، زمینه‌ساز برنامه‌ریزی و اقدام‌های صحیح خواهد بود. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در همین زمینه افزودند: گاهی مردم عادی نکاتی را به مسؤول می‌گویند که از مشاوران کارکننده و نزدیک هم شنیده نمی‌شود. ایشان با ابراز ناسخندی از اجرا نشدن سیاست‌های کلی اصل ۴۴ تأکید کردند: دولت می‌تواند با تحقق این سیاست‌ها، اقتصاد کشور را بر دوش مردم قرار دهد و خود به سیاستگذاری، نظارت و هدایت بپردازد تا حل مشکلات شتاب

در نشست کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی تصویب شد:

کلیات طرح تشکیل شرکت ملی صنایع پالایش و پتروشیمی

پتروشیمی در کنار هم یک شرکت جدید را تشکیل می‌دهند؛ زیرا این دو لازم و ملزوم یکدیگر هستند. به گزارش شانا، طرح تشکیل شرکت ملی صنایع پالایش و پتروشیمی در نشست علنی روز ۹ تیر سال گذشته مجلس شورای اسلامی اعلام وصول شده بود.

در نشست هیأت وزیران تصویب شد:

آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از توسعه صنایع پایین‌دستی نفت و میعانات گازی

هیأت وزیران بارویکرد ایجاد قابلیت تغییر مجوز طرح‌های پالایشی به طرح‌های پتروپالایشگاهی، پیشنهاد وزارت نفت مبنی بر الحاق یک تبصره به ماده (۱۷) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از توسعه صنایع پایین‌دستی نفت خام و میعانات گازی را که پیش از این نیز مورد بازنگری قرار گرفته بود، تصویب کرد. هیأت وزیران در نشستی که به ریاست سیدابراهیم رئیسی برگزار شد، آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از توسعه صنایع پایین‌دستی نفت خام و میعانات گازی را تصویب کرد. در این نشست مصوب شد، شرکت‌های مجری طرح‌های پالایشی دارای مجوز قانون، پس از احراز توانمندی مالی و تأیید طرح توسعه و تکمیل زنجیره ارزش از سوی وزارت نفت، به‌عنوان شرکت مجری طرح تکمیل زنجیره ارزش محسوب شده و وزارت نفت مجاز است نسبت به اصلاح مجوز صادره پیشین آنها اقدام کند.

سختگوی وزارت امور خارجه:

پیش از تحدید حدود مرزی ایران و کویت نباید در میدان آرش بهره‌برداری انجام شود

ایران اعلام کرده پیش از تحدید حدود نباید بهره‌برداری صورت بگیرد. یادداشتی به کویت دادیم که حقوق ایران محفوظ است و باید مشترک بهره‌برداری شود. همچنین کویت اعلام کرده است که این آمادگی را دارد.

سختگوی وزارت امور خارجه گفت: بین ما و کویت مرزهای تحدید نشده‌ای وجود دارد که باید تحدید شود. جمهوری اسلامی ایران اعلام کرده که پیش از تحدید حدود، نباید در میدان آرش بهره‌برداری انجام شود. سعید خطیب‌زاده در نشست خبری درباره بدهی کره جنوبی به ایران گفت: کره جنوبی بدهی قطعی از فروش نفت و میعانات گازی دارد که به ۸۰ میلیون ایرانی بدهکار است و اقدام مؤثری هم برای بازپرداخت آن انجام نداده است. این دو جانبه بوده و در چارچوب دوجانبه باید حل و فصل شود و گمانه‌زنی‌های رسانه‌ای نیز تأیید نمی‌شود. وی درباره اقدام‌های ایران در واکنش به توافق کویت و عربستان درباره میدان نفتی و گازی آرش افزود: وزارت نفت به‌عنوان مرجع تخصصی اعلام کرده این حوزه نفتی، مشترک است. سختگوی وزارت امور خارجه تصریح کرد: بین ما و کویت، مرزهای تحدید نشده‌ای وجود دارد که باید تحدید حدود شود.

توثیق تازه وزیر نفت درباره استقبال دانش بنیان ها برای حضور در صنعت نفت

۱۵۰ شرکت دانش بنیان برای همکاری با صنعت نفت
اعلام آمادگی کردند

«بالغ بر ۱۵۰ شرکت دانش بنیان در گام نخست فراخوان وزارت نفت برای دانش بنیان کردن صنعت نفت در زمینه های اولویت دار و اشتغال آفرین چون بهینه سازی، احیای چاه ها و زنجیره ارزش مشارکت کرده اند. پس از تأیید نهایی، در اردیبهشت ماه، انعقاد قرارداد و ارائه تسهیلات به این شرکت ها آغاز می شود.»

وزیر نفت با انتشار مطلبی در حساب کاربری اش در توئیتر نوشت: بالغ بر ۱۵۰ شرکت دانش بنیان در گام نخست فراخوان وزارت نفت برای دانش بنیان کردن صنعت نفت در زمینه های اولویت دار و اشتغال آفرین مشارکت کرده اند. جواد اوجی در تازه ترین مطلب خود در توئیتر نوشت:

عملکرد مدیریت برنامهریزی تلفیقی شرکت ملی نفت ایران تشریح شد

تحقق بازگشت ظرفیت تولید به دوره پیش از تحریم ها

۱۵ اسفند سال ۱۴۰۰ امکان تولید دوباره آن مقدار نفت در دسترس بود.

زبیدی افزود: اکنون امکان تولید روزانه ۳ میلیون و ۸۲۸ هزار بشکه به طور کامل و ۱۰۰ درصدی وجود دارد. من تعجب می کنم از اینکه امری به طور قطعی در کشور تحقق پذیر است؛ اما در آن تشکیک می شود، مگر در تحریم های پیشین تولید برگشته بود؟ ما باید قدر دان این توان و ظرفیت باشیم نه اینکه همه چیز را زیر سؤال ببریم. این تذهیبون؟

کریم زبیدی، مدیر برنامه ریزی تلفیقی شرکت ملی نفت ایران، ضمن تشریح عملکرد این مدیریت، درباره تحقق بازگشت ظرفیت تولید نفت به پیش از اعمال تحریم ها توضیح داد. وی با اشاره به اقدام های انجام شده در دولت سیزدهم گفت: در این دوره از ابتدای کار تصمیم گرفته شد برای برگرداندن تولید به قبل از تحریم ها برنامه ریزی جدی صورت بگیرد. پیش از تحریم ها تولید ما ۳ میلیون و ۸۲۸ هزار بشکه در روز بود. بازگشت به این عدد در چند مرحله انجام شد که در مراحل مختلف، تولید بالا آمد تا سرانجام

آنچه در حوزه مسؤولیت های اجتماعی سال ۱۴۰۰ وزارت نفت گذشت

۳۸۵ پروژه عمرانی؛ سهم ۳۶۵ روز سال ۱۴۰۰

با وزارت نفت همکاری دارند. در مجموع در سال ۱۴۰۰، تعداد ۳۸۵ پروژه مسؤولیت اجتماعی وزارت نفت در کشور از سوی وزارت نفت اجرا شد که اعتباری بالغ بر ۵ هزار و ۵۶۲ میلیارد و ۴۰۵ میلیون ریال را شامل می شد. این طرح ها در ۱۷ استان کشور پراکنده بودند. استان های خوزستان، بوشهر و ایلام به عنوان مناطق نفت خیز و محروم، محل تمرکز طرح های مسؤولیت اجتماعی وزارت نفت بوده اند؛ اما در مجموع ۱۷ استان کشور از این طرح ها بهره مند شدند.

در سال ۱۴۰۰ فعالیت های مسؤولیت اجتماعی صنعت نفت، همچون سال های پیش از آن با قدرت در مناطق نفت خیز و محروم ادامه داشت. گسترده گی این فعالیت ها، بسته به نیازهای هر منطقه از تنوع بالایی برخوردار است. به گونه ای که وزارتخانه ها و دستگاه های مختلف از جمله بهداشت و درمان، آموزش و پرورش، راه و شهرسازی، علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت ورزش و جوانان، کمیته امداد و منابع طبیعی، به عنوان بهره بردار برای اجرای چنین پروژه هایی در مناطق نفت خیز و محروم

بدون مجوز محیط زیست هیچ پروژه های در وزارت نفت

اجرا نمی شود

وزیر نفت، موضع وزارت نفت در خصوص پروژه میانکاله را عملیاتی شدن تمامی پروژه ها به شرط اخذ مجوز سازمان حفاظت محیط زیست اعلام کرد و گفت: هیچ پروژه ای در وزارت نفت بدون تأییدیه سازمان حفاظت محیط زیست نخواهد شد. وزیر نفت در پاسخ به اینکه «آیا مجوز پتروشیمی امیرآباد مازندران (پتروشیمی میانکاله) قرار است لغو شود»، گفت: در این زمینه تابع سازمان حفاظت محیط زیست هستیم.

وزیر نفت، موضع وزارت نفت در خصوص پروژه میانکاله را عملیاتی شدن تمامی پروژه ها به شرط اخذ مجوز سازمان حفاظت محیط زیست اعلام کرد و گفت: هیچ پروژه ای در وزارت نفت بدون تأییدیه سازمان حفاظت محیط زیست عملیاتی نخواهد شد. وزیر نفت در پاسخ به اینکه «آیا مجوز پتروشیمی امیرآباد مازندران (پتروشیمی میانکاله) قرار است لغو شود»، گفت: در این زمینه تابع سازمان حفاظت محیط زیست هستیم.

باهداف تدوین برنامه های جامع برای توسعه دانش بنیان صنعت نفت

وزارت نفت و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری
تفاهمنامه همکاری امضا کردند

وزارت نفت و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری همسو با منویات مقام معظم رهبری و سیاست های دولت سیزدهم مبنی بر توسعه ظرفیت ها، ایجاد هم افزایی و تحقق اقتصاد دانش بنیان، با هدف تدوین برنامه های جامع برای توسعه دانش بنیان صنعت نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی تفاهمنامه همکاری امضا کردند. این تفاهمنامه همکاری با هدف تدوین برنامه جامع برای توسعه دانش بنیان صنعت نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی بین سورنا ستاری، معاون علمی و فناوری رئیس جمهوری و جواد اوجی، وزیر نفت امضا شد. به منظور برنامه ریزی و اجرای موضوع این تفاهمنامه، هفت کارگروه تخصصی تشکیل خواهد شد و اعضای کارگروه های تخصصی شامل مدیران ذی ربط و مدیران اصلی شرکت های زیرمجموعه وزارت نفت و مدیران معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری خواهند بود. تفاهمنامه امضا شده بین وزارت نفت و معاونت علمی و فناوری رئیس جمهوری ۵ ساله خواهد بود و در صورت توافق دو طرف، زمان آن قابل تمدید است. همسو با اجرایی شدن این تفاهمنامه در صنعت نفت به دستور وزیر نفت «کارگروه توسعه دانش بنیان در حوزه بالادستی نفت و گاز» به

نماینده محسن خجسته مهر، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، «کارگروه توسعه دانش بنیان در حوزه پالایش و پتروپالایش» به نمایندگی جلیل سالاری، معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش فرآورده های نفتی، «کارگروه توسعه دانش بنیان در حوزه پتروشیمی» به نمایندگی مرتضی شاهمیرزایی، مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی، «کارگروه توسعه دانش بنیان در حوزه پایین دست گاز» به نمایندگی مجید چگنی، معاون وزیر نفت در امور گاز، «کارگروه توسعه دانش بنیان در حوزه بومی سازی تجهیزات صنعت نفت» به نمایندگی وحیدرضا زیدی فرد، معاون وزیر نفت در امور مهندسی، پژوهش و فناوری، «کارگروه توسعه دانش بنیان در حوزه بهینه سازی مصرف انرژی» به نمایندگی مشترک معاون وزیر نفت در امور مهندسی، پژوهش و فناوری، معاون وزیر نفت در امور گاز و معاون وزیر در امور برنامه ریزی و «کارگروه توسعه دانش بنیان در حوزه توسعه زیست بوم فناوری صنعت نفت» به نمایندگی مشترک معاون وزیر نفت در امور مهندسی، پژوهش و فناوری و مدیرعامل شرکت ملی نفت تشکیل شد.

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی تأکید کرد:

تشدید نظارت بر عملکرد جایگاه های عرضه گازوئیل

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی گفت: کنترل و نظارت بر جایگاه های سوخت سراسر کشور تشدید می شود. کرامت ویس کریمی درباره کمبود سوخت گازوئیل در بعضی جایگاه های عرضه سوخت در روزهای اخیر گفت: در مناطق عملیاتی ۳۷ گانه نظارت و کنترل بر جایگاه های سوخت تشدید می شود و در محورهایی که تردد زیاد است، افزایش سهمیه و کنترل میدانی خواهیم داشت تا جایگاه ها در ۲۴ ساعت شبانه روز سوخت گازوئیل داشته باشند و ناوگان حمل و نقل بتوانند بدون هیچ مشکلی سوخت مورد نیاز را تأمین کنند.

وی افزود: رانندگان و کامیون داران در رویارویی با کمبود گازوئیل در جایگاه های عرضه سوخت می توانند با تلفن های مناطق عملیاتی که در جایگاه نصب شده اند، تماس بگیرند یا موضوع را به شماره ۰۹۶۲۷ اطلاع رسانی کنند. مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی گفت: مقدار سهمیه گازوئیل ناوگان حمل و نقل و جایگاه های عرضه سوخت، بر اساس پیمایش و حجم تردد مشخص می شود. ویس کریمی تأکید کرد: سهمیه نفت گاز ناوگان حمل و نقل، باری و مسافری، بر مبنای پیمایش تخصصی می باید، یعنی هر خودروی دیزلی بر مبنای عملکرد، سهمیه سوخت دریافت می کند. وی تصریح کرد: روزانه ۵۲ میلیون لیتر گازوئیل بر همین اساس به مناطق عملیاتی تحویل می شود که برای هر استان بر اساس حجم تردد، متفاوت است. مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی گفت: موظف

وزیر نفت خبر داد:

آغاز فشار افزایی در میدان های گازی ایران

موضوع های مهم در توسعه میدان ها و مدیریت پروژه های نفتی است. گفت: پروژه های نفتی، طرح هایی هستند که سرمایه گذاری سنگینی دارند، از این روی یکی از ترندهایی که به کار بسته ایم، ادغام هلدینگ ها، بانک ها و شرکت های بزرگ در قالب کنسرسیوم است تا چند هلدینگ بزرگ یا چند بانک، به طور مشترک بتوانند یکی از پروژه های بزرگ نفتی کشور را تأمین مالی کنند.

دو رویکرد برای تأمین پایدار سوخت بخش حمل و نقل

وزیر نفت همچنین با اشاره به اهمیت موضوع تأمین پایدار سوخت مورد نیاز بخش حمل و نقل کشور گفت: در این زمینه، دو رویکرد افزایش ظرفیت تولید سوخت و مدیریت مصرف را توانمند در دستور کار داریم. وی ادامه داد: پروژه پتروپالایشگاه ها که کلید خورد، برای افزایش ظرفیت تولید سوخت در کشور است. در این پروژه ها افزون بر تولید سوخت، خوراک پتروشیمی ها هم تأمین می شود. وزیر نفت اظهار کرد: با توجه به مصرف فزاینده سوخت در بخش حمل و نقل، به طور حتم نیاز است که ظرفیت پالایشی کشور را افزایش دهیم. اوجی افزود: در زمینه اصلاح و تعیین سبب سوخت خودرو های کشور، گروه کارشناسی در حال مطالعه است و با تکمیل بررسی های کارشناسانه، به منظور اصلاح روند مصرف سوخت بویژه در بخش حمل و نقل کشور، گزارش نهایی تصمیم ها اعلام می شود.

وی تصریح کرد: اجرای طرح های بهینه سازی مصرف سوخت نیز در اولویت کارهای ما قرار دارد تا بتوانیم روند مصرف سوخت در کشور را اصلاح و مدیریت کنیم.

افزایش تولید نفت با استفاده از ظرفیت شرکت های

دانش بنیان

اوجی با اشاره به نامگذاری امسال به عنوان سال «تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین» گفت: وزارت نفت در بحث افزایش تولید از ظرفیت شرکت های دانش بنیان استفاده می کند که این برداشت از میدان های خشکی، دریایی، مشترک و غیر مشترک خواهد بود. وزیر نفت با بیان اینکه «نخستین پتروپالایشگاه را خود وزارت نفت می سازد»، گفت: اجرای طرح پتروپالایشگاه شهید سلیمانی در استان هرمزگان بزودی کلنگ زنی می شود.

وزیر نفت ضمن اعلام خبر گشایش نخستین کارخانه تولید پمپ های درون چاهی ایران در خوزستان با بهره گیری از دانش فنی ایرانی، از تأمین مالی پروژه های بزرگ نفتی با استفاده از ترقدنی تازه و آغاز فشار افزایی در بعضی از میدان های گازی کشور خبر داد.

جواد اوجی اظهار کرد: فشار افزایی بعضی از میدان های گازی را آغاز کرده ایم. بویژه در حوزه پارسیان این کار آغاز شده و در میدان های تازه ای که برنامه ریزی و مطالعه های جامع آن برای توسعه در حال انجام است، بنا داریم گاز تولیدی از میدان های جدید را به پالایشگاه های کنونی که ظرفیت خالی دارند، ارسال کنیم تا ظرفیت خالی پالایشگاه های موجود به طور بهینه استفاده شود. اوجی گفت: برای مشکل وجود ظرفیت خالی در پالایشگاه های گازی کشور دو رویکرد مدنظر است؛ نخست اجرای پروژه های فشار افزایی میدان های گازی موجود که در برخی میدان ها آغاز شده و دوم، توسعه میدان های گازی جدید و ارسال گاز تولیدی به پالایشگاه های گازی موجود. وزیر نفت ادامه داد: در جمله این میدان ها، میدان گازی کیش است که برای این میدان، برنامه احداث پالایشگاه جدید گازی نداریم. گاز این میدان با خط لوله دریایی به پالایشگاه های فاز های مختلف پارس جنوبی که ظرفیت خالی دارند، ارسال می شود و ظرفیت آنها را تکمیل می کند. اوجی تصریح کرد: بی شک با توسعه میدان های تازه مانند میدان های گازی کیش و پارس شمالی، ظرفیت خالی پالایشگاه های گازی کشور ظرف چند سال آینده تکمیل می شود. وی افزود: یکی از برنامه های ما این است که در دولت سیزدهم، وزارت نفت وضع توسعه همه میدان های خشکی و دریایی را تعیین تکلیف کند. وزیر نفت گفت: بسیاری از میدان های مشترک توسعه داده شده اند؛ اما توسعه بسیاری از این میدان ها تکمیل نشده است. برای نمونه در میدان های منطقه غرب کارون، از جمله در میدان های آزادگان، یادآوران و یاران، فاز هایی انجام شده؛ اما توسعه آنها تکمیل نشده است که تکمیل توسعه میدان های مشترک از اهم واجبات است. وزیر نفت با بیان اینکه «برنامه مدونی برای تکمیل توسعه میدان های مشترک داریم»، گفت: برنامه ریزی کرده ایم در دولت سیزدهم توسعه میدان های مشترک را تکمیل کنیم و میدان هایی که تا امروز به سراغ آنها نرفته اند، توسعه آنها در این دولت آغاز خواهد شد. وی با بیان اینکه «موضوع تأمین مالی، یکی از

به طراحی و راه اندازی سامانه یکپارچه با عنوان «سامانه جمع آوری مدارک اینترگر» برای ثبت نام مشمولان و بارگذاری مدارک و مستندات آنها اقدام و متعاقباً فضای پشتیبانی از کاربران سامانه به منظور رفع ابهامات احتمالی و ایجاد هماهنگی و وحدت رویه را مهیا کرد. ثبت اطلاعات در سامانه به صورت روزانه، پایش و عملکرد شرکت‌ها در این خصوص به طور روزانه در قالب گزارش‌های آماری و نموداری در اختیار مدیران منابع انسانی شرکت‌ها قرار می‌گرفت. به این ترتیب طرف مدت دو ماه، اطلاعات حدود ۲۴ هزار نفر از مشمولان در سامانه تغذیه شد که ضمن تبریک به همه عزیزانی که در حال طی فرایند تبدیل وضعیت/استخدام هستند، به این وسیله از مساعی همکاران ارجمند در حوزه‌های اینترگران، امور اداری، فناوری اطلاعات و گزینش کمال تقدیر و تشکر به عمل می‌آید.

نحوه اختصاص سمت سازمانی متناسب با مشمولان به چه صورت خواهد بود؟ اقدام مهم دیگر در تبدیل وضعیت اینترگران، موضوع ایجاد سمت سازمانی است که به موازات پیشرفت اقدامات سامانه و پس از ثبت عمده اطلاعات مشمولان، اطلاعات شغلی، تحصیلی و... ذی نفعان احصا و بر اساس آن، مدل ایجاد سمت سازمانی از سوی اداره کل تشکیلات، روش‌ها و تعالی سازمانی در تعامل با مدیریتهای ساختار شرکت‌های اصلی و شورای مدیران منابع انسانی صنعت نفت طراحی و ابلاغ شد. مدل ایجاد سمت سازمانی بر اساس نوع و سطح مدارک تحصیلی مشمولان (متناسب با نیاز صنعت نفت) و همچنین ماهیت مشاغل تحت تصدی افراد (مهارتی، دانش پایه و دانش بنیان) طراحی شده که طبق آن نحوه ایجاد سمت‌های کارگری / کارمندی متناسب با شاخص‌های مزبور و در وضعیت‌های تغییر / عدم تغییر / غنی سازی شغل تصریح شده است.

بعد از اختصاص شماره مجوز و کد ردیف استخدامی، شرکت‌های تابعه باید چه اقدام‌هایی انجام دهند؟ افزون بر صحت‌سنجی دقیق اطلاعات و شمولیت افراد طبق ضوابط موضوعه (از حیث اینترگری، نوع پیمان (مستمر غیر پروژه‌ای)، تمام وقت بودن، شروع به کار حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۷ و استمرار خدمت در سال ۱۴۰۰ با پرداخت حق بیمه، سابقه کار، مدرک تحصیلی، سن، وضعیت خدمت سربازی و...)، باید اقدام‌های لازم در رابطه با ایجاد و تخصیص سمت سازمانی متناسب و تشریفات استخدامی اعم از طب صنعتی، تأییدیه تحصیلی، احراز عدم سوء پیشینه، تأیید صلاحیت گزینش و... صورت پذیرد. بدیهی است صدور احکام استخدامی / تبدیل وضعیت تمامی افراد صرفاً منوط به طی کامل تشریفات استخدامی و اخذ تأییدیه‌های لازم مطابق با ضوابط اداری استخدامی صنعت نفت است.

نحوه استعلام مدارک اینترگری به چه صورت خواهد بود؟ در خصوص اصالت مدارک اینترگری، گواهی‌های ارائه شده از سوی مشمولان تحت پوشش بنیاد شهید و امور اینترگران (شهید، جانباز و آزاده) به تعداد ۷ هزار و ۶۲۶ نفر به صورت آنلاین از سامانه خدمات الکترونیک اینتر بنیاد مزبور استعلام شده و در خصوص رزمندگان و منتسبان آنها نیز (که تعداد ۱۵ هزار و ۸۴۲ نفر از جامعه آماری را تشکیل می‌دهند) مراتب به صورت متمرکز برای اعتبارسنجی به ستاد کل نیروهای مسلح ارسال شده است.

عملکرد وزارت نفت در اجرای قانون بند «د» تبصره (۲۰) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور به چه صورت بوده است؟ با ابلاغ قانون بند «د» تبصره (۲۰) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور و همچنین بخشنامه شماره ۷۲۲-۲۰/۲ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۵ وزیر نفت، به منظور ایجاد هماهنگی و وحدت رویه در ساز و کارها و فرایندهای مربوط به تبدیل وضعیت استخدامی اینترگران موضوع بند قانونی صدرالاشاره در شرکت‌های تابعه وزارت نفت «دستور عمل اجرایی بند «د» تبصره (۲۰) قانون بودجه سال ۱۴۰۰» طی بخشنامه شماره ۲۰/۲-۱۰۰۶ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۷ وزیر نفت ابلاغ شد. اینترگران مشمول ماده (۲۱) قانون جامع خدمات‌رسانی به اینترگران و اصلاحات و الحاقات بعدی آن (شامل فرزندان اینترگران، جانباز و آزاده، رزمندگان دارای حداقل ۶ ماه حضور داوطلبانه در جبهه، جانبازان، آزادگان، همسر، پدر، مادر، خواهر و برادر شهید، همسر جانبازان ۲۵ درصد و بالاتر، همسر آزادگان دارای حداقل یک سال اسارت، همسر و فرزندان رزمندگان دارای حداقل ۶ ماه حضور داوطلبانه در جبهه که تا تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۷ به طور تمام وقت در وزارت نفت) و شرکت‌های تابعه به صورت قرارداد مدت موقت، مدت معین و پیمانکاری شاغل بوده‌اند و خدمات آنان در سال ۱۴۰۰ استمرار یافته است، مشمول این بند هستند. حسب قانون فوق، تعداد ۱۶ هزار و ۶۲۶ نفر واجد شرایط شناسایی شدند که با موافقت وزیر نفت، استخدام / تبدیل وضعیت این دسته از افراد صورت پذیرفته و هم اکنون در حال طی تشریفات استخدام هستند.

چگونه وزارت نفت در کوتاه ترین زمان ممکن قانون بند «د» تبصره (۲۰) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور را اجرا کرد؟ به منظور اجرای تکلیف قانون بند «د» تبصره (۲۰) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور، شاید وزارت نفت در قیاس با سایر دستگاه‌های اجرایی با چالش‌های بیشتری مواجه بوده است. با امعان نظر به گستره جغرافیایی شرکت‌های تابعه، بستر فعالیت‌های صنعت نفت در جزایر، سکوها و مناطق عملیاتی، مهم ترین و اصلی ترین چالش وزارت نفت در اجرای تکلیف قانون یاد شده شناسایی مشمولان، جمع آوری مدارک و مستندات و صحت سنجی آنها بوده است. در رویارویی با مسائل یاد شده و به منظور تسریع در اجرای قانون، وزارت نفت در چارچوب نرم افزاری نسبت

معاون وزیر در توسعه مدیریت و سرمایه انسانی روند اجرای قانون بند «د» تبصره (۲۰) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ را تشریح کرد

پیش‌از 16 روز فهرست جدید رسانی‌های وزارت نفت

مشعل | نفت، صنعتی پویاست که حضور نیروهای تازه نفس در آن می‌تواند بر این پویایی بیفزاید و ساماندهی آنها در چارچوب سازمانی به افزایش انگیزه کاری در انجام وظایف محوله منجر شود؛ گام عملی این مهم که به عنوان یکی از وعده‌های دولت سیزدهم به شمار می‌آید، برداشته شده و این نوید را می‌دهد که در آینده‌ای نزدیک، با قرارگرفتن در سمت‌های سازمانی تعریف شده از حقوق و امتیازهای قابل قبولی برخوردار شوند. وزارت نفت نیز این مهم را در کوتاه ترین زمان ممکن در قالب قانون بند «د» تبصره (۲۰) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور اجرایی کرده که مطابق این بند قانونی، تعداد ۱۶ هزار و ۶۲۶ نفر واجد شرایط شناسایی شدند که با موافقت وزیر نفت، استخدام / تبدیل وضعیت آنها انجام شده و هم اکنون در حال طی تشریفات استخدام هستند. مهدی علی مددی، معاون وزیر در توسعه مدیریت و سرمایه انسانی در گفت و گو با هفته نامه «مشعل» به بیان جزئیات آخرین اقدام‌های انجام شده در زمینه عملکرد وزارت نفت در اجرای این بند قانونی پرداخته است. متن این گفت‌وگو در ادامه می‌آید.

16626

نفر واجد شرایط شناسایی شدند که با موافقت وزیر نفت، استخدام / تبدیل وضعیت این دسته از افراد صورت پذیرفته و هم اکنون در حال طی تشریفات استخدام هستند

بهار تولید در قطب نفت کشور

شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب به افزایش تولید ۶۰۰ هزار بشکه ای رسید

مشعل افزایش ظرفیت تولید نفت خامی که در هفته‌های اخیر از سوی وزیر نفت اعلام شد، بخش مهمی از آن، در قطب نفت کشور در جنوب محقق شده است. شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، به عنوان بزرگ ترین شرکت تابع شرکت ملی نفت ایران است که حدود ۸۰ درصد نفت خام و ۱۶ درصد گاز کشور را تولید می‌کند و در این قلمرو وسیع نفتی، میدان‌های بزرگی همچون اهواز، گچساران، مارون، آغاچاری، کونج و پارسی وی بی‌حکیمه قرار دارند. همزمان در همین دوره، این شرکت موفق شده است میزان تولید نفت را به مقدار قابل توجهی افزایش دهد.

علیرضا دانشی، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب نیز در این خصوص اعلام کرده که از زمان روی کار آمدن دولت سیزدهم تا کنون، تولید نفت در شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب ۶۰۰ هزار بشکه افزایش داشته است؛ هدفگذاری مهمی که با روی کار آمدن دولت سیزدهم در اولویت برنامه‌ها قرار گرفت و در سخنان مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران نیز در بازدیدهای مختلف از مناطق نفتی کشور بر آن تاکید شد. از جمله محسن خجسته مهر در بازدید نوروزی از مناطق نفت خیز جنوب، از هدف گذاری برای ایجاد ظرفیت تولید روزانه بیش از ۳ میلیون بشکه نفت و تشکیل کارگروه‌های توسعه دانش بنیان در شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در سال ۱۴۰۱ خبر داده بود. او همچنین اعلام کرده بود که خوشبختانه در ۶ ماه نخست فعالیت دولت سیزدهم و در نیمه دوم سال ۱۴۰۰، با اقدام‌های جهادی همه مدیران و همکاران زحمتمکش مناطق نفت خیز جنوب، تولید و ظرفیت برنامه شده تحقق یافته است.

بالایی از فروش آن به دلیل محدودیت‌های نفتی و بانکی کاهش یافت. شاید برایتان این سوال مطرح باشد که تحریم صنعت نفت که با کاهش چشمگیر فروش نفت ایران همراه بود، چه خسارتی به صنعت نفت ایران زده است. پاسخ این سوال را جواد اوجی، وزیر نفت دولت سیزدهم بیان کرده است. به گفته او، تحریم‌ها علیه جمهوری اسلامی ایران سبب شد از آوریل ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۱، ایران از تولید یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون بشکه نفت خود (براساس آمار منابع ثانویه) محروم شود که منجر به وارد آمدن بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار خسارت در زمانی شد که نیازمند تأمین ضروریات کشور از جمله برای مقابله با شیوع ویروس کرونا بود.

آرژوی آمریکا برای زمین زدن صنعت نفت ایران و صفر کردن صادرات آن هیچ گاه محقق نشد و بلکه در دولت سیزدهم، با دور زدن بی سابقه این تحریم‌ها رکورد فروش تولید نفت در ایام تحریم زده شد. به شکلی که وزارت نفت سال گذشته ۱۰ درصد بالاتر از تعهدات خود را در بودجه محقق کرد، به عبارتی در حالی طبق تبصره (یک) قانون بودجه ۱۴۰۰، صادرات نفت ایران روزانه یک میلیون بشکه در نظر گرفته شده بود. در آمد حاصل از صادرات گاز نیز در بودجه پار سال ۲ میلیارد و ۷۵۵ میلیون دلار بوده است. در مجموع ایران از محل صادرات نفت خام، معیانات گازی و خالص صادرات گاز باید در آمد ۱۷ میلیارد و ۳۵۵ میلیون دلاری کسب می کرد که با توجه به سهم ۶۵.۵ درصدی دولت از درآمدهای نفتی، این رقم معادل ۱۱ میلیارد و ۳۶۸ میلیون دلار بوده است. در واقع، عملکرد وزارت نفت و افزایش صادرات و در یافت بول آن سبب شد وزارت نفت نه تنها ۱۹۹ هزار میلیارد تومانی دولت را محقق کند؛ بلکه حدود ۱۰ درصد بالاتر از درآمدهای نفتی در سال ۱۴۰۰ به دولت تحویل شود و بالاتر از تعهد خود در تبصره (یک) بودجه عمل کند که وارز بیش از ۱۹۰ هزار میلیارد تومان درآمدهای صادرات نفت خام و معیانات به خزانه در سال ۱۴۰۰ و مقایسه آن با رقم ۱۷ هزار میلیارد تومانی در سال ۱۳۹۹، نشانه‌ای از این است که در شرایط سخت تحریم هم می توان از ظرفیت دیپلماسی اقتصادی و همت مدیریت جهادی برای جهش صادرات استفاده کرد.

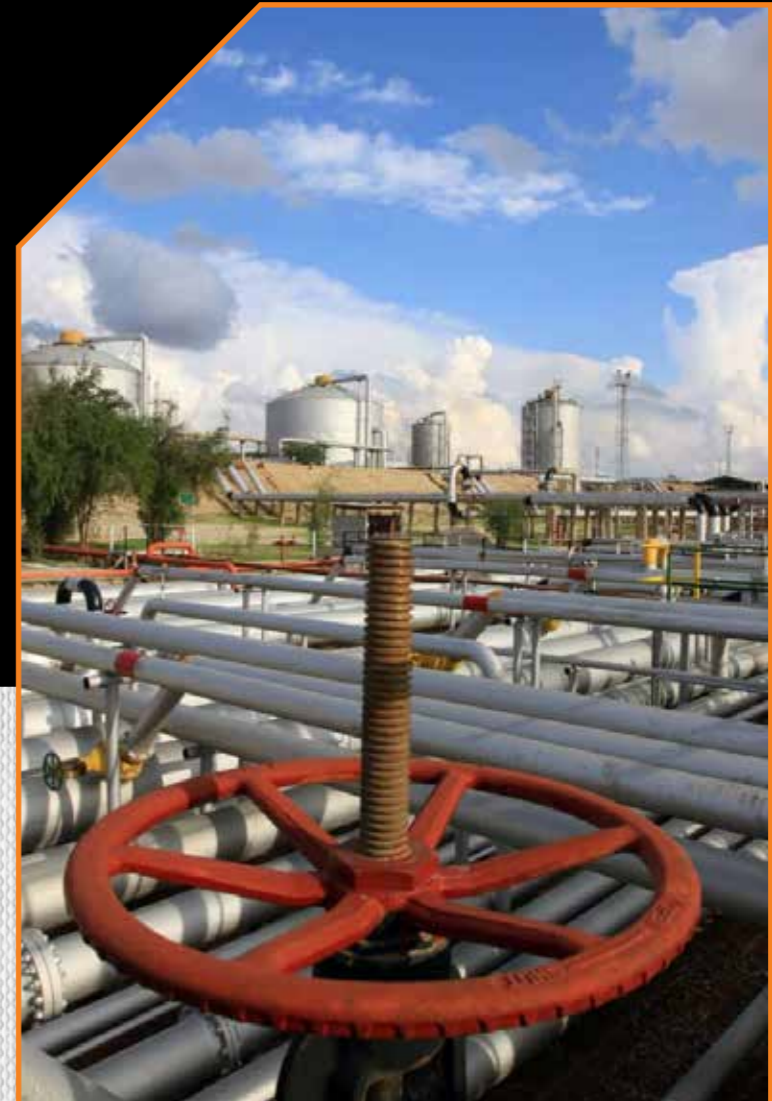
صفر کردن صادرات نفت، آرزوی که هیچ گاه محقق نشد

نمی توان از نظر دور داشت که بازگشت تحریم‌های یکجانبه و ظالمانه آمریکاز سال‌های گذشته، فصل تازه‌ای از محدودیت‌ها را در صنعت نفت ایران حاکم کرد؛ وضعیتی که نگاه غالب در آن، استفاده از ابزار سیاسی نفت برای تحت فشار قرار دادن ایران بود. در واقع از همان دوره ریاست جمهوری ترامپ که دور جدید تحریم‌های ظالمانه و یکجانبه، با وضع نمونه‌ای تازه از محدودیت‌ها برای کشور همراه بود، صنعت نفت ایران روایتی تلخ و متفاوت تر را شاهد بود. به این دلیل که تحریم‌ها، محدودیت‌های بیشتری را در این حوزه نشانده رفته و در واقع هدف اصلی آن، ناکارآمد ساختن کامل این حوزه بود؛ اگر چه آنچه از سخنان مسؤولان وقت آمریکا شنیده می شد که آرژوی صفر کردن صادرات نفت ایران را در سر داشتند؛ فراموش نکردیم که در جریان دور دوم تحریم‌هایی که از سوی آمریکا اعمال شد، بخش صنعت نفت، مبادلات بانکی، کشتیرانی، خدمات بیمه‌ای و بخش انرژی ایران مورد هدف قرار گرفت؛ در این میان آمریکا اگر چه چندبازه زمانی مختلف را به منظور معافیت برای خریداران عمده نفت ایران در نظر گرفت و به تمدید آن اقدام کرد؛ اما آنچه در سر داشت این بود که پس از چند مرحله تمدید معافیت‌ها، با هدف پیدا شدن بازار جدید برای خریداران نفت ایران، در نهایت تمامی معافیت‌ها را لغو کند و با اعمال فشار حداکثری، صادرات نفت ایران را به صفر برساند؛ هدفی که تا به امروز هم محقق نشده است. تکرار ناکامی‌ها در دستیابی به اهداف نفتی، باعث شد یک به یک تحریم‌های جدیدتری وضع شود. هر چند خواب آمریکا در سقوط کامل صنعت نفت با صفر کردن کامل صادرات آن بر یاد رفت؛ اما در بعد دیگری از ماجرا نمی توان منکر آن شد که حجم

آمادگی برای افزایش تولید بیشتر

طبق اعلام علیرضادانسی، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، زمانی که کار را تحویل گرفتیم، میزان تولید نفت در شرایط حداقل بود و تنها به میزان تأمین نفت مورد نیاز پالایشگاه‌های کشور نفت تولید می کردیم. در ۱۵ سال گذشته سیر نزولی در فعالیت‌های درون چاهی داشتیم؛ اما اکنون وضعیت مطلوب است و اگر چه مشکلات به طور کامل رفع نشده؛ اما شرایط رو به بهبود قرار دارد. فعالیت‌هایی نیز برای ترمیم و نوسازی خطوط لوله‌های جریانی و فعالیت‌هایی که با تأمین کالا مرتبط بوده، انجام شده است. بر اساس خواست دولت سیزدهم برای رسیدن به شرایط مطلوب، برنامه تکلیفی تولید نفت را اصلاح کردیم. با اجرای این برنامه، تولید نفت در این شرکت از ابتدای استقرار دولت سیزدهم تا اکنون ۶۰۰ هزار بشکه در روز افزایش داشته است. مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، پیش از این نیز گفته بود، هر زمان که دولت سیزدهم اعلام کند، می توانیم با سرعت به میزان تولید نفت پیش از تحریم بازگردیم. با این حال به گفته مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، ظرفیت تولید موجود در مناطق نفت خیز جنوب بسیار بالاتر از میزان تولید است و اکنون تولید (با توجه به شرایط موجود) با نیاز داخلی و تعهدات صادراتی منطبق شده و این آمادگی وجود دارد که بسرعت به میزان تولید نفت پیش از تحریم‌ها و حتی بالاتر از آن برسد. افزون بر آن، شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در حال تدوین برنامه ۵ ساله‌ای است تا میزان تولید را تا سال ۱۴۰۵ برنامه‌ریزی کند که بر اساس برنامه ۵ ساله، امکان هدفگذاری‌های شفاف تر بیشتر خواهد بود و ظرفیت تولید نیز افزایش پیدا می کند.

به گفته دانسی، برای این برنامه، تعمیر بیش از ۵۰۰ حلقه چاه و حفاری بیش از ۲۰۰ حلقه چاه برنامه‌ریزی و مقرر شده ظرفیت نمک‌زایی و خطوط لوله تا ۲.۴ میلیون بشکه در روز افزایش یابد که کاری بسیار دشوار و سنگین است. در صورت تأمین منابع، انشاءالله این برنامه‌ها به مرور اجرایی خواهند شد. این برنامه با در نظر گرفتن شرایط تحریم، تدوین شده و محاسبات مالی آن در حال انجام است.

رسیدن به ظرفیت تولید بالای

3 میلیون

بشکه از جمله اهداف شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در سال ۱۴۰۱ است

برنامه‌های ازدیاد برداشت در نفت خیز جنوب

طرح تزریق CO₂ در مخزن آسماری میدان رامین : علاوه بر پروژه‌های تزریق گازهای هیدروکربوری که بیش از چهار دهه است در مناطق اجرامی شوند، تزریق گازهای غیر هیدروکربوری نظیر دی اکسید کربن نیز در برنامه مطالعاتی و امکان سنجی مناطق قرار دارند. مطالعه جامع میدان رامین بر مبنای تزریق نفت خیز جنوب، می تواند اتفاق تازه‌ای را در کنار تزریق گاز باز کند. هدف این طرح، رسیدن به تزریق ۵۰ هزار بشکه آب در روز است. این طرح در بخش مطالعاتی، مرحله شبیه‌سازی و اجرا، در مرحله تست‌های تزریق پذیری قرار دارد که این تست با موفقیت به پایان رسیده و با اجرای آن، می توانیم شاهد ضرب باز یافت ۱۵ تا ۲۰ درصدی باشیم که عدد مناسبی است. در صورت موفقیت تزریق آب، طیف وسیعی از مخازن بنگستان می توانند کاندیدای تزریق آب باشند.

تأثیر این پروژه‌هاست و تقریباً نیمی از تولید این شرکت نیز از میادین تزریق گاز است. با توجه به تراز منفی گاز در سال قبل و همچنین کمبود گاز برای تزریق در سال‌های گذشته، پروژه‌های تزریق گاز مناطق، همواره با بخشی از ظرفیت خود فعال بوده و در صورت عدم تأمین گاز مورد نیاز برای تزریق، بخش قابل توجهی از ذخایر این شرکت هر روزی خواهد داشت. –تزریق آب هوشمند در مخزن آسماری میدان بینک: با توجه به مجاورت میدان بینک با خلیج فارس و مناسب بودن تزریق آب هوشمند در این میدان در فاز غرب‌الگری، فاز مطالعاتی در حال انجام است. مطالعه جامع این میدان، گزینه تزریق آب هوشمند را مناسب تشخیص داده و فاز آزمایشگاهی نیز به اتمام رسیده، ضمن اینکه آب مناسب برای تزریق با بیشترین امکان تولید نفت نیز شناسایی شده است.

هدفگذاری بیش از ۳ میلیون بشکه‌ای تا پایان امسال

طبق اعلام وزیر نفت، ظرفیت کنونی تولید نفت به پیش از تحریم‌ها و به بیش از ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه در روز رسیده و با انجام اقدام‌های مؤثر در میدان‌های نفتی خشکی و دریایی، حفاری چاه‌های جدید، تعمیر چاه‌ها و تعمیرات، بازسازی و نوسازی تأسیسات، مراکز جمع آوری نفت، ظرفیت کنونی تولید نفت به پیش از تحریم‌ها یعنی به رقم روزانه بیش از ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه نفت رسیده است و در عملکرد و این مقدار تولید مشکلی وجود ندارد. افزون بر آن در بخش گاز هم با اقدام‌های خوبی که در شرکت‌های ملی نفت و گاز ایران در فصل زمستان انجام شد، بالاترین رقم برداشت گاز از میدان مشترک پارس جنوبی به مقدار ۷۰۵ میلیون مترمکعب در روز حاصل شده است؛ مجموعه توفیقاتی که با وجود تحریم‌های بی سابقه رقم خورده است. نکته‌ای که مورد

اشاره مقام معظم رهبری نیز قرار گرفت و در بخشی از سخنرانی زنده و تلویزیونی در نخستین روز از سال ۱۴۰۱ گفتند: خوشبختانه سیاست‌های جدید در کشور نشان داد که می توان با وجود با برجا بودن تحریم‌های آمریکا پیشرفت کرد، تجارت خارجی را رونق داد، وارد قراردادهای منطقه‌ای شد و در زمینه نفت و مسائل دیگر به دستاوردهایی رسید.

آنچه شرکت ملی نفت ایران به گفته محسن خجسته‌مهر، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران برای ۱۴۰۱ برنامه‌ریزی کرده است، رسیدن به ظرفیت تولید بالای ۴ میلیون بشکه در روز است. در این میان از جمله اهدافی که برای شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در سال ۱۴۰۱ در نظر گرفته شده، رسیدن به ظرفیت تولید بالای ۳ میلیون بشکه است که مأموریتی بسیار مهم و سنگین به شمار می رود و به گفته او از جمله تمهیدات آن فراهم کردن این آمادگی برای مناطق نفت خیز جنوب و تأمین نیازهای این شرکت، بویژه در زمینه تأمین منابع مالی و دیگر موارد مورد نیاز است که اشاره کرده در هیأت مدیره شرکت ملی نفت ایران تصویب می شود.

ذخیره‌سازی رفته‌ایم. نوشادی ادامه داد: چند سال با تزریق آب، مغاره‌های نمکی و مخزن را ایجاد می‌کنیم و پس از آن ذخیره‌سازی را انجام می‌دهیم. وی یادآور شد: میدان یورتشای نیز یک لایه آب (آبخوان) است.

افزایش حجم ذخیره‌سازی تا ۱۰۰ میلیون مترمکعب

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران تاکید کرد: براساس برنامه‌های پیشین، برداشت ۱۰ درصد مصرف فصل سرد از محل ذخیره‌سازی که حدود ۹۰ تا ۱۰۰ میلیون مترمکعب است، برنامه‌ریزی شده بود. این آفق با توسعه ۷ مخزن یاد شده در مدت ۶ سال محقق می‌شود. نوشادی ادامه داد: پنازگی از مراجع بالادستی، سندی جدید ابلاغ شده که تولید از محل ذخیره‌سازی را به ۲۴۰ میلیون مترمکعب برسانیم. به گفته وی، تحقق این میزان عملاً ما را به متوسط تولید از محل ذخیره‌سازی اروپا می‌رساند. شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران، برای این کار نیاز به اخذ مجوز و مصوبه‌هایی دارد که در مسیر انجام است. اگر مطابق روال معمول مصوبات دریافت شود، این پروژه‌ها را در زمان ۶ سال انجام می‌دهیم.

تحول در طراحی واحدهای تقویت فشار گاز

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران با اشاره به تحول در طراحی ایستگاه‌های تقویت فشار گاز گفت: سیکل توربین‌های گاز در ایستگاه‌های تقویت فشار گاز ساده است. آف‌های بالاتری را طراحی کردیم و خوشبختانه مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران نیز به صورت جدی از این موضوع پشتیبانی کرده است. نوشادی ادامه داد: تاکنون ۳ مطالعه امکان‌سنجی از سوی مجموعه انجام شده که سیکل ساده توربین‌های ایستگاه‌های تقویت فشار را به سیکل ترکیبی تبدیل کنیم. شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران برای تبدیل همه نیروگاه‌های کشور به سیکل ترکیبی آمادگی دارد. نوشادی افزود: مطالعه ۵ ایستگاه تقویت فشار گاز جدید نیز در برنامه است. در ادامه، همه ایستگاه‌های تقویت فشار گاز قدیمی را مطالعه کنیم. این یک راه غیرقابل برگشت بوده و انتخاب نیست؛ بلکه یک جبر است و ما باید در این راه قدم بگذاریم.

مصوبات ۷ میدان را دریافت کرده‌ایم که تنفیذ قرارداد مخزن شوریجه و انجام مراسم آغاز عملیات اجرایی آن با حضور رئیس‌جمهور از جمله این مصوبات است

ایستگاه دارد که احداث ۲ ایستگاه تقویت فشار گاز آن در دستور کار است. اظهار کرد: احداث ایستگاه‌های تقویت فشار روی این خط لوله نیز با هدف افزایش ظرفیت، متناسب با افزایش مصرفی که روی آن اتفاق می‌افتد، انجام می‌شود.

دریافت مصوبه توسعه ۷ میدان ذخیره‌سازی

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران در ادامه با اشاره به توسعه زیرساخت‌های ذخیره‌سازی گفت: در کشور ظرفیت کمی از مصرف گاز در فصل سرد از محل مخازن ذخیره‌سازی تامین می‌شود. میانگین اروپا حدود ۲۵ درصد است و این میزان در برخی کشورها به ۴۰ درصد می‌رسد. نوشادی گفت: مصوبات ۷ میدان را دریافت کرده‌ایم و تنفیذ قرارداد مخزن شوریجه و انجام مراسم آغاز عملیات اجرایی آن با حضور رئیس‌جمهور از جمله این مصوبات است. وی با بیان اینکه مناقصه میدان بانکول در جریان قرار دارد، گفت: چاه ارزیابی این میدان در حال اجراست و در آینده، تولید زود هنگام آن را خواهیم داشت.

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران افزود: توسعه میدان سراجا را نیز در بهار امسال به مناقصه خواهیم رفت.

میدان قزل تپه و ثبت رکوردهای جدید

نوشادی اعلام کرد: مطالعات ارزیابی حفاری تا آفق ۳ هزار متری میدان قزل تپه انجام شده است. باید برای آفق ۵ هزار و ۶۰۰ متری آماده شویم و لایه‌های آن را بررسی کنیم. وی ادامه داد: این میدان، بیشترین فشار را دارد و H₂S بالای آن نیز یک رکورد است. حرارت این میدان ۳۶۰ درجه فارنهایت بوده که آن هم یک رکورد است. نوشادی تصریح کرد: ما با یک فرایند حفاری در میدان قزل تپه مواجه هستیم و همه فعالیت‌های اصلی آن شامل اسیدکاری، گل، تجهیزات تکمیلی و... برای اولین بار است. مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران تاکید کرد: میدان بانکول با هوشمندی انتخاب می‌شوند و توسعه مخازنی که می‌توانند پایداری شبکه انتقال گاز را در اوج مصرف افزایش دهند، در دستور کار قرار داده‌ایم. به گفته وی، میدان بانکول در غرب کشور، شوریجه شرق و هم‌اکنون میدان سرخون را برای جنوب شرق کشور در دستور کار داریم تا بتوانیم شبکه را در اوج مصرف مدیریت کنیم.

مطالعه ۱۵۵ مخزن برای توسعه زیرساخت‌های ذخیره‌سازی

نوشادی با بیان اینکه توسعه میادین دیگری نیز در برنامه قرار دارد، گفت: ۱۵۵ مخزن برای ذخیره‌سازی مطالعه شده که از این تعداد، ۱۴ میدان کاندید و ۷ میدان مصوبه دریافت کرده است. وی با بیان اینکه یورتشای ورامین و نصرآباد کاشان، دو میدان استثنایی دیگر در حوزه ذخیره‌سازی هستند، گفت: این دو میدان، استثنایی و ویژه هستند که با ورود به این میادین، انتظار داریم رسوب دانش بیشتری نسبت به کار کردن در سایر میادین و مخازن کشور رخ دهد.

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران افزود: در میدان نصرآباد کاشان برای اولین بار است که سراغ گنبد‌های نمکی برای

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران با تاکید بر اینکه در این داد‌گاه، نه تنها ادعای ۲۶ میلیون یورو شرکت سفره‌گاز تایید نشد؛ بلکه مستندات ۱۳ میلیون یورو شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران علیه این شرکت مورد تایید قرار گرفت.

وی با بیان اینکه بزودی جزئیات بیشتری از این پرونده اطلاع‌رسانی می‌شود، گفت: شرکت سفره‌گاز، ۱،۵ میلیون یورو صورت وضعیت در ایران دارد که بلوکه شده است.

مهندسی و توسعه، بزرگ‌ترین شرکت توسعه‌دهنده شبکه گاز

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران در ادامه با بیان اینکه به عنوان بزرگ‌ترین شرکت توسعه‌دهنده گاز دنیا در حال فعالیت هستیم، افزود: ایران پس از کشورهای آمریکا، کانادا و روسیه در جایگاه چهارم قرار دارد و این همه فعالیت در یک مجموعه، اتفاقی بی‌نظیر است.

وی افزود: هم‌اکنون بیش از ۲۱۱ قرارداد فعال داریم. نوشادی با بیان اینکه شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران، میراثی بی‌بدیل در کشور است، گفت: این شرکت با حمایت‌هایی که طی دو دهه اخیر از سازندگان و تولیدکنندگان داخلی انجام داده، همه اقلام، محصولات و تجهیزات پیچیده مورد استفاده در پروژه‌ها را داخلی‌سازی کرده و برخی نیز در مراحل پایانی داخلی‌سازی قرار گرفته‌اند. وی با اشاره به اینکه داخلی‌سازی بیشتر محصولات، مقرون‌به‌صرفه اقتصادی بوده است، توربوکمپرسورهای شبکه انتقال گاز را پیچیده‌ترین آنها عنوان کرد. مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران گفت: نمی‌توان تصور کرد که با وجود تحریم‌ها در صورتی که مسیر داخلی‌سازی طی نمی‌شد، چه اتفاقی برای شبکه انتقال گاز ایران رخ می‌داد. نوشادی با اشاره به داخلی‌سازی توربین SGT600، انتقال فناوری از شرکت زیمنس و منتقل نشدن دانش فنی قسمت‌های پیچیده آن به ایران، تصریح کرد: با توجه به همه این موارد، در دوران تحریم توربینی ساخته‌ایم که فراتر از توربوکمپرسورهای زیمنس است. وی گفت: هم‌اکنون همه شیرهای کنترل، شیرهای قطع جریان اضطراری، شیرهای دستی تا سایز ۵۶ اینچ و... با حمایت شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران داخلی‌سازی شده‌اند.

۱۴۰۱، سال توسعه زیرساخت‌های گازرسانی سیستان و بلوچستان

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران در ادامه به توسعه شبکه انتقال و ایستگاه‌های تقویت فشار گاز اشاره کرد و گفت: هم‌اکنون اجرای یک‌هزار و ۸۷۰ کیلومتر خط لوله در قطره‌های مختلف را در دستور کار داریم. ۱۴۰۱، سال سیستان و بلوچستان هدفگذاری شده و تمرکز روی توسعه زیرساخت‌های گاز این استان است. وی اعلام کرد: آزمون‌های نهایی پیش از تزریق گاز خط زاهدان به زابل در حال انجام است و بزودی ۲۴۰ کیلومتر خط لوله زاهدان-دوراخی دشتک-زابل راه‌اندازی می‌کنیم. نوشادی افزود: براساس برنامه‌های تعریف شده، امسال یک‌هزار کیلومتر خط لوله وارد مدار می‌شود.

احداث هم‌زمان ۱۲ ایستگاه تقویت فشار گاز

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران گفت: احداث هم‌زمان ۱۲ ایستگاه تقویت فشار گاز، از دیگر برنامه‌های این شرکت است. وی با اشاره به اینکه خطوط لوله انتقال گاز بدون ایستگاه تقویت فشار گاز ساخته می‌شوند، تصریح کرد: احداث ایستگاه‌های تقویت فشار پس از این مرحله، بتدریج متناسب با افزایش تقاضا و مصرف شبکه انجام می‌شود. نوشادی با بیان اینکه خط لوله انتقال گاز هفتم سراسری ۹

حکم ۳۹ میلیون یوروی دیوان بین‌المللی داوری به نفع صنعت گاز

ایران برنده دعوی حقوقی با شرکت فرانسوی

ایران بارداعاهای شرکت فرانسوی سفره‌گاز، برنده دعوی حقوقی و حکم ۳۹ میلیون یورویی به نفع شرکت ملی گاز ایران شد. مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران، یک‌شنبه (۲۱ فروردین‌ماه) در نشست با خبرنگاران گفت: شرکت فرانسوی سفره‌گاز، با وجود قراردادی که با ایران داشت، پروژه را ترک کرد. رضا نوشادی افزود: این قرارداد با شرکت ذخیره‌سازی گاز ایران بود که پس از انحلال، به شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران منتقل شد. وی با بیان اینکه این شرکت فرانسوی، ۲۶ میلیون یورو در دیوان بین‌المللی داوری علیه ما ادعا کرده بود، ادامه داد: در این پرونده ما نیز ادعایی علیه طرف مقابل مطرح کردیم و نتیجه پیگیری آن در دیوان بین‌المللی داوری، به صدور و ابلاغ رای اولیه در ۱۲ بهمن‌ماه منجر شد.

استفاده شد. همچنین با دعوت از استادان و کارشناسان و اعزام آنها به سایر مناطق برای الگوبرداری سعی کردیم اطلاعات همکاران را به روز نگه داریم. خوشبختانه بهره‌برداری خوبی داشته‌ایم و تاکنون بدون هیچ مشکلی فعال بوده‌ایم. خروجی پالایشگاه هستیم فشار عملیاتی شور یجه بیش از ۶۰ بار است. از این فشار ورودی بالا برای افزایش ظرفیت تزریق استفاده کردیم. بر این اساس توانستیم ظرفیت ۳،۵ میلیون مترمکعبی تزریق را به ۵ میلیون مترمکعب برسانیم. در مجموع با احتساب سه واحد تزریق، این میزان از حدود ۱۰ به ۱۵ میلیون مترمکعب رسید. این طرح پژوهشی را با دانشگاه فردوسی مشهد به اشتراک گذاشتیم که پس از تایید آن ها اجرا کردیم.

ارائه ۸۰ پیشنهاد بهبود و اصلاح در شور یجه

مدیرعامل شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد با اشاره به اقداماتی که در زمینه بهبود و اصلاح فرایند مخزن شور یجه در زمان بهره‌برداری از سوی این پالایشگاه ارائه و اجرا شده، می‌گوید: در مدتی که مخزن ذخیره‌سازی شور یجه از سوی پالایشگاه شهید هاشمی نژاد بهره‌برداری می‌شود، ۸۰ پیشنهاد بهبود و اصلاحی ارائه و اجرا کرده ایم که تاثیر زیادی بر پایداری تزریق و برداشت داشته‌باشیم. به گفته فیضی، بخشی از واحدهای نیم‌زدایی ذخیره‌سازی که در آن سیلیکازل قرار دارد، عایق داخلی نداشت. این موضوع باعث می‌شد انرژی زیادی در کوره مصرف کنیم تا بتوانیم دما را افزایش دهیم. همچنین راندمان سیلیکازل کاهش یافته بود. با الگوبرداری از واحدهای پالایشگاه، پیشنهاد اصلاحی برای عایق بندی داخلی این بخش را ارائه و اجرا کردیم. وی ادامه می‌دهد: در مورد اصلاحی دیگر، با توجه به اینکه دمای این منطقه به منفی ۲۵ درجه می‌رسد، عایق تعریف کردیم، در حالی که در طراحی اولیه این موضوع لحاظ نشده بود. بر این اساس، بخش‌هایی را که احتمال یخ‌زدگی وجود داشت، ترسینگ کاری و عایق بندی کردیم و تغییرات در این بخش، زمینه‌ساز افزایش بازدهی واحدها شد. مدیرعامل شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد با اشاره به دیگر پیشنهادهای اصلاح و بهبود فرایند در مخزن ذخیره‌سازی شور یجه می‌گوید: مجتمع شور یجه از مخزن سرد الگوبرداری شده است، با این حال تفاوت‌های زیادی در حوزه‌های جغرافیا و شرایط عملیاتی وجود دارد. در یک مورد فشار ورودی مخزن سراج ۴۵ بار است، در حالی که شور یجه بیش از ۶۰ بار است. از این فشار ورودی بالا برای افزایش ظرفیت تزریق استفاده کردیم. بر این اساس توانستیم ظرفیت ۳/۵ میلیون مترمکعبی تزریق را به ۴/۵ میلیون مترمکعب برسانیم. در مجموع با احتساب سه واحد تزریق، این میزان از حدود ۱۰ به ۱۳/۵ میلیون مترمکعب رسید. این طرح پژوهشی را با دانشگاه فردوسی مشهد به اشتراک گذاشتیم که پس از تایید آن را اجرا کردیم.

در همین حال مدیرعامل شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد در گفت و گو با خبرنگار «مشعل» درباره پیشینه مخزن شور یجه می‌گوید: احداث فاز ۱ شور یجه از سال ۸۹ آغاز شد و سال ۹۳ به بهره‌برداری رسید. ابتدا قرار بر این بود که شرکت ذخیره‌سازی گاز طبیعی، بهره‌برداری از آن را به عهده بگیرد. پالایشگاه هاشمی نژاد در آن زمان، بررسی‌های خود را انجام داد و به این نتیجه رسید که اگر شرکت ذخیره‌سازی بخواهد راهبری این مجموعه را به عهده بگیرد، باید واحدهای اداری، مالی، آتش‌نشانی، حراست، کارگاه، آزمایشگاه و... را به طور مستقل ایجاد و همه زیرساخت‌هایی را که یک پالایشگاه نیاز دارد، فراهم کند، در حالی که همه این ظرفیت‌ها در پالایشگاه هاشمی نژاد فراهم بود. یحیی فیضی ادامه می‌دهد: بر این اساس پیشنهاد شد که پالایشگاه شهید هاشمی نژاد به جای شرکت ذخیره‌سازی، راهبری این مجموعه را پس از احداث عهده‌دار شود. این موضوع در هیات مدیره شرکت ملی گاز ایران مورد تایید قرار گرفت و پس از پایان پروژه، بهره‌برداری از مخزن ذخیره‌سازی شور یجه به پالایشگاه شهید هاشمی نژاد سپرده شد.

دعوت از کارشناسان برای به‌روزرسانی اطلاعات

وی یادآور می‌شود: در جارت سازمانی شرکت ذخیره‌سازی گاز طبیعی برای شور یجه ۲۰۰ نفر نیرو در نظر گرفته شده بود، در حالی که با توجه به وجود زیرساخت‌ها و منابع لازم در پالایشگاه شهید هاشمی نژاد، در زمانی که به پالایشگاه سپرده شد، این تعداد به ۶۰ نفر کاهش یافت. به گفته فیضی، مخزن ذخیره‌سازی شور یجه سال ۹۳ راه‌اندازی شد و تاکنون به طور کامل آن را بهره‌برداری می‌کنیم. بر این اساس در فصل گرم، روزانه ۱۰ میلیون مترمکعب گاز تزریق و در فصل سرد روزانه ۱۸ حد اکثر تا ۲۰ میلیون مترمکعب از آن برداشت می‌کنیم. مدیرعامل پالایشگاه شهید هاشمی نژاد با اشاره به تفاوت‌های عملیاتی بهره‌برداری از مخزن ذخیره‌سازی با واحدهای پالایشگاهی می‌گوید: فشار پالایشگاه حدود یک هزار و ۵۰۰ پوند است، در حالی که مخازن ذخیره‌سازی بیش از ۴ هزار و ۵۰۰ پوند فشار عملیاتی دارند. با توجه به تجربه فعالیت در پالایشگاه، همکاران ما در حوزه بهره‌برداری از بخش پالایش و نیم‌زدایی مشکلی نداشتند؛ اما برای اینکه بتوانند در حوزه تزریق نیز به طور کامل مسلط شوند، دوره‌های آموزشی تخصصی سپری کردند. مدیرعامل شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد ادامه می‌دهد: ۵ نفر فوق‌لیسانس شیمی که از نیروهای جوان و نخبه‌ما بودند را پیش از تحویل مخزن ذخیره‌سازی شور یجه به پالایشگاه، در فرایند راه‌اندازی مخزن مستقر کردیم که یکسری آموزش‌های عملیاتی را حین احداث و راه‌اندازی سپری کردند. مدتی نیز از همکاران با تجربه ذخیره‌سازی سراج برای کمک و آموزش

چشیدن ترشی گاز که با اشتغالزایی شیرین می‌شود

«فرار مغزها»، این بار به سرخس

مهدی مهرابی | ۱۱ فروردین سال ۱۴۰۱ بود که بار دیگر شاهد ثبت رویدادی مهم در کارنامه صنعت گاز بودیم؛ رویدادی که اهدافی راهبردی را هدف قرار داده تا در نقطه‌ای مرزی، شاهد کاهش محدودیت‌ها و افزایش پایداری شبکه انتقال گاز باشیم. عملیات اجرایی فاز دوم ذخیره‌سازی گاز شور یجه (۱۱ فروردین) با فرمان سیدابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری و با حضور جواد اوچی، وزیر نفت آغاز شد؛ پروژه‌ای که قرار است با حدود ۷۰۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری در مدت سه سال، ظرفیت تزریق گاز را از ۱۰ به ۲۰ میلیون مترمکعب در روز و ظرفیت برداشت گاز را از ۲۰ به ۴۰ میلیون مترمکعب در روز برساند. هم‌اکنون سالانه ۲ میلیارد مترمکعب گاز از مخزن شور یجه برداشت و به شبکه

شمال و شمال شرق کشور تزریق می‌شود و با برنامه‌های توسعه‌ای پیش رو، این میزان شاهد افزایش دوبرابری خواهد بود. بهره‌برداری از دو کارخانه در مجتمع گوگردی سردار شهید سلیمانی، از دیگر طرح‌هایی بود که با فرمان رئیس جمهوری افتتاح شد؛ پروژه‌ای که به‌منظور کاهش خام‌فروشی گوگرد و توسعه زنجیره آن در کشور با استفاده از ظرفیت بخش خصوصی و از محل گوگرد تولیدی پالایشگاه خانگیران ایجاد می‌شود. فعال‌سازی شرکت‌های دانش‌بنیان، جذب نخبه‌های دانشگاهی بویژه دانشگاه صنعتی شریف و ایجاد اشتغال برای فارغ‌التحصیلانی که شرکت‌های بزرگ خارجی در پی ربودن آنها در قالب «فرار مغزها» هستند نیز از دیگر ویژگی‌های این پروژه‌ها به‌شمار می‌آید.

تزریق ۱۱.۵ میلیارد متر مکعب گاز به مخزن شور یچه

فیضی با اشاره به آمار کلی تزریق و برداشت گاز مخزن ذخیره سازی شور یچه می گوید: از زمان راه اندازی تاکنون در مجموع ۱۱.۵ میلیارد متر مکعب گاز به مخزن شور یچه تزریق و ۱۱ میلیارد متر مکعب نیز برداشت شده است. علاوه بر گاز، مبعانات گازی نیز برداشت می شود که در مخزن پالایشگاه، ذخیره و برای فروش آماده می شود. به ازای یک میلیون متر مکعب گاز برداشتی از مخزن، ۳۰ متر مکعب مبعانات برداشت می شود. با احتساب برداشت ۱۸ میلیون متر مکعب (حداکثر برداشت روزانه در فصل زمستان) روزانه ۵۴۰ متر مکعب مبعانات گازی نیز از این مخزن برداشت شده است.

راه اندازی مخزن شور یچه تصمیمی راهبردی بود

تاثير مخزن ذخیره سازی گاز در افزایش پایداری شبکه گاز شمال و شمال شرق کشور از دیگر مباحثی است که مدیرعامل شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد به آن اشاره و تاکید می کند: در زمستان امسال در حداکثر مصرف استان های شمال و شمال شرق کشور، ۳۸ میلیون متر مکعب از گاز تولیدی پالایشگاه هاشمی نژاد تامین شد. ۱۸ میلیون متر مکعب گاز نیز از مخزن شور یچه به شبکه تزریق و مابقی گاز مورد نیاز از جنوب کشور و پاتی مسافت بیش از ۲ هزار کیلومتر با فشار افزایشی به شمال شرق کشور منتقل شد. بر این اساس، تزریق روزانه ۱۸ میلیون متر مکعب گاز به شبکه شمال شرق کشور بسیار حائز اهمیت است.

فیضی تصریح می کند: تبدیل مخزن هیدروکربوری شور یچه D به مخزن ذخیره سازی، یکی از تصمیم های بسیار مهم شرکت ملی گاز ایران بود. ایجاد مخزن ذخیره سازی در این منطقه را می توان از برنامه های راهبردی و مهم صنعت گاز برشمرد. در نقطه ای که یک میلیون متر مکعب گاز تاثیر بسزایی بر پایداری و جلوگیری از افت فشار گاز دارد، سالانه ۲ میلیارد متر مکعب گاز برداشت و به شبکه شمال و شمال شرق کشور تزریق می شود.

قلب پالایشگاه با تجهیزات ایرانی می تپد

مدیرعامل شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد در ادامه به بهره گیری از ظرفیت شرکت های ایرانی توانمند برای تامین تجهیزات مورد نیاز اشاره و تاکید می کند: تا پیش از شکل گیری شرکت های دانش بنیان و فعال شدن مراکز دانشگاهی، همکاری بسیار نزدیکی با صنایع داخلی توانمند و پیشتاز داشته ایم. شناسنامه ای همه قطعات و تجهیزات پالایشگاه را تهیه کردیم. ضمن اینکه با شرکت های داخلی همکاری نزدیکی داشته و تولیدات این شرکت ها را پس از طی آزمایش های موفق و دریافت استانداردهای لازم در مجموعه پالایشگاه به کار گرفته ایم. با آمدن شرکت های دانش بنیان، موضوع داخلی سازی شتاب بیشتری گرفت، به طوری که هم اکنون ۱۰۰ درصد تجهیزات مکانیکی پالایشگاه تولید داخل است و در دیگر حوزه ها نیز حدود ۹۰ درصد از منابع داخلی استفاده می شود.

ساخت کمپرسور های جدید تزریق گاز یک انقلاب فناوری است

وی با نگاهی به استفاده از تجهیزات ایرانی در مخزن ذخیره سازی شور یچه می گوید: کمپرسور هایی که عملیات تزریق را در فاز ۱ ذخیره سازی شور یچه انجام می دهند، خارجی بودند. در فاز ۲ که شرکت مینا به عنوان پیمانکار به صورت BOT را اجرا می کند، کمپرسور ها داخلی شده است. همچنین حدود ۸۵ درصد تجهیزات فاز ۲ شور یچه کاملاً ایرانی است و در مقابل فاز ۱ که تجهیزات کاملاً خارجی دارد، موفقیتی بزرگ محسوب می شود.

به گفته فیضی، فشار خروجی کمپرسور هایی که در این طرح استفاده می شود ۵ برابر کمپرسور هایی است که در شبکه انتقال گاز مورد استفاده قرار می گیرد و دانش فنی آن کاملاً های تک، متفاوت و جدید است. در ساخت کمپرسور های تزریق، یک انقلاب در کشور رخ داده و تاکنون از این نوع کمپرسور در کشور نداشته ایم.

ترش ترین گاز خاور میانه را پالایش می کنیم

ایجاد ارزش افزوده از گوگرد تولیدی، اشتغالزایی و تحقق سیاست های اقتصاد مقاومتی، از دیگر مواردی است که مدیرعامل شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد به آن اشاره می کند و می گوید: پالایشگاه شهید هاشمی نژاد، ترش ترین گاز خاور میانه را فرآوری می کند. ترشی گاز ورودی پالایشگاه ۳۶ هزار پی پی ام است. این گاز به واحدهای بازیافت گوگرد منتقل می شود و روزانه حداکثر ۲ هزار و ۵۰ تن گوگرد تولید می کنیم. این گوگرد تا پیش از این با هزینه زیادی به صورت کلوخه از طریق قطار به بندرعباس ارسال و به صورت خام به هند و چین صادر می شد و ارزش افزوده ای برای داخل کشور نداشت. هزینه انبار داری و ارسال این گوگرد خام به بندرعباس، سالانه ۵۵ میلیارد تومان بود، در حالی که با تکیه بر فرمایشات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) طرحی کلید زده شد تا از خام فروشی جلوگیری شود.

تولید محصولاتی مشابه شرکت آلمانی

وی ادامه می دهد: در قالب این طرح که مصوبه هیات مدیره شرکت ملی گاز ایران را در یافت کرده، گوگرد را به صورت مذاب به کارخانه های بخش خصوصی داخلی تحویل می دهیم. بر این اساس، در قالب مزایده، ۴ شرکت برای این طرح انتخاب شدند و در زمینی که از سوی پالایشگاه به صورت اجاره به آنها تحویل داده ایم، تعامل بخش خصوصی و دولتی شکل گرفت. ۴ شرکت خصوصی ۵۰۰ میلیارد تومان در این حوزه سرمایه گذاری کرده اند و با توجه به برنامه ها برای شفاف سازی، کارخانه های بخش خصوصی ایجاد شده، گوگرد را به قیمت بورس از پالایشگاه شهید هاشمی نژاد خریداری می کنند.

مدیرعامل شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد یاد آور می شود: برق، بخار و... امکانات مورد نیاز این شرکت ها را قیمت گذاری و به آنها

ارائه کردیم و این امکانات و زیرساخت های مازادی را که در پالایشگاه موجود بود، در اختیار آنها قرار دادیم، در صورتی که اگر این زیرساخت ها را به آنها ارائه نمی کردیم، برای شرکت های خصوصی صرفه اقتصادی نداشت که بخواهند این ظرفیت ها را ایجاد کنند. در ادامه، این شرکت های خصوصی نیز سرمایه گذاری لازم را انجام دادند و با بهره گیری از شرکت های دانش بنیان داخلی کار را آغاز کردند. هم اکنون مشابه محصولاتی که شرکت های بزرگ آلمانی می ساختند را با بهره گیری از ظرفیت شرکت های دانش بنیان می سازیم که در مقایسه ای که انجام شد، کیفیت تولید مجموعه ایرانی از نمونه خارجی بهتر است. به گفته مدیرعامل شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد، گوگردی را که تا پیش از این بدون ایجاد ارزش افزوده صادر می شد، به گوگرد دانه بندی، کود پتونیوت و گوگرد میکروارگانیزه شده تبدیل می کنند و همزمان با این فرایند، برای ۱۵۰ نفر در منطقه مرزی سرخس اشتغال ایجاد شده است.

فیضی تاکید می کند: توسعه منطقه مدنظر ما بوده و بر این اساس ما معتقدیم که مردم از منافع گاز به عنوان ثروتی بزرگ که در این منطقه قرار گرفته، بهره مند شوند. این اقدام باید در دولت مردمی و خدمتگزار سیزدهم که بر توسعه و محرومیت زدایی تاکید دارد، به صورت جدی تری اجرایی شود.

تحقق مسؤولیت اجتماعی و اشتغالزایی در منطقه های محروم

وی با اشاره به استفاده از ظرفیت های نیروی انسانی منطقه در این پروژه ها ادامه می دهد: با

توجه به اینکه سرمایه گذار های این پروژه ها خارج از سرخس هستند، در قرارداد تاکید کرده ایم که ۸۵ درصد نیروهایی را که نیاز دارند، از جوانان تحصیل کرده این منطقه جذب کنند. با توجه به ظرفیتی که در سرخس وجود داشته، به غیر از مدیر کارخانه، همه نیروهای مورد نیاز این پروژه، از جوانان سرخس جذب شده اند که به نوعی بحث مسؤولیت اجتماعی هم تحقق یافته است. در قالب این طرح، منبعی را که می توانست آلودگی ایجاد کند، به منبع درآمد و اشتغالزایی برای مردم منطقه تبدیل کردیم که با این کار، به صنعت گاز علاقه مندی ایجاد شده است.

هم اکنون ۱۰۰٪ تولید داخل است و در دیگر حوزه ها نیز حدود ۹۰ درصد از منابع داخلی استفاده می شود

واردات گوگرد از کشورهای سی آی اس و تبدیل به ارزش افزوده بالاتر مدیرعامل شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد در ادامه با اشاره به وجود مرز مشترک با ترکمنستان و توسعه همکاری هادر حوزه انرژی می گوید: در بررسی که همکاران ما انجام داده اند، ترکمنستان و کشورهای سی آی اس (اتحادیه کشورهای مستقل یا همسود)، ۴.۳ میلیون تن گوگرد دارند که بخشی از گوگرد تولیدی این کشور به صورت خام از طریق ترانزیت به چین و هند صادر می شود. برنامه ای که داریم، این است که از ظرفیت بارک گوگردی گنبدلی که به نام سردار شهید سلیمانی نامگذاری شده، استفاده کنیم و گوگرد خام این کشور را از طریق سرمایه گذاری شرکت های بخش خصوصی وارد و به فرآورده با ارزش افزوده بالاتر تبدیل کرده و آن را صادر کنیم. وی ادامه می دهد: در صورتی که این برنامه اجرا و گوگرد این کشور را به ارزش افزوده بالاتر تبدیل کنیم، برای ۷۵۰ نفر دیگر اشتغال ایجاد می شود.

ایجاد ارزش افزوده ۸ برابری با تولید گوگرد میکروارگانیزه

فیضی درباره ایجاد ارزش افزوده بیشتر با اجرای این پروژه ها می گوید: به ازای هر تن گوگردی که از مذاب به دانه بندی تبدیل می شود ۱۵ دلار ارزش افزوده ایجاد می شود. ارزش افزوده این گوگرد، زمانی که به کود پتونیوتی تبدیل شود ۳ برابر زمانی که به گوگرد میکروارگانیزه تبدیل شود، ارزش افزوده آن ۸ برابر می شود. مدیرعامل شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد یاد آور می شود: همزمان با ایجاد بارک گوگردی، مرکز تحقیقاتی در کنار پالایشگاه ایجاد کردیم که در آن مرکز، با شرکت های دانش

بنیان ودانشگاه ها تفاهم نامه ای امضا شده مبنی بر اینکه این مجموعه ها گوگرد را به محصولات با ارزش افزوده بالاتر تبدیل کنند. هم اکنون گوگرد به صورت تنی عرضه می شود، اما امیدواریم زمانی برسد که با همکاری شرکت های سرمایه گذار، دانش بنیان و مراکز دانشگاهی، از این گوگرد محصولاتی تولید کنیم که بتوانیم به صورت گرمی و کیلویی بفروشیم. معتقدم این برنامه به دست جوانان توانمند کشور مان محقق می شود.

آمادگی برای صادرات دانش فنی کارخانه های گوگرد

وی در ادامه با اشاره به فعالیت های پالایشگاه شهید هاشمی نژاد همسو با سیاست های اقتصاد مقاومتی می گوید: فعالیت ها و مسیر پالایشگاه را بر اساس سیاست های اقتصاد مقاومتی تعریف کرده ایم. سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در حوزه اقتصاد مقاومتی را با تشکیل چند کار گروه که زیر نظر کمیته اقتصاد مقاومتی پالایشگاه راهبری می شود، به صورت ویژه دنبال و اجرایی می کنیم.

به گفته وی، اقداماتی از جمله کارخانه گوگرد مذاب و به عهده گرفتن مسؤولیت راهبری مخزن ذخیره سازی شور یچه، همسو با سیاست ها و برنامه ها در حوزه اقتصاد مقاومتی انجام می شود. مدیرعامل شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد در پایان یاد آور می شود: در بند ۶ اقتصاد مقاومتی که اقتصاد دانش بنیان است، اشاره شده که باید دانش را ایجاد، جاری سازی و پس از آن، دانش را صادر کنید. این زنجیره در کارخانه های گوگرد اجرایی شده است. برای مرحله آخر این بخش که صادرات است، به شرکت های منطقه عسلویه اعلام آمادگی کرده ایم که حاضریم این دانش را به اشتراک بگذاریم و آن را پیاده سازی کنیم. بر این اساس، گروهی از عسلویه برای بازدید به پالایشگاه هاشمی نژاد آمدند و امیدوارم که ترویج دانش را بر اساس بند ۶ انجام دهیم.

دستیابی به توسعه پایدار پالایشگاه پتروپالایشگاه

مشعل | بر اساس دیدگاه مدیران و کارشناسان صنعت نفت، یکی از راه‌های برون‌رفت از مشکلات مر تبط با خام‌فروشی و نیمه خام‌فروشی، تغییر رویکرد و ماهیت پالایشگاه‌ها به پتروپالایش است. دنیای امروز به سوی ساخت پتروپالایشگاه رفته و به این منظور، ساخت و راه‌اندازی پالایشگاه‌ها در مقیاس کوچک، علاوه بر مزیت‌هایی نظیر تولید فراورده، تسریع در انتقال و توزیع فراورده‌های مختلف نفتی به نقاط دورافتاده و سخت‌گذر، سبب تسهیل ورود بخش خصوصی به صنعت پالایش می‌شود. این رویکرد در دولت سیزدهم قوت گرفته و وزیر نفت نیز از ابتدای مدیریت خود بر ایجاد و تغییر رویکرد پالایشگاه‌ها به پتروپالایشگاه تاکید داشته است. حال باید دید که پتروپالایش‌ها چه نقشی در اقتصاد کشور دارند. گزارش پیش‌رو، پاسخی است تحلیلی بر این پرسش.

ساده‌ترین راه برای کسب درآمد در یک کشور نفت خیز، تخصیص میادین نفتی به شرکت‌های مختلف بین‌المللی و خام‌فروشی این ماده با ارزش است. مدیریت صحیح این ماده راهبردی می‌تواند سودآوری مناسبی برای کشورها به همراه داشته باشد. نفت خام به‌عنوان یک حامل مهم انرژی، نقش بسزایی در تأمین صنایع مختلف جهان دارد. هر چه نفت از چاه به مشتری نهایی نزدیک‌تر شود، قیمت آن نیز افزایش می‌یابد. ترکیب انرژی نفت نیز با سایر عوامل می‌تواند به افزایش ارزش افزوده آن کمک کند. به‌عنوان مثال هنگامی که نفت خام به مواد شیمیایی تبدیل می‌شود، ارزش چند برابر حالت خام خود را پیدا می‌کند. هر کشور برای توسعه صنعت نفت خود به‌منظور افزایش ارزش افزوده آن، دو راه پیش‌رو دارد: نخست استفاده از جنبه‌های سوختنی نفت و دیگری استفاده از آن به‌عنوان ماده خام برای تولید مواد پتروشیمیایی. پتروپالایشگاه‌ها در مقایسه با پالایشگاه‌ها، حاشیه سود بالاتری دارند. در ایران نیز با هدف تکمیل زنجیره نفت و گاز و ارزش آفرینی بیشتر، تعدادی از مجتمع‌های پتروشیمی در مجاورت مجتمع‌های پالایشی ایجاد شدند؛ اما استراتژی تأمین سوخت در پالایشگاه‌های کشور سبب شده که از یک سو، اقتصاد پالایشگاه‌ها در وضعیت مناسبی نباشد و از سوی دیگر، مجتمع‌های پتروشیمی با مشکلات کمی و کیفی خوراک مواجه باشند. به‌منظور ایجاد و تقویت رویکرد تلفیقی پتروپالایشگاه‌ها، مواردی از جمله یکپارچه شدن نظام سیاست‌گذاری و تنظیم‌گری دو صنعت پالایش و پتروشیمی، تجدید ساختار نظام سهامداری مجتمع‌های پالایش و پتروشیمی موجود، تغییر رویکرد در تخصیص خوراک و تحویل ترکیبی از خوراک‌های مایع و گاز به صنعت پتروشیمی از سوی وزارت نفت پیشنهاد شده است.

با نگاهی گذرا به مزایای صنعت پتروپالایش، می‌توان گفت که افزایش حاشیه سود فراوری نفت، کاهش آلودگی، کاهش هزینه‌های تأمین خوراک، مدیریت یکپارچه و هماهنگی میان واحدها از مزایای ایجاد واحدهای پتروپالایشگاهی است. مدیریت یکپارچه و هماهنگی آسان‌تر نسبت به حالتی که پالایشگاه و پتروشیمی، مدیران جداگانه داشته باشند، همچنین توان استفاده از هیدروکربن‌های سنگین به‌عنوان خوراک واحد پتروشیمی، از دیگر مزایای احداث پتروپالایشگاه به‌شمار می‌رود. در یک مجموعه

پتروپالایشی با اشتراک‌گذاری جریان‌های مواد، نیروی انسانی و سرویس‌های مختلفی همچون خدمات زیست محیطی و حمل و نقل بین واحدهای مختلف، در نهایت بازدهی کل مجموعه افزایش پیدا می‌کند. یک پتروپالایشگاه نسبت به واحدهای جداگانه پالایشی و پتروشیمی، چالش‌هایی را نیز به‌همراه خواهد داشت. نیاز به سرمایه‌گذاری بیشتر، پیچیده‌تر شدن فرایند و به‌دنبال آن پیچیدگی کنترل فرایند از جمله این چالش‌هاست. برای مثال یکی از مواد پر مصرف در پالایشگاه‌ها، هیدروژن است. در حالی که یکی از محصولات جانبی پتروشیمی هاینز همین ماده محسوب می‌شود. یکی دیگر از محصولات جانبی واحدهای پتروشیمی، بنزن یا اکتان بالاست که می‌توان آن را جداسازی یا برای بالابردن عدد اکتان مخزن اختلاط بنزن در پالایشگاه اضافه کرد. بازبایی گاز خورجی از واحد کراکینگ بستر سیال (FCC) پالایشگاه نیز می‌تواند در واحدهای پتروشیمی برای تولید استیلن استفاده شود. پروپیلن از دیگر محصولات FCC است که یکی از مهم‌ترین خوراک‌های پتروشیمی به‌شمار می‌رود. احداث و بهره‌برداری واحدهای FCC، در تحقق پتروپالایش و توسعه زنجیره ارزش محصولات پتروشیمی اثرگذار خواهد بود. هم‌اکنون در کشور، پالایشگاه‌های امام خمینی (ره) سازنداراک، پالایشگاه آبادان و پالایشگاه اصفهان دارای واحدهای RFCC و FCC هستند و در رده پتروپالایشی قرار گرفته‌اند. در برخی موارد مانند اطمینان همیشگی از خوراک پایدار، عدم انقطاع در تولید به دلیل وارد نشدن کشتی خوراک (بسته به نحوه دریافت خوراک)، قدرت تحرک شرکت در بازار که می‌تواند با ذخیره‌سازی محصول میانی یا انتهایی قیمت را تنظیم کند، از مزایای ایجاد پتروپالایشگاه‌ها به‌شمار می‌رود.

از آنجا که فناوری یکپارچه واحدهای پتروپالایشگاهی، یک رویکرد جهانی است، کشورها سعی می‌کنند از ابتدا مجتمع‌های خود را به صورت یکپارچه تعریف کنند و سیاست غالب، اخذ فناوری‌های جدید در قالب ساخت واحدهای پتروپالایشگاهی است. از مزایای اینگونه فناوری‌ها، می‌توان به باز یافت گرما در فرایند انرژیومری پالایشگاه‌های نفتی اشاره کرد. از سوی دیگر، مدیریت هیدروژن نیز میان واحدهای پالایشگاهی و پتروشیمی فراهم است. با توجه به فراهم بودن خوراک واحدهای پتروشیمی، با کاهش هزینه‌ها و بهبود عملکرد در مجتمع‌های پتروپالایشگاهی روبه‌رو خواهیم بود. با اشاره به اهمیت و جایگاه صنعت پتروپالایش در کشور می‌توان برای آن، آثار کوتاه‌مدت و بلندمدت در نظر گرفت. در کوتاه‌مدت می‌توان به فرصت جذب نقدینگی در اقتصاد مولد و اشتغال‌زایی و رونق صنایع مرتبط پالایشی در کشور دست یافت، ضمن آنکه در بلندمدت بی‌اثر شدن تحریم‌های نفتی، احداث پارک‌های شیمیایی و تکمیل زنجیره ارزش فراورده‌های پایین‌دست نفتی، تأمین ارز مورد نیاز کشور در بلندمدت، تقویت قدرت اقتصادی ایران با تصاحب بازارهای کشورهای همسایه و توسعه منطقه‌ای و محرومیت‌زدایی را به‌همراه دارد.

بررسی طرح‌های فراکیر پالایشی

پالایشگاه سیراف با ظرفیت ۴۸۰ هزار بشکه در روز به‌عنوان بزرگ‌ترین پالایشگاه میعانات گازی در دنیا شناخته می‌شود. این طرح با هدف جلوگیری از خام‌فروشی میعانات گازی، ایجاد ارزش افزوده، اشتغال‌زایی، تضمین تولید حداکثری از میدان گازی پارس جنوبی در قالب هشت پالایشگاه میعانات گازی مستقل هر یک به ظرفیت ۶۰ هزار بشکه در روز با الگوی فرایندی مشابه در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس جنوبی در حال احداث است. پالایشگاه‌های میعانات گازی سیراف در صورت راه‌اندازی

حدود ۲۲ درصد به ظرفیت پالایشی کشور اضافه خواهند کرد. مجموع میزان گاز مایع و نفتای سبک و سنگین تصفیه شده برابر ۸۷ میلیون بشکه معادل نفت خام است که می‌تواند به‌عنوان خوراک مایع در اختیار صنعت پتروشیمی قرار گیرد. با توجه با اینکه تقاضا برای محصولات لاستیکی و پلاستیکی در صنایع بسته‌بندی، خودروسازی و لوازم خانگی روندی افزایشی دارد، کشور باید به سمتی پیش‌برود که به جای صادرات این محصول کلیدی، واحدهای پتروشیمی احداث کند تا بتواند با تولید محصولاتی مانند بنزن، زایلن، رفینیت، محصولات سبک و سنگین و پس از آن، تحت فرایندهای تکمیلی زنجیره ارزش، محصولات با ارزش افزوده بالاتری مانند دی‌متیل ترفتالمت (DMT) و اسید ترفتالیک (PTA) برای تولید پلی‌استرها و الیاف مصنوعی، ویتامین‌ها، ترکیبات دارویی، سموم دفع آفات، انیدرید فتالیک PA، دی‌اکتیل فتالات (DOP)، رنگ‌ها، اتیل بنزن (برای تولید پلی‌استایرن)، الکیل بنزن خطی و دو‌دسیل بنزن (برای تهیه شوبنده‌ها)، سیکلو هگزان (برای تهیه نایلون)، فنل، نیتروبنزن، انیدرید مالئیک، حلال‌ها، آفت‌کش‌ها و علف‌کش‌ها و به‌دنبال این محصولات واحدهای بوتادین به‌عنوان ماده اولیه لاستیک، اتیلن به‌منظور تولید پلی‌اتیلن، محصول مهم و استراتژیک پروپیلن و... تولید کند. از این رو انتظار می‌رود، برنامه‌ریزی‌ها برای احداث صنایع پتروشیمی در پایین‌دست پالایشگاه‌های سیراف، با هدف تولید محصول نهایی که به دست مصرف‌کننده برسد، هر چه زودتر تکمیل و وارد مدار تولید شود.

پترو پالایش سازند

خوراک پتروشیمی سازند، نفت است. این پتروشیمی با مصرف حدود ۸۸۰ هزار تن نفتا در سال نسبت به سایر پتروشیمی‌ها، نفتای بیشتری مصرف می‌کند و تغییرات قیمتی نفتا، تأثیر زیادی بر اقتصاد این شرکت دارد. طبق طراحی اولیه مقرر شده بود، خوراک این مجتمع از طریق خط لوله از دو پالایشگاه سازند و اصفهان تأمین شود؛ اما خرید خوراک از طریق این دو خط لوله، پس از تصمیماتی که در خصوص بنزن‌سازی در کشور گرفته شد، کاهش یافت. در این شرایط میزان ۵ درصد تخفیف که به خوراک تعلق می‌گیرد، برای حمل مواد اولیه از طریق تانکرها هزینه می‌شود و اقتصاد پتروشیمی را تحت تأثیر قرار داده و سوددهی شرکت را کاهش می‌دهد. از این رو به کارگیری سیاست‌هایی به‌منظور از سرگیری تأمین خوراک این پتروشیمی از پالایشگاه سازند، باعث شکل‌گیری مجموعه‌ای به نام پتروپالایشگاه سازند می‌شود که اقتصاد بالاتری نسبت به شرایط حاضر برای پالایشگاه سازند و پتروشیمی سازند خواهد داشت.

پتروپالایش تبریز

خوراک اصلی پتروشیمی تبریز نیز مانند پتروشیمی سازند، نفتاست. سالانه ۳۵ هزار تن نفتا در پتروشیمی تبریز به محصولات متفاوتی مانند انواع پلی‌اتیلن سبک

و سنگین، پلی‌استایرن و انواع گریدهای ABS تبدیل می‌شود. در هنگام تأسیس پتروشیمی تبریز در جوار پالایشگاه این شهر، بنا بود که خوراک نفتای مورد نیاز این شرکت از پالایشگاه تبریز و پالایشگاه تهران تأمین شود؛ اما به مرور زمان و با انجام طرح‌های توسعه‌ای که در پالایشگاه‌های تبریز و تهران با توجه به شرایط حاکم بر کشور انجام شد، نفتای تولید شده در این پالایشگاه‌ها نیز به سمت تولید بنزن پیش‌رفت. از این رو تأمین خوراک در این پتروشیمی نیز هم‌اکنون با مشکلاتی مشابه پتروشیمی سازند مواجه است.

با توجه به مطالب گفته شده و آمارهای رسمی، با در نظر گرفتن میزان تولید گاز مایع، بنزن، نفتا و نفت سفید در پالایشگاه‌های موجود و در حال ساخت کشور، همچنین مزایای ساخت پتروپالایشگاه‌ها می‌توان سه سناریوی تولید حداکثری بنزن به‌منظور حفظ خودکفایی در زمینه این محصول، ساخت پتروشیمی در کنار پالایشگاه‌های موجود و ایجاد پتروپالایشگاه‌های جدید در نظر گرفت.

سخن آخر

توسعه صنعت پالایش، امروزه در دنیا با تغییر نگرش همراه است و علاوه بر تولید سوخت، پالایشگاه‌ها راه‌مب‌تنی بر تولید محصولات پتروشیمی نیز احداث می‌کنند. نمونه‌هایی از این رویکرد در کشورهای مختلف مانند ژاپن، روسیه، مالزی و... قابل بررسی هستند. روسیه، یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان گاز دنیاست؛ اما صنعت پتروشیمی خود را با رویکرد یکپارچه و مبتنی بر خوراک‌های مایع و گازی توسعه داده است. حتی کشورهای که تولیدکننده نفت هم نیستند، این مسأله را در پیش گرفته‌اند. در ایران، بحث پتروپالایشگاه‌ها در زمینه برنامه‌ریزی و توجیه‌پذیری، با چالش‌هایی رو به روست؛ در حالی که با اتصال صنعت پالایش و پتروشیمی و تولید فراورده‌های ویژه، صنعت پتروپالایش از اقتصاد مطلوب‌تر و جذاب‌تری برخوردار خواهد شد. رویکرد تلفیقی در مالکیت و مدیریت صنعت پالایش و پتروشیمی باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد. در واقع مبتنی بر منطق اقتصادی، بنگاه‌های پالایشی سعی در یکپارچه شدن با مجتمع‌های پتروشیمی داشته باشند تا بتوانند محصولات میانی کم‌ارزش خود مانند نفتا را به محصولات با ارزش افزوده بالاتر تبدیل کنند.

ایران، نفتای با کیفیت و رقابتی برای مصرف در صنعت پتروشیمی را دارد. بنابراین می‌توان به کمک فرایندهای گراکر با بخار و آروماتیک‌سازی، اقدام به توسعه سیستم‌های پتروشیمی بر پایه نفتا کرد. دیدگاه دیگر آن است که این تمایل وجود داشته باشد که در مجتمع‌های پالایشگاهی، واحدهای جدید پتروشیمی ایجاد و با این کار، زنجیره تولیدات تاحدی تکمیل شود؛ اما در شرایط موجود، ساخت و راه‌اندازی مجتمع‌های پتروشیمی با هزینه مجدد تهیه لیسانس همراه بوده که این موضوع ضریب سودآوری را کاهش می‌دهد و موجب می‌شود ساخت واحدهای پتروشیمی در پالایشگاه‌های قدیمی به لحاظ اقتصادی مقرون به صرفه نباشد. سابقه ساخت مجتمع‌های پتروشیمی در مجاورت واحدهای پالایشگاهی در ایران وجود دارد؛ اما این امر یک رویکرد بسیار ساده است که امروزه در جهان به‌دلیل اقتصادی، مرسوم نیست؛ هر چند به دلیل در اختیار قرار دادن خوراک گاز ارزان از سوی دولت، اقتصاد مجتمع‌های خوراک مایع برای تولید آروماتیک‌ها و تولید ال‌قین‌های سنگین، ضعیف‌تر است؛ اما توسعه یکپارچه زنجیره ارزش، نیازمند تولید متوازن محصولات پایه پتروشیمی است که این امر زمانی محقق خواهد شد که خوراک ترکیبی در اختیار پتروشیمی‌ها قرار گیرد.

سمیه راهیما | پالایشگاه امام خمینی (ره) سازند، نخستین پالایشگاه در عصر انقلاب است که مدرن ترین و سودآورترین پالایشگاه ایران نیز شناخته می شود و از سال ۱۳۷۲ با ظرفیت ۱۷۰ هزار بشکه در روز راه اندازی شد و در سال ۱۳۸۹ واحدهای عملیاتی جدید با عنوان واحدهای فاز ۲ در این پالایشگاه مورد بهره برداری قرار گرفت و ظرفیت پالایشی آن را به ۲۵۰ هزار بشکه در روز رساند.

این پالایشگاه ۵ فرآورده اصلی کشور شامل بنزین (پورو، سوپر)، نفت سفید، گاز مایع، نفت کوره و گازوییل را تولید و تحویل شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی می دهد. محصولات ویژه پالایشگاه سازند نیز ظرف سه چهار سال گذشته به مرحله بهره برداری و تولید رسیده اند. پالایشگاه امام خمینی (ره) سازند، نخستین تولیدکننده سوخت کم سولفور در بخش کشتیرانی است که به شرکت ملی نفتکش و کشتیرانی جمهوری اسلامی تحویل می شود. همچنین نخستین تولیدکننده نرمال هگزان و پروپیلن است که در شرکت های پتروشیمی مورد استفاده قرار می گیرد. در ادامه، با مجید رجبی، مدیرعامل پالایشگاه امام خمینی (ره) سازند گفت و گویی انجام شده که می خوانید:

گفت و گو با مدیرعامل شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) سازند

50 میلیون یورو

صنایع نفت

پاژکیه پروژه های پیمان ها

در ابتدا بفرمایید که چه برنامه هایی برای سال جاری دارید؟

سال گذشته قرارداد پروژه تولید کک سوزنی میان پالایشگاه امام خمینی (ره) سازند و پژوهشگاه صنعت نفت بسته شد و اکنون در مرحله طراحی اولیه قرار دارد که در ۵ واحد به بهره برداری خواهد رسید. اوایل پاییز امسال نیز برای این پروژه انتخاب پیمانکار خواهیم داشت. کک سوزنی در صنایع فولاد مورد استفاده قرار می گیرد و با این رویداد، یکی از محصولات وارداتی کشور قطع و در تولید کک سوزنی خود کفا خواهیم شد. ضمن آنکه با تولید کک سوزنی، تولید نفت کوره صفر و سودآوری پالایشگاه افزایش پیدا می کند.

علاوه بر تولید کک سوزنی چه برنامه های دیگری برای امسال دارید؟

یکی از مهم ترین وظایف ما استمرار تولید است. بخش قابل توجهی از فرآورده های اصلی کشور شامل بنزین، گازوییل، نفت سفید، نفت کوره و سوخت هواپیما را تأمین می کنیم. در کنار این موارد، روی ساخت داخل نیز متمرکز شده ایم. همانطور که می دانید، پالایشگاه قطعات و تجهیزات زیادی مصرف می کند که سالیان گذشته وارد می شد؛ اما اکنون واحدی به نام ساخت تولید داریم که تمام تجهیزات مورد نیاز پالایشگاه شامل کمپرسورها، پمپ ها و سایر ادوات را طی قراردادی با شرکت های دانش بنیان تأمین می کنیم. بخش قابل توجهی از قطعات مورد نیاز پالایشگاه، ساخت داخل شده و قصد داریم قطعاتی را که نیاز به واردات دارد، داخلی سازی کنیم. کاتالیست، از محصولات مورد نیاز پالایشگاه است و محصولی گرانبه به شمار می رود. سالیان گذشته این محصول را وارد می کردیم؛ اما ظرف چند سال گذشته، تولید کاتالیست ها از سوی شرکت های دانش بنیان شروع شده و مرحله به مرحله تست و تحویل ما می شود و در واحدهای عملیاتی از آن استفاده می کنیم. امیدواریم وابستگی واردات به این محصول نیز در آینده نزدیک قطع شود. اکنون کاتالیست واحد RFCC را یک شرکت دانش بنیان می سازد و ظرف یک تا دو ماه آینده محصول اولیه تولید و تحویل پالایشگاه می شود. اگر این محصول روی راکتورها نصب شود و جواب دهد، یک موفقیت بزرگ برای کشور و پالایشگاه ها به شمار می رود و ۱۰۰ درصد می توانیم تولید داخل داشته باشیم. واحد RFCC یکی از بزرگترین واحدهای بنزین سازی کشور و خاورمیانه به شمار می رود.

چند قلم کالا، داخلی سازی شده است؟ واحد پشتیبانی ساخت داخل از سال ۱۳۸۵ فعالیت خود را آغاز کرد و با هدف مقابله با تحریم های ظالمانه، قطعات بدکی پالایشگاه از طریق پیمانکاران داخلی تأمین می شد؛ اما اکنون موفق شده ایم در زمینه قطعات مکانیکی بیش از ۹۰ درصد قطعات را بومی سازی کنیم. تاکنون ۱۲ هزار و ۵۰۰ قلم کالای قطعات مکانیکی از طریق شرکت های دانش بنیان و مهندسی معکوس، طراحی، ساخت و تولید شده اند و در این بخش از سال ۱۳۸۵ تاکنون ۵۰ میلیون یورو صرفه جویی ارزی داشته ایم؛ اما این آمار در بخش ابزار دقیق حدود ۴۰ درصد است و قصد داریم در این بخش نیز خودکفا شویم.

آیا زرتورها را نیز داخلی سازی خواهید کرد؟ بله، در برنامه داریم از سوی شرکت های دانش بنیان، قطعات این تجهیز را نیز بومی سازی کنیم که اکنون در مرحله انعقاد قرارداد با شرکت های داخلی هستیم.

استفاده از توانمندی شرکت های دانش بنیان چقدر می تواند کمک کننده باشد؟ ما اطمینان ۱۰۰ درصدی به توانمندی شرکت های دانش بنیان

داریم. حدود ۲۰ سال است که با این شرکت ها کار می کنیم. برخی قطعاتی که از سوی شرکت های دانش بنیان ساخته می شود، گاه هنگام نصب جواب نمی دهد. از این رومی توان گفت که این کار پر ریسک است؛ اما با اتخاذ تدابیر فنی و رعایت مسائل ایمنی، این کار را انجام می دهیم. با این کار اگر محصول مشکل داشت، بازگردانده می شود تا دوباره مورد بررسی قرار گیرد. این رفت و برگشت برای پالایشگاه هزینه و ریسک دارد که ما آن را پذیرفته ایم و نتیجه نیز گرفته ایم. از این رو باید برای رفع نیازهای خود به شرکت های دانش بنیان اعتماد کنیم؛ چرا که آنها نیازمند زمان، تعامل و حمایت هستند

آیا از توانمندی مهندسان داخلی پالایشگاه نیز بهره می گیرید؟

مهندسان داخلی پالایشگاه در رشته های مختلف مکانیک، ابزار دقیق، برق، شیمی و... از تجربیات خوبی برخوردارند و از آنجا که پالایشگاه سازند واحدهای عملیاتی زیادی دارد و با شرکت های ساخت داخل همکاری داشته اند، از توانمندی آنها بهره گرفته ایم. ضمن آنکه برای کمک به پالایشگاه های دیگر و تبادل تجربیات، نیروهای متخصص خود را به پالایشگاه های دیگر می فرستیم و از تجربه پالایشگاه های دیگر نیز استفاده می کنیم.

کاتالیست واحد

RFCC

رایک شرکت دانش بنیان می سازد و

طرف یک تا دو ماه آینده محصول اولیه

تولید و تحویل پالایشگاه می شود

محصولات ویژه مانند پروپیلن، نرمال هگزان، سوخت کشتیرانی کم گوگرد و CSO را داریم. ضمن آنکه امکان متنوع کردن و افزایش ظرفیت نیز فراهم است. به عبارت دیگر، می توان گفت که هم می خواهیم تعداد محصولات ویژه را بیشتر کنیم و هم کمیت را افزایش دهیم.

یکی از اقدام های خوبی که پالایشگاه سازند همسو با اهداف مسؤولیت اجتماعی انجام می دهد، در حوزه محیط زیست است. لطفا در این زمینه بیشتر توضیح دهید؟ این شرکت با هدف صیانت از محیط زیست، اقدامات قابل توجه و گسترده ای داشته که اهم آنها عبارت است از:

- تشکیل مدیریت های صیانت از محیط زیست، مدیریت پسماند و استقرار مدیریت یکپارچه پسماند
- انتقال لجن بیولوژیکی و ضایعات نفتی به شرکت های معتمد حفاظت از محیط زیست و بازیافت و تبدیل آنها
- مدیریت پساب، احداث سیستم تصفیه پساب فاز جدید (WWT)
- پروژه بازیافت آب خروجی از واحدهای فاز جدید به وسیله تصفیه میکروبیولوژی و برگشت آن به چرخه تولید
- پایش مداوم عوامل آلاینده با نصب آنالایزهای چند متغیره پیوسته (ON LINE)، روی خروجی واحد تصفیه پساب
- پروژه ارتقا و بهینه سازی سیستم تصفیه پساب پالایشگاه با استفاده از سیستم اسمز معکوس

اجرای پروژه نصب غلظت سنج های پیوسته (OnLine Analyzers) روی گازهای حاصل از احتراق سوخت در کوره ها

شبیه سازی و بهینه سازی عملکرد کوره های فرایندی با هدف کاهش سوخت و میزان آلاینده گی

طراحی و نصب تجهیزات پایش هوای محیطی، گسترش فضای سبز؛ ابزار لاسیون حوضچه های تبخیر و حوضچه های نفتی

حفر ۵۷ حلقه چاه پایش آب های زیرزمینی به طور مستمر برای پیشگیری از آب های زیرزمینی

اگر صحبتی باقی مانده که بخواهید از این طریق اطلاع رسانی کنید، بفرمایید.

۸۰-۷۰ درصد کارکنان پالایشگاه را بومیان تشکیل می دهند؛ چون سیاست اصلی پالایشگاه سازند بر این است افرادی که بازنشسته می شوند، برای جایگزینی آنها از بومیان استفاده کنیم.

فعال در حوزه پساب و فاضلاب‌های صنعتی

پژوهشگاه صنعت نفت به‌طور مشخص اقدام به تشکیل پژوهشکده محیط زیست و بیوتکنولوژی با سه گروه تحقیقاتی میکروبیولوژی و بیوتکنولوژی، تصفیه و بازیافت آب و اکولوژی و کنترل آلودگی محیط کرده است. رسالت اصلی پژوهشکده محیط زیست و بیوتکنولوژی، تحقیق و توسعه در زمینه شناسایی مشکلات زیست محیطی صنایع مختلف بویژه صنایع نفت، گاز و پتروشیمی و ارائه راهکارهای موثر برای رفع آنهاست. همچنین معرفی روش‌های زیستی و فرآیندهای سازگار با محیط زیست به منظور پیشگیری، پایش، کنترل و همچنین کاهش یا حذف آلاینده‌های زیست محیطی، از دیگر اهداف و فعالیت‌های این پژوهشکده است. پژوهشکده تلاش می‌کند با انجام پژوهش‌های بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای در زمینه ارائه فناوری‌های نوین و توسعه دانش‌های فنی موجود به منظور تأمین نیازها و رفع معضلات زیست محیطی و فرآیندی صنایع نفت، گاز و پتروشیمی با رویکرد توسعه پایدار و دانایی محور اقدام کند. در این میان گروه تصفیه و بازیافت آب، بیشترین ارتباط را با موضوع فاضلاب صنعتی دارد و برای حل مشکلات محیط زیستی صنعت نفت در حوزه آب، فاضلاب و پسماند فعالیت می‌کند و تاکنون تجارب ارزنده متعددی در اجرای پروژه‌های کاربردی و توسعه‌ای در زمینه طراحی، اجرا، نصب و راه‌اندازی سیستم‌های تصفیه آب و فاضلاب‌های بهداشتی و صنعتی و پسماند داشته است. به این ترتیب ارائه خدمات مهندسی و مشاوره‌ای و انواع خدمات آزمایشگاهی لازم برای صنعت در زمینه تصفیه آب و فاضلاب و مدیریت پسماند بر اساس استانداردهای معتبر ملی و بین‌المللی و مطالعه، پیگیری و بومی‌سازی فناوری‌های نوین در زمینه سیستم‌های تصفیه آب و فاضلاب و طراحی، ساخت، نصب، راه‌اندازی و راهبری سیستم‌های تصفیه آب و فاضلاب‌های صنعتی و بهداشتی (به صورت EPCC) در دستور کار این مجموعه است. پروژه‌هایی همچون اجرای سامانه‌های غشایی NF-RO و UF-MF، سامانه کامل لجن فعال، سامانه‌های DAF، MBR، CPI، UASB، RBC، جریان ساز (Stripper)، سبک‌بیک پیشرفته، گندزدایی UV، ستون‌های کربن فعال و حوضچه‌های تقطیر خورشیدی و شبنم خورشیدی در دستور کار این مجموعه است که با همکاری شرکت‌ها و زیرمجموعه‌های اجرایی صنعت نفت انجام می‌شود. برخی دستاوردهای صنعتی این گروه شامل طراحی، ساخت، اجرا و راه‌اندازی واحد جداسازی آب، مایعات نفتی و لجن آلوده به مواد هیدروکربنی در پساب صنعتی بخش پایین دستی شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد، امکان‌سنجی استفاده مجدد از آب‌های دورریز برج‌های خنک‌کننده شرکت صنایع پتروشیمی کرمانشاه یا انتخاب فرایند و تهیه شرح پیمان احداث کارخانه کمپوست در جزیره سیری می‌شود. این مجموعه تاکنون برخی راه‌حل‌های صنعتی را برای انجام پروژه‌های تحقیقاتی و اجرایی، ارائه کرده که برخی از آنها شامل سامانه جداکننده نفت از آب (CPI) Interceptor Corrugated Plate، سامانه شناورسازی به کمک هوای محلول (DAF) Dissolved Air Flotation و هاضم‌سازی لجن است. در ادامه می‌توان چند مورد از سامانه‌های اجرایی شده در این حوزه را معرفی کرد. مواردی مثل سامانه بیوراکتور غشایی (MBR) - الیاف توخالی که در تصفیه بیولوژیکی هوای انواع فاضلاب (بهداشتی، صنعتی، شهری و...) مورد استفاده قرار می‌گیرد، واحد پیش‌تاز غشایی قابل حمل (میکرو فیلتراسیون / اولترافیلتراسیون) میکرو فیلتراسیون (لوله‌ای و حلزونی) اولترافیلتراسیون (لوله‌ای، حلزونی و الیاف توخالی) که برای جداسازی ذرات جامد و مایع از آب و فاضلاب در واحدهای صنعتی کارکرد زیادی دارد و با سامانه تصفیه بیولوژیکی بی‌هوازی با جریان رو به بالا (UASB) که در تصفیه بیولوژیکی بی‌هوازی انواع فاضلاب (بهداشتی، صنعتی، شهری و...) کارکرد زیادی دارد.

پساب‌ها و فاضلاب‌های صنعتی به کمک پژوهشگاه صنعت نفت مدیریت می‌شوند

چرخه بازیافت در جریان است

مشعل یکی از چالش‌های فضاها صنعتی، فاضلاب است و باید با شرایط متفاوت و خاصی مدیریت و دفع شود و صنعت نفت یکی از مجموعه‌هایی است که از کوچک‌ترین تا بزرگ‌ترین واحدهایش فاضلاب صنعتی دارند و این موضوع همواره یکی از دغدغه‌های این صنعت بوده است. بخش زیادی از فاضلاب صنعتی در واقع همان آبی است که در فرآیند تولید و ساخت یک محصول تجاری مورد استفاده قرار گرفته و به عنوان محصول ثانویه ماهیت اولیه خود را از دست می‌دهد و با تغییر در ماهیت و شکل و بو و رنگ از سیستم خارج می‌شود. فاضلاب صنعتی انواع مختلفی دارد که متناسب با محصول، موقعیت جغرافیایی و شیوه دفع این تفاوت ایجاد می‌شود اما نکته مهم و فرآیند این است که در هر واحد صنعتی بزرگ و کوچک، الزام به دفع بهداشتی و ایجاد چرخه بازیافت وجود دارد و واحدهایی که این موارد را رعایت نکنند، متخلف محسوب و جریمه می‌شوند؛ با وجود این فاضلاب و پساب‌های صنعتی در واحدهای زیرمجموعه صنعت نفت متفاوت و با حساسیت‌های خاص خودشان هستند که از گذشته تا امروز مورد ارزیابی و رسیدگی قرار گرفته است و پژوهشگاه صنعت نفت یکی از مجموعه‌های مهم و پیش‌تاز در رسیدگی به این موضوع است.

با توجه به حوزه گسترده عملیات صنعت نفت در کشور و تنوع عملیات و شرکت‌های زیرمجموعه و ارتباط نزدیک با تنگاتنگ حوزه‌های عملیاتی با منابع آبی، خاکی و جانوری، موضوع تصفیه پساب‌های صنعتی اهمیت ویژه‌ای دارد و حساسیت‌های زیست محیطی زیادی در این حوزه مطرح است. پژوهشگاه صنعت نفت در کنار پیگیری ایجاد سیستم تصفیه پساب صنعتی در درون مجموعه خود به عنوان یکی از بزرگ‌ترین مجموعه‌های پژوهشی و آزمایشگاهی کشور، تلاش کرده است در جهت نیاز شرکت‌های زیرمجموعه صنعت نفت هم پیش‌تاز باشد.

فعال بودن چرخه فاضلاب در واحدهای صنعتی نفت

آنچه به عنوان فاضلاب صنعت نفت مطرح است، معمولاً شامل مقادیر زیادی پساب حاوی روغن، آب و لجن و فعالیت‌ها و فرآیندهای موجود در صنعت نفت است که تخلیه این پساب‌ها به محیط پیرامونی نه تنها محیط زیست را آلوده می‌کند بلکه باعث کاهش عملکرد روغن و آب می‌شود. این مقادیر صنعتی معمولاً در مایعات حفاری، برش، مواد شیمیایی تصفیه چاه، آب خنک‌کننده، فرآیند، آب شست و شو و شوره‌کشی، خرده کاری و نشسته، فاضلاب بهداشتی و فاضلاب کارکنان به وجود می‌آید. به عنوان نمونه در پالایشگاه‌ها به دلیل استفاده از حجم نسبتاً زیاد آب، چهار نوع فاضلاب شامل آب خنک‌کننده، آب فرآوری، آب سطحی حاصل از بارندگی (یعنی رواناب سطح آب) و فاضلاب بهداشتی تولید می‌شود. تولید فاضلاب در کارخانه‌های پتروشیمی می‌تواند از عملیات فرآیند (به عنوان مثال چگالش بخار، آب فرآوری شده و سوزانده شده در کراکرها)، خنک‌کننده برج خنک‌کننده، خنک‌کننده پمپ و کمپرسور، تخلیه ناحیه کاربری آسفالت، آب خنک‌کننده و رواناب آب سطحی بارندگی باشد. مضرات فاضلاب تولیدی در صنعت نفت از این جهت است که غلظت نمک موجود در این فاضلاب ممکن است از مقدار کم تا ۲۰۰ هزار میلی گرم در لیتر باشد. غلظت کل کربن آلی (TOC) بین ۱۵۰۰ تا ۱۰ میلی گرم در لیتر و غلظت روغن و گریس (O&G) بین ۲ و ۵۶۵ میلی گرم در لیتر است. فرسایش و تغییر در پوشش گیاهی طبیعی و رسوب نمک از تأثیرهای منفی محیطی در تخلیه سطحی حجم زیادی از آب‌های تولید شده است و به همین دلیل برای جلوگیری از آسیب‌های جدی در محیط زیست و تأمین منبع آب برای استفاده‌های مفید، توسعه فرآیندهای درمانی امکان‌پذیر و اقتصادی برای آب‌های تولیدی بسیار حیاتی است. در حال حاضر بخش قابل توجهی از واحدهای صنعتی نفت دارای گواهی‌نامه‌های سبز از سازمان محیط زیست برای دفع بهداشتی فاضلاب و ایجاد چرخه بازیافت پساب در داخل مجموعه خود هستند و دیگر هیچ فاضلابی از این مجموعه‌ها خارج نمی‌شود. در این سیستم‌ها فاضلاب و پساب صنعتی در چرخه‌ای طولانی از گندزدایی تبدیل به آب قابل بازیافت شده و مجدد برای مصارف مصرفی و فضای سبز مورد استفاده قرار می‌گیرد. نکته قابل توجه در مورد تصفیه و دفع فاضلاب صنعتی در صنعت نفت این است که واحدهای ای‌اس‌ای زیرمجموعه‌های نفت به شکل مستقیم و بی‌واسطه حوزه‌های احتمالی بروز مشکل و بروز آسیب محیط زیستی را بی‌وقفه پیگیری می‌کنند و در ارتباط مستقیم با ادارات محیط زیست استانی قرار دارند و گزارش دهی مستمر ماهانه و سالانه انجام می‌شود.

صنعت پتروشیمی، بیشترین سهم را در کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی دارد

هر روز
کمی سبزتر
از دیروز

مشعل | صنعت پتروشیمی در چند دهه فعالیت خود همواره به عنوان صنعتی پیشرو شناخته شده؛ اما این ویژگی تنها در حوزه صنعتی نبوده و تلاش برای حفظ محیط‌زیست پیرامونی مجتمع‌های پتروشیمی مورد تأکید بوده است. مجتمع‌های پتروشیمی امروز در بیشتر نقاط کشور، بخصوص استان‌های جنوبی فعال هستند و به همین دلیل، توسعه صنعتی آنها و اطرافشان، باید با رعایت الزام‌های زیست‌محیطی باشد. از آنجا که این موارد در شرکت‌های زیادی به کار گرفته شده و نتایج قابل توجهی هم داشته است، بسیاری از مجتمع‌های زیرمجموعه تانکون و در هر سال، به عنوان صنایع سبز معرفی شده و از آنها تقدیر به عمل آمده است.

هستند و مهم‌تر اینکه نسبت به موارد نظارتی و الزام‌های قانونی با ران‌های دولتی همکاری دارند. در سال ۹۴ از ۴۲ شرکت پتروشیمی، ۳۲ شرکت جزو صنایع آلاینده بودند که در سال ۹۸ با توجه به سختگیرانه‌تر شدن الزام‌های محیط‌زیستی، از ۵۶ شرکت تولیدی، تنها ۱۹ شرکت آلاینده بودند. صنعت پتروشیمی در سال ۱۴۰۰ با ۵۱ عنوان منتخب از میان ۶ صنعت برگزیده کشور، بیشترین سهم را در صنایع برگزیده سبز کشور کسب کرده و مفتخر به دریافت تندیس زرین شده است. همچنین در بخش صنایع و خدمات سبز، تعداد هفت شرکت پتروشیمی مفتخر به دریافت تندیس سیمین صنعت سبز کشور و ۲ واحد خدماتی صنایع پتروشیمی نیز موفق به دریافت تندیس سیمین واحدهای خدماتی شدند. شرکت‌های پتروشیمی پارس، لرستان، مارون، نوری و پالایشگاه گاز بید بلند خلیج فارس در بخش صنایع برگزیده سبز، شرکت‌های پتروشیمی آریاساسول، امیرکبیر، پردیس، زاگرس، فن‌اوران، مروارید و مه‌باد در بخش صنایع سبز و سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی و شرکت عملیات غیرصنعتی بازارگاد نیز در بخش خدمات سبز در این همایش انتخاب و معرفی شدند. بر اساس قانون تمامی مجتمع‌های پتروشیمی و پالایشگاه‌ها صنایع آلاینده هستند و باید جریمه پرداخت کنند، مگر اینکه بر اساس نظر کارگروه‌های سازمان محیط‌زیست، عملکرد آنها غیر آلاینده شناخته شوند. بر همین اساس تمام مجتمع‌های تولیدی آلاینده باید بر اساس ماده ۳۸ قانون مالیات ارزش افزوده، یک درصد کل فروش خود را به عنوان عوارض آلاینده‌گی پرداخت کنند و این روند تا زمانی که غیر آلاینده معرفی شوند، ادامه دارد. تقریباً تمام شرکت‌های پتروشیمی در این چرخه تلاش کرده‌اند خروجی صنعتی آنها به محیط‌زیست اطرافشان کمترین میزان خسارت را داشته و با استانداردهای ملی و بین‌المللی تطبیق داشته باشد. ضمن اینکه علاوه بر استانداردهای سازمان محیط‌زیست در شرکت ملی صنایع پتروشیمی نیز استانداردهای سختگیرانه‌تری وجود دارد و در صورت رعایت و عدم رعایت این موارد، امتیاز و تشویق یا تنبیه و جریمه‌هایی در انتظار مجتمع‌ها خواهد بود.

کاهش ۴۰ درصدی آلاینده‌گی در سه سال

حالا اما در شروع قرن جدید و تحولات پیش رو، مشاور اجتماعی مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی از کاهش ۴۰ درصدی صنایع آلاینده در بخش پتروشیمی خبر داده است. علی‌ریانی با اشاره به اینکه صنایع آلاینده افزون بر اینکه نارضایتی عمومی ایجاد می‌کند، جریمه‌های معادل یک درصد از فروش آن واحد را هم شامل می‌شود، افزود: تعداد صنایع آلاینده در صنعت پتروشیمی در سه سال گذشته بیش از ۴۰ درصد کاهش یافته است. مشاور اجتماعی مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی ادامه داد: ظرفیت صنعت پتروشیمی تا پایان برنامه هشتم توسعه دو برابر می‌شود که با توجه به پیش‌بینی سرمایه‌گذاری ۸۰ میلیارد دلاری لازم است، بنابراین ۳۲ میلیارد دلار یعنی حدود چهار درصد باید در حوزه اجتماعی سرمایه‌گذاری شود. بر اساس این گزارش، صنعت پتروشیمی همواره یک قدم در موضوعات محیط‌زیستی جلوتر از صنایع دیگر است. به عنوان نمونه در حالی که صنایع مختلف همچنان در تکاپوی رعایت اصول اولیه محیط‌زیستی هستند، این صنعت وارد فاز جدیدی از اقدامات خود می‌شود. یکی از مهم‌ترین زمینه‌های پیگیری هم موضوع «مدیریت کربن» است. این موضوع به عنوان یکی از الزام‌های محیط‌زیستی بین‌المللی در صنایع داخلی کشور بسیار کم‌رعایت می‌شود؛ اما صنعت پتروشیمی از صنایع پیشرو در رعایت «مدیریت کربن» است. بخصوص چند شرکت از جمله پتروشیمی‌های شیراز، رازی و مارون گواهی‌نامه مدیریت کربن را از سازمان ملل متحد دریافت کرده‌اند که این اقدام‌ها در کشور و صنعت نفت بی‌سابقه است. در حال حاضر طرح پتروشیمی همت در منطقه پارس جنوبی در نوبت اجرا قرار دارد و در این طرح از CO₂ موجود چه در پالایشگاه‌ها و چه پتروشیمی‌های منطقه استفاده و با شبکه‌های جمع‌آوری CO₂ و ترکیب با گاز آمونیاک، اوره تولید خواهد شد.

تعداد صنایع سبز هر روز بیشتر می‌شود

صنایع پتروشیمی در حوزه محیط‌زیست، جزو صنایع پیشرو

این روند امیدوارکننده مجتمع‌های پتروشیمی کشور که به شکل تصاعدی و پرتکرار ادامه دارد، در حالی است که صنعت پتروشیمی در روزها و سال‌های سخت فشار اقتصادی و تحریم‌های مستقیم و همه‌جانبه، توانسته سود سرشاری را نصیب خود و کشور کند. با این حال، پتروشیمی‌ها در شرایط سخت خود وظیفه مهم حفاظت از محیط پیرامونی را فراموش نکردند و شاهد بودیم که سهم اعتبارات مرتبط و اجرای پروژه‌های محیط‌زیستی بیشتر و بیشتر شده است.

سپه‌م ۷۰ در صدی در صنایع سبز

نزدیک به دو دهه است که شرکت‌های پتروشیمی، خصوصی شده یا به نوعی روند خصوصی‌سازی را طی کرده‌اند و به این ترتیب، وابستگی به دولت نداشته‌اند. این استقلال در عملکرد دست آنها را در دنیای تجارت باز گذاشته و سود سرشاری هم نصیب آنها شده است. با این حال پتروشیمی‌ها تلاش کردند همانطور که در اصول تجارت خوب پیش می‌روند، اصول دیگر دنیای تجارت و تولید ماندگار و همسو با طبیعت را دنبال کنند. شرکت‌های خصوصی پتروشیمی به شکل اختصاصی و در قالب هلدینگ‌های بزرگ یا شوراهای راهبردی منطقه‌ای تلاش کرده‌اند، سهمی در توسعه و آبادانی و حفظ محیط‌زیست و اجتماع اطراف خود داشته باشند. در حال حاضر شورای راهبردی صنعت پتروشیمی هر سال، سهمی را برای هر یک از پتروشیمی‌ها تعیین می‌کند و این جدا از مالیاتی است که هر کدام برای پروژه‌های اختصاصی خود در نظر می‌گیرند. مثل کاشت نهال حرا و توسعه فضای سبز در محیط پیرامونی، اصلاح چرخه فاضلاب و تصفیه آب داخل تأسیسات و خاموش کردن مشعل داخلی تا حمایت از گونه‌های جانوری، گیاهی و ... مواردی هستند که پتروشیمی‌ها به شکل مداوم دنبال می‌کنند و نکته قابل توجه در همین ویژگی، دلوپلیتانه بودن فعالیت هاست. این عملکرد که هر سال در خشان تر بوده، در سال ۱۴۰۰ به ۱۴ شرکت در میان ۲۰ واحد در مجموعه نفت، گاز و پتروشیمی رسید و به این ترتیب می‌توان گفت که پتروشیمی سهم ۷۰ درصدی را در صنایع سبز صنعت نفت دارد و این رقم بسیار قابل توجه و امیدوارکننده است. از آنجا که سهم و نقش فلرینگ در آلودگی مناطق عملیاتی جنوب کشور بسیار قابل توجه است، صنعت پتروشیمی از سال‌های گذشته موضوع مهم نوافلرینگ را که قرار است در کل صنعت نفت اجرایی شود، در دستور کار قرار داده و امروز مجتمع‌های پتروشیمی نه تنها فلرینگ ندارند، بلکه در چند سال اخیر گازهای همراه صنعت نفت را هم که در حال سوختن در منطقه گچساران، دهلران و غرب کارون است، مدیریت می‌کنند. مجموعه بزرگ پالایشگاه بید بلند خلیج فارس گازهای همراه نفت موجود در منطقه گچساران را جمع‌آوری و به عنوان خوراک استفاده می‌کند و این میزان نزدیک به ۱۵ میلیون متر مکعب گاز است. همچنین با افتتاح و بهره‌برداری از ۳۱۰۰ NGL و ۳۲۰۰ NGL نیز همین فرایند انجام و حدود ۲۰ میلیون متر مکعب هم از محل این دو پروژه تأمین و از سوختن بخش دیگری از گازها جلوگیری می‌شود.

روایتی از مرکز انتقال نفت اوریم

انتقال نفت از جایی نزدیکتر به خدا

حسن تیموری | اینجا، یکی از مرتفع ترین مراکز انتقال نفت ایران است؛ جایی نزدیک تر به خدا که بر بلندای البرز، سایه به سایه دماوند، روزها و شب های سال را نانبه به نانبه نفس می کشد. ۱۶۰ کیلومتر دورتر از پایتخت، سوار بر فراز و نشیب جاده تهران - سوادکوه، آنگاه که شهرهای استان پایتخت، یکی یکی رو به پایان می گذارد، در پس گردنه سردسیر گدوک و آن زمان که کنار طاق نصرت تاریخی ورسک، لحظه ای به این شاهکار در صنعت پل سازی جهان که پل پیروزی اش لقب داده اند، چشم می دوزی، درست ۵ کیلومتر آن سوتر، نقش بسته بر تابلویی با خطوطی سفیدرنگ «استاندارداری مازندران، بخش مرکزی سوادکوه، روستای اوریم» بر دیدگان ظاهر می شود.

مسیر جاده فرعی روستا را که پیش می گیری، ۴ کیلومتر پیچ در پیچ به سمت بالای کوه، نیمه های راه، قبل از رسیدن به روستای زیبای اوریم، تاسیسات نفتی جلب توجه می کند؛ تاسیساتی که بر سر در ورودی اش، به خطی نیلگون عبارت مرکز انتقال نفت همانا روستای اوریم رخ می نماید؛ آری اینجا مرکز انتقال نفت اوریم است؛ تاسیساتی مربوط به شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت شمال در ارتفاعات روستایی به همین نام.

قبل از ورود به مرکز، بی درنگ لحظه ای به پشت سر نگاه می کنم، آنچه پیداست، منظره ای است بی پدیل از دورشته کوه استوار و سر به فلک کشیده، یکی مقابل دیدگان است و در بالاترین نقطه اش، دکل مخابرات صنعت نفت همچون فانوس کوهستان، دورافتادگان از دنیای ارتباطات را ندا می دهد و آن دیگر، همان است که از آن بالایش آمده ام. میان این دو رشته کوه نیز دره ای است عمیق که در آن اتوبان تهران - شمال، خرامان به پیش می رود؛ منظره ای شبیه به آنچه در طبیعت بکر زیباترین کشورهای جهان می توان یافت.

از اینجا که ایستاده ام، به بالا نگاه می کنم. قله روستای قدیمی و باستانی اوریم، بالاتر از این مرکز انتقال نفت، در بیشانی کوه خودنمایی می کند، روستایی که نزدیک به هزار سال قبل، ساکنان آن زرتشتیانی بودند که با ورود دین مبین اسلام در قرن پنجم هجری قمری، جملگی داوطلبانه به این آیین کامل گرویده و اکنون افراد مشهوری دارد که شاید معروف ترین آنها استاد کیوس گوران، شاعر مازندرانی و پارسی گوی است.

اوریم بار ارتفاع ۱۵۵۰ متر از سطح دریا

اوریم، یکی از مرتفع ترین مراکز انتقال نفت ایران به شمار می رود که بر بلندای البرز، در ارتفاع ۱۵۵۰ متری از سطح دریا، سایه به سایه دماوند روزها و شب های سال را نانبه به نانبه نفس می کشد؛ گاه زیر تلاو کمرق خوشه های خورشید تابستان، گاه زیر سکوت مخملین برف طاق فرسای زمستان کوهستان و هر لحظه نفت خام را از جانب ساحل کاسپین به بالایشگاه تهران بابر عکس پمپاژ می کند. تابلوی مرکز انتقال نفت اوریم همچنان مقابلم به چشم می آید وارد آن که می شوم، پرچم سهرنگ کشورمان بالاتر از پرچم آبی رنگ شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، سوار بر باد سرد کوهستان می رقصد و به گرمی خوشامدمی گوید؛ نگاهی میانسال و خونگرم با موهایی که به سپیدی گراییده، پیش می آید. اسمش غانم بغلاتی و اهل جنوب کشورمان است، با چند پرسش و پاسخ، خوشامد گویم می شود و اجازه ورود به مرکز را می دهد. پیش می روم، لحظه ای صدای زوزه باد می آید و آنگاه که قطع می شود، صدای پاهای خود را به وضوح می شنوم، حسی غریب می گوید در پس این سکوت، دنیایی از کار و تلاش نهفته است.

به راهم ادامه می دهم، پشت بوته ها، درختان و گل های سرسبز، چند قدم جلوتر، دروازه ای بزرگ مرا فرامی خوانند. به محوطه صنعتی که نزدیک می شوم، لوله های نقره ای رنگ بزرگ و کوچک تنیده در هم که زیر سقف سایه بانی بلند، دست در دست الکتروموتورها، مخازن، توربین ها و الکتروپمپ های آهنین سخت در کار و حرکتند، جلب توجه می کنند.

قدری آن سوتر، مردانی با لباس های یکدست آبی مشغول کارند. هر چه جلوتر می روم، باد هم با من می آید، گویی می خواهد زودتر از من به آنها خداحوت بگوید. حال به آنجا رسیدم که قلب تنیده مرکز انتقال نفت اوریم است؛ اتفاقی که شاید بتوان آن را مغز متفکر این قلب تنیده برای کنترل تمام تجهیزات مرکز توصیف کرد. حالا دیگر صدای دستگاهها را بخوبی و البته با شدت زیاد می شنوم، مثل سربازان صحنه جنگ، هر کس مشغول کاری است. گاهی با هم حرف می زنند؛ یکی مشغول جوشکاری لوله ها، یکی در حال سرویس روتین تجهیزات، آن دیگر، قرقره بزرگ کابل برق را غلطان می آورد و آن طرف تر چند نفر در حال رنگ کردن لوله ها هستند، صحنه ای شبیه تابلوهای نقاشی هنرمندان معروف که برای ثبت تاریخی تلاش مردم کشورشان در جهت پیشرفت و توسعه، رسم کرده اند.

با صدای نسبتاً بلند، طوری که حداقل ۱۰ نفر بشنوند، سلام می گویم و گوشه ای می ایستم. چند نفر با بلند کردن دست هایی که از کار و تلاش بسیار، زمخت و سترگ شده اند، جواب سلام را می دهند و به آنها خداحوت می گویم؛ جمله ای که با شنیدنش گویا خون تازه ای

در رگ هایشان جاری شده است. همه این افراد، روزهای متعددی از خانواده دورند تا این وظایف مهم به انجام برسد. بیشتر شان اهل مازندران هستند؛ اما از تهران، گلستان، آبادان، سمنان، گیلان، کرمانشاه یا اصفهان هم همکاری هستند که اینجا جمع شده اند. این را یکی از مهندسان جوان مرکز انتقال نفت اوریم می گوید. او ادامه می دهد: اینجا خانه نخست ماست؛ زیرا سرما و گرما، شادی و غم، لیخنه عید یا اشک محرم را کنار هم و با هم تجربه می کنیم.

این مرکز، یکی از دهگانه فعال در منطقه شمال تابعه شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران است که در مساحتی حدود ۱۳ هزار و ۶۰۰ متر مربع در اوایل دهه ۸۰ شمسی به دست مهندسان ایرانی، همراه با خط لوله ۳۲ اینچ تکا - ساری - ری با هدف سوآپ نفت خام کشورهای حاشیه دریای خزر ساخته شده. ظرفیت کلی انتقال خط لوله ۵۰۰ هزار بشکه در روز است و هم اکنون نیز با توجه به حجم مورد نیاز صنعت نفت مورد استفاده قرار می گیرد.

احساس وظیفه ما را دور هم جمع کرده است

اسماعیل آقایی، یکی از کارکنان اتاق کنترل این مرکز انتقال که چند متر دور تر، کنار تابلوی «اول ایمنی بعد کار» ایستاده نیز می گوید: ۶ سال است که یک هفته در میان به دور از خانواده اینجا مشغول به کار هستم و با همه سختی ها از شغلم راضی ام. اولیخنه بر لب ادامه می دهد: طبیعت اینجا در فصولی از سال بسیار زیباست. به قول همکارانی که از پایتخت می آیند، گاهی ممکن است آن را شبیه به بهشت خدا تصور کنیم؛ اما اگر عشق و اراده برای انجام کار و ادای وظایف نباشد، لحظه ای نمی توان در این بهشت دور از خانواده درنگ کرد. همین احساس مسؤلیت، ما را دور هم جمع کرده، و گرنه زمستان اینجا را باید دید، به گفتن بر نمی آید.

میثم لشکری که کارمند حراست است، وارد بحث می شود و ادامه می دهد: ما اینجا به خدا نزدیک تریم؛ چون شب ها تا صبح برای تأمین معاش خانواده و رفاه و آسایش مردم کشورمان بیداریم. با هم دوستیم و همچون برادران مومن و متحد برای رسیدن به یک هدف، تلاش می کنیم. احساس می کنم همین ویژگی ها در کنار صمیمیت و اعتقادات ما راه خندان نزدیک تر کرده است؛ کارهای خوبی پیش می رود و گرهی نیست که با دستان همین همکاران باز نشده باشد.

در این مرکز ۳۶ نفر در دو شیفت ۱۸ نفره به شکل اقماری مشغول خدمت هستند. هر کس جایگاه خود را دارد. از کارکنان اتاق کنترل که چشم در چشم مانیتورها و پنجه در پنجه غول های پولادین محوطه صنعتی، فرایند انتقال نفت خام را زیر نظر و در مشت خود دارند تا عوامل حراست، خدمات و البته تکنیسین های فنی که برای انجام تعمیرات و سرویس های روتین، هرازگاهی مهمان این مرکز هستند. اینها را هم محمد توکلی، رئیس، ۵۰ ساله مرکز می گوید و تأکید می کند: همه این افراد با تحصیلات بالا، تخصص، مهارت و سوابق متفاوت، برای یک هدف واحد، یعنی استمرار فرایند انتقال ایمن نفت خام و اعتنالی صنعت انتقال نفت ایران تلاش می کنند. در ادامه گشت و گذار در مرکز انتقال نفت اوریم، خارج از محوطه صنعتی، ساختمان های کوچک و بزرگتری هم دیده می شود. یک مهمانسرا با ۲۸ اتاق، رستوران، سالن ورزشی و اتاق بهداشتی با یک پزشکبار ثابت که به نظرم امکانات اولیه خوبی برای این کارکنان تدارک دیده شده است.

در لحظه ترک و خروج از مرکز انتقال نفت اوریم، باد همچنان در پرچم سه رنگ و خوش نقش ایران می وزد؛ اما این بار صدای غرش توربین ها، پمپ ها و نوای چکش استادکاران، گویی رقص پرچم ملی را چشم نواز تر از همیشه کرده است. واقعا این مردان بی ادعا و گمنام صنعت نفت به خدا نزدیک تر هستند. تا این روحیه نشاط و تعهد در میان آنها وجود دارد، اوریم واقعا جای دیگری است.

حاصل می‌شود، کمتر است و صرفه اقتصادی دارد یا نه! از سوی دیگر داشتن پمپ بنزین در هر منطقه یا شهر متفاوت است و به قول معروف در جایی که تراکم و گرانی زمین بیشتر است، پمپ بنزین هم بیشتر در آمد خواهد داشت. برخی پمپ بنزین‌ها، کوچک و با فضای محدودی هستند و امکانات جانبی برای رفاه شهروندان ندارند و برخی دیگر فضای راحت تری را برای حضور و خرید بیشتر در مجتمع شان فراهم می‌کنند.

در آرزوی پمپ بنزین همیشه خلوت

یکی از اتفاقات خوب شهری برای شهروندان این است که شانس بیاورند و وقتی به پمپ بنزین می‌روند، خلوت باشد تا زمان کمی را در صف آن بمانند. تعداد کم جایگاه‌ها و حجم بالای خودروها بخصوص در شهرهای بزرگ، یکی از مشکلات مهم است که بیشتر شهرهای بزرگ به آن دچار هستند؛ اما از آنجا که همه ما زمان زیادی را در پمپ‌های بنزین می‌گذرانیم و به قولی کارمان زیاد به این مراکز می‌خورد، لازم است مواردی از ایمنی را هم جایگاه‌ها و هم شهروندانی که به آنجا مراجعه می‌کنند، رعایت کنند.

یک پمپ بنزین در سه بخش سازه، تجهیزات برقی و مکانیکی و تجهیزات و الزام‌های ایمنی و حفاظتی شکل می‌گیرد و هر کدام از این بخش‌ها باید در ارتباط و تکمیل کننده هم باشند. به همین دلیل در طراحی جایگاه سوخت باید فرایند ورود، سوخت‌گیری و خروج خودروها در نهایت سادگی، سرعت و امنیت طراحی شود. جایگاه‌های سوخت می‌توانند مواردی مثل تعمیرگاه، سوپر مارکت، کارواش، سرویس بهداشتی و ... را در کنار خود داشته باشند؛ اما این فضاها باید با فاصله و کاملاً دور از فضای سوخت‌گیری باشد تا به صورت مستقیم با عموم مردم در ارتباط نباشد.

طراحی جایگاه سوخت از سوی مشاور ذیصلاح دارای رتبه لازم از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی یا پروانه اشتغال از سازمان نظام مهندسی انجام می‌شود و تمامی استانداردهای مورد قبول شرکت ملی نفت ایران از جمله EN، BS، ASME، NFPA، API، IPS در روند ساخت الزامی است. همچنین تمامی الزام‌ها باید در مباحث مقررات ملی ساختمان، استانداردهای بین‌المللی معماری و آیین نامه ۲۸۰۰ زلزله در طراحی و احداث جایگاه رعایت شود.

انتخاب زمین مناسب، نیاز به بررسی دقیق، جامع و کامل دارد و فاکتورهای زیادی در پیدا کردن زمین استاندارد که مورد تأیید کارشناسان مربوطه باشد، دخیل است. وضعیت توپوگرافی، بافت محله و عرض گذر، بار ترافیک سواره رو و عرض پیاده رو و خیابان‌های دسترسی به زمین جایگاه برای ورود و خروج از جمله موضوعات مهم قابل بررسی در انتخاب زمین است، ضمن اینکه احداث جایگاه سوخت در تقاطع‌ها، میادین و مجاور مراکز تجمع عموم مجاز نیست.

دفن و قرار گرفتن مخزن جایگاه در داخل حوضچه بتنی مسلح ایزوله، قرار گرفتن تمامی لوله کشی و کابل کشی‌های مسیر تردد خودروها در کانال‌های بتنی، محل توقف و سوخت‌گیری وسایل نقلیه باید پایین‌تر از دیسپنسر (پمپ) باشد و شیب سطح محل استقرار خودروها باید عرضی باشد، به نحوی که در صورت عمل نکردن ترمز خودروها، منجر به حرکت آنها نشود.

ضمن اینکه خیابان‌های دوطرفه و یکطرفه که جایگاه‌های کوچک در آنها احداث می‌شود، باید به ترتیب دارای حداقل ۶ خط و ۳ خط عبوری باشند. حداقل محدوده مورد نیاز برای استقرار تاسیسات جایگاه ۸ متر عرض در ۲۰ متر طول است و همچنین مسیر عبور عابران پیاده، باید علاوه بر این ابعاد، در عرض در نظر گرفته شود.

زمین جایگاه سوخت هم نباید در مجاورت مدارس، مجتمع‌های آموزشی، ساختمان پزشکان، بیمارستان‌ها، آسایشگاه‌ها، مساجد، سینماها و همچنین سالن‌های ورزشی، هتل‌ها، رستوران‌ها، ساختمان‌های اداری و سایر ابنیه و مراکز تجمع که برای بیش از ۵۰ نفر طراحی شده باشند، قرار داشته باشد.

هم اکنون بیش از ۶ هزار جایگاه عرضه سوخت در سراسر کشور فعال است که شلوغ‌ترین و پرتددترین آنها در کلانشهرهایی مثل تهران محسوب می‌شود؛ اما این جمله را هم زیاد شنیده‌ایم که «پمپ‌بنزین‌ها پول بارو نمی‌کنند» یعنی باید دید هزینه‌های جایگاه، دستمزد کارگر، هزینه‌های بالای تعمیر و نگهداری تلمبه‌های سوخت و سایر الزام‌های نگهداری جایگاه در مقابل در آمد و درصدی که از محل فروش بنزین

دروازه دولت، چهارمی در میدان بهارستان مقابل مطبوعه (چاپخانه) مجلس و پنجمی در خیابان سی‌متری نظامی (کارگر فعلی) نزدیک چهارراه لشکر بوده و به‌همین ترتیب تا سال ۱۳۳۰ تعداد ۱۰ پمپ بنزین در تهران فعال و مشغول به کار شدند. در حال حاضر اولین پمپ بنزین در آبادان و اولین پمپ بنزین در تهران، به موزه‌های دیدنی صنعت نفت در این شهرها تبدیل شده‌اند. سازه بیشتر جایگاه‌ها شبیه به هم است و معمولاً مخزن در زیر زمین قرار دارد و سوخت به دستگاه تحویل دهنده روی زمین پمپ می‌شود. بعضی جایگاه‌ها بنا به اقتضای کاربرد آن در بنادر ساخته شده‌اند که از آنها برای سوخت رسانی به قایق‌های موتوری استفاده می‌شود و در برخی شهرها، جایگاه‌ها تک پمپ (دیسپنسر) هستند و هر اندازه نیاز شهرها بیشتر باشد، تعداد جایگاه‌های سوخت بیشتر می‌شود. البته در حال حاضر جایگاه‌های خصوصی زیادی فعال هستند و افزایش تعداد جایگاه‌های خصوصی، به اقتصاد آن منطقه بستگی دارد. بیشترین محصول عرضه شده در جایگاه سوخت، بنزین است؛ اما بتدریج سوخت‌های دیگر مثل نفت چراغ، سوخت دیزل، سی‌ان‌جی، هیدروژن فشرده، هیدروژن مایع، سوخت اتانول و انرژی برقی نیز اضافه شده‌است.

جایگاه داری در دسرهای خود را دارد

در کشور ما که هنوز زیرساخت‌های حمل و نقل عمومی نظیر مترو و اتوبوس و خدمات بین شهری کافی برای شهروندان وجود ندارد، استفاده از خودروهای شخصی زیاد است و در این شرایط، نیاز به پمپ‌های بنزین هم بیشتر و بیشتر شده است. همانطور که در فاصله نزدیک هر خانه‌ای باید مراکز خرید و درمانی و حمل و نقلی باشد، باید یک پمپ بنزین هم وجود داشته باشد یا در مسیرهای بین راهی، هر چه تعداد پمپ بنزین‌ها بیشتر باشد، خیال مسافران راحت‌تر است.

در حال حاضر تقریباً تمام جایگاه‌ها به شکل خصوصی مجوز گرفته و

پمپ بنزین‌ها عمدتاً عملکردی شبانه روزی دارند و به همین دلیل همواره شلوغ و پرتردد هستند و در کنارشان فضاهای خدماتی و تجاری هم قرار می‌گیرند. اگر سفر برویم، حتماً در مجتمع‌های بین راهی بنزین می‌زنیم و از فضای تجاری و رستوران یا سرویس‌های بهداشتی کنار آنها استفاده می‌کنیم. گاه این مراکز خدمات رسانی، با برخی رخدادهای تحولات اجتماعی و اقتصادی، هجوم احتمالی متقاضیان را تجربه می‌کنند. افزایش یکباره و هجومی تقاضا برای پمپ بنزین‌ها در شب دو نرخی شدن بنزین و گرانی آن در سال ۱۳۸۶، همچنین وقوع زلزله در تهران که موجب تشکیل صف در جایگاه‌های بنزین شد، نمونه‌هایی از این دست محسوب می‌شوند. پمپ‌های بنزین را حتی می‌توان یکی از مهم‌ترین و معدود راه‌های ارتباطی مستقیم شهروندان با فرآورده‌های نفتی و خدمات گسترده صنعت نفت دانست که با وجود محدودیت‌های بسیار، بنزین با کیفیت را در هر شرایط به مردم عرضه می‌کنند.

اولین پمپ‌های بنزین که حالا موزه شده‌اند

در تاریخچه پمپ بنزین‌ها آمده است که اولین جایگاه سوخت در جهان در ۱۹۰۵ در سنت لوئیس میزوری ساخته شده و اولین جایگاه سوخت ایران در شهر آبادان - شهر اولین‌ها در ایران و در سال ۱۳۰۶ بنا و ابتدا برای توزیع و فروش نفت سفید بوده است. دومین پمپ بنزین در خیابان بوذرجمهری، ایستگاه درخانشاه، سومی در خیابان سعدی،

نگاهی به یکی از مهم‌ترین و حساس‌ترین فضاهای امروری در شهرها و جاده‌ها

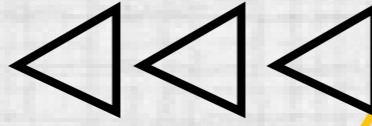
پمپ بنزین‌ها؛ همیشه فعال، همیشه شلوغ

مشعل | پمپ بنزین یا جایگاه سوخت، محلی است که سوخت خودروها شامل بنزین و گازوئیل و روان‌سازها در آن عرضه می‌شود و یکی از مهم‌ترین زیرساخت‌ها و نیازهای امروز در شهرها و روستاها و در واقع همه نقاط کشورها هستند. پمپ‌های بنزین‌ها یا جایگاه‌ها باید در همه نقاط شهرها و جاده‌های بین شهری و روستایی به‌نسبتی از فاصله فعال باشند تا نیاز خودروها و ساکنان شهرها و روستاها را تأمین کنند. تعطیلی، کمبود یا هر نوع اختلال در عملکرد آنها می‌تواند جریان زندگی و ترافیک در یک شهر را به هم بزند. به همین دلیل، این فضاهای کوچک، نقاطی مهم و تعیین‌کننده هستند؛ درست همانطور که قیمت بنزین و تغییرات آن به طور مستقیم روی قیمت سایر اقلام تأثیر می‌گذارد.

انفجار و آتش سوزی در واحد آمونیاک

مشعل صنعت نفت، از صنایع پیچیده و با ریسک بالاست که بروز حوادث در آن می تواند خسارت های جانی و مالی جبران ناپذیری به همراه داشته باشد. در طول تاریخ، حوادث زیادی در این صنعت رخ داده که پیامدهای فراوانی در برداشته است؛ از این رو اهمیت درس آموزی از حوادث و سوانح در این صنعت، برای شناسایی مناطق پر ریسک چند برابر می شود. همان طور که می دانید، دانش به دست آمده در مورد علل حادثه، می تواند اجازه استقرار اقدام های پیشگیرانه و کاهش دهنده حوادث در محل را صادر کند، ضمن آنکه باز خورد ناشی از آن سبب بهبود رفتار ایمنی در افراد مستقر در فضای صنعت نفت می شود. با بهره مندی از نکات «درس آموزی از حوادث»، می توان از نوع وقایع ناخواسته تشدید کننده و بازدارنده آن، عواقب احتمالی وقایع ناخواسته و... به اقدام های کنترلی که می تواند عواقب ناشی از حوادث را محدود کند، دست یافت. به دلیل اهمیت این موضوع، هفته نامه «مشعل» قصد دارد با چاپ برخی «درس آموزی از حوادث صنعت نفت ایران و جهان»، گامی در مسیر کاهش حوادث بردارد. در ادامه، درس آموزی از «انفجار و آتش سوزی در واحد آمونیاک» را می خوانید.

شرح حادثه

ساعت ۱۳ و ۵۹ دقیقه در حین انجام عملیات سنگ زنی جهت برداشتن BOX شش اینچ نصب شده روی خط ۲۲ اینچ ورودی MDEA به برج جذب، ناگهان یک سوراخ بزرگ روی محل سنگ زنی پدید آمده و در نتیجه خط لوله مذکور دچار پارگی شده است که باعث تخلیه MDEA ورودی به برج با فشار معادل ۰.۳۶bar، از سرویس خارج شدن پمپ MDEA و متعاقب آن برگشت گاز فرآیند به خط ۳۲ اینچ و در نهایت خروج از محل پارگی شده است. پس از انتشار حجم قابل توجه گاز فرآیند در محوطه واحد و وجود منابع جرقه (همانند کولر های گازی آنالایزور) انفجار بزرگی رخ داده و به دنبال آن منابع قابل اشتعال در محوطه همانند الوار های چوبی، عایق های خط لوله و کابل های برق و ابزار دقیق دچار حریق شده اند. با اعلام وضعیت، خودروی آتش نشانی مستقر در سایت به محل حادثه اعزام شده و همچنین پس از شنیده شده صدای انفجار و نیز دود برخاسته حاصل از آن، بلافاصله خودروهای آتش نشانی و تجهیزات مبارزه با حریق به محل حادثه اعزام شده اند. عملیات مبارزه با حریق و خنک کاری واحد لحظاتی پس از حادثه آغاز شده و در ساعت ۱۶ و ۲۵ دقیقه روز حادثه، حریق کنترل شده و ساعت ۱۷ و ۱۱ دقیقه به طور کامل اطفاء و تجهیزات کاملاً کولینگ می شوند.

شما چه کاری می توانید انجام دهید

- تهیه دستور عمل مدون جهت انجام فعالیت های تعمیراتی غیر روتین در شرایط در سرویس بودن تجهیزات / استقرار کامل سیستم مدیریت ایمنی فرآیند بخصوص در مواردی همچون حفظ سرمایه های فیزیکی و مکانیکی سازمان، مدیریت تغییر، ارزیابی ریسک، کنترل عملیات، اقدام اصلاحی / پیشگیرانه
- بررسی دقیق علل خوردگی برج و خطوط MDEA - و پیش بینی اقدام های اصلاحی مورد نیاز و بهره گیری از نتایج بررسی در طرح های در حال احداث
- انجام ممیزی های مدیریت ایمنی فرآیند بر اساس استاندارد به طور دوره ای جهت کلیه مجتمع های تولید زیر مجموعه
- پیاده سازی برنامه آموزشی اثر بخش جهت بالا بردن دانش کارکنان گروه های مختلف بهره برداری، تعمیرات و خدمات فنی در خصوص موارد ایمنی مرتبط با فرآیند طبق استاندارد API ۲۰۰
- تقویت حافظه سازمانی از طریق مکتوب سازی رویدادهای قبلی و انتقال تجربیات کارکنان با تجربه به کارکنان کم تجربه تر بویژه افراد تازه استخدام و نیز توجه جدی به تجزیه و تحلیل دقیق حوادث، رویدادها و شبه حوادث
- به روز رسانی سیستم های مدیریت تعمیر و نگهداری و توجه بیش از پیش و نیز انجام تعمیرات پیشگیرانه موثر / توجه به آخرین ویرایش استانداردهای بازرسی فنی و تعمیرات در صدور دستور کارهای بازرسی
- استقرار سیستم بازرسی بر مبنای ریسک (RBI) مبتنی بر استانداردهای ۵۸۰، API ۵۸۱
- انجام مانورهای دوره ای موثر تر و تهیه گزارشات تحلیلی پس از انجام این مانورها

آیا بحران انرژی کنونی شدیدتر از بحران نفتی دهه ۷۰ میلادی است؟

همانطور که برگین در گفت‌وگو با بلومبرگ به آن اشاره کرد، بازار جهانی گاز طبیعی اکنون با محدودیت شدید عرضه روبه‌روست و در صورت توقف جریان گاز روسیه، جایگزینی آماده برای گاز روسیه وجود ندارد، این در حالی است که تولیدکنندگان گاز طبیعی مایع شده (الان‌جی) در ایالات متحده آمریکا برای افزایش صادرات در تلاش هستند.

دیوید بلکمون، یک کارشناس دیگر حوزه انرژی بتازگی در پادکستی با عنوان انتقال انرژی یک گام فراتر رفت و گفت ایالات متحده آمریکا، ابزار فیزیکی لازم برای تحقق وعده جو بابدن، رئیس‌جمهوری آمریکا به اتحادیه اروپا مبنی بر تأمین ۱۵ میلیارد مترمکعب گاز اضافی را در اختیار ندارد.

بلکمون همچنین به زمان لازم برای افزایش تولید گاز و توسعه ظرفیت مایع‌سازی و در عین حال، ناوگان محدود شناورهای ویژه حمل‌الان‌جی و تعهدهای صادراتی این سوخت به دیگر خریداران موجود اشاره کرد.

در شرایط عرضه محدود سوخت فسیلی و اوضاعی که به نظر می‌رسد تقاضا به‌طور قابل‌توجهی از عرضه فراتر رفته است، اکنون شرایط حتی بدون هیچ‌گونه تحریم نفت یا گاز، بحرانی است.

با این حال یک مقام ارشد اتحادیه اروپا اشاره کرده است که احتمال دارد در مقطعی، این اقدام ضرورت پیدا کند. هزینه زندگی در سراسر قاره سبز در حال افزایش است و دولت‌ها در تلاش برای مهار این بحران هستند. اگر اتحادیه اروپا مسیر تحریم را طی کند، نتایج می‌تواند فاجعه‌آمیز باشد.

همانطور که تا حدودی همه تحلیلگران در این باره هشدار داده‌اند.

منبع: اوپل پرایس
نویسنده: آیرنا اسلاو
مترجم: امیر دشتی

است؛ زیرا انواع انرژی از جمله نفت خام، گاز طبیعی و زغال سنگ و در عین حال دو کشور را که هر دو از ابرقدرت‌های هسته‌ای جهان هستند، شامل می‌شود.

صرف‌نظر از ناراحتی قابل‌درکی که بخش دوم گفته‌های برگین برای شهروندان اروپا و آمریکای شمالی به همراه خواهد داشت، بخش نخست سخنان وی بیانگر واقعیت‌هاست. اروپا تقریباً به نیمی از نیاز خود به زغال سنگ و گاز طبیعی و حدود یک چهارم نفت خام خود متکی به واردات از روسیه است و اتحادیه اروپا بتازگی تصمیم گرفته است برای اعمال تحریم و محدودیت‌ها علیه روسیه و بستن راه‌های درآمدی این کشور به دلیل درگیری‌ها بین مسکو و کی‌یف، واردات زغال سنگ از روسیه را ممنوع کند. این موردی است که پس از اعلام ممنوعیت اتفاق می‌افتد که البته هنوز تأیید نشده است.

اتفاق می‌افتد که البته هنوز تأیید نشده است. اندونزی، قیمت زغال سنگ خود را تا ۴۲ درصد افزایش داد. معدنچیان زغال سنگ در استرالیا گزارش دادند که توانایی محدودی برای جایگزینی زغال سنگ روسیه دارند و قیمت زغال سنگ آسیا در میان گزارشها مبنی بر اینکه خریداران اروپایی به دنبال زغال سنگ جایگزین هستند، افزایش یافت.

آنچه در بازار زغال سنگ اتفاق می‌افتد، تا حدودی مشابه همان شرایطی است که در بازارهای جهانی نفت خام و گاز طبیعی رخ خواهد داد.

در انرژی متحمل شدند؛ زیرا مصرف نفت این کشور برای چند دهه به لطف نفت خام ارزان خاورمیانه، در حال افزایش بی‌وقفه بوده است.

اگرچه تحریم‌های دوران بحران نفتی دهه ۷۰ میلادی، اروپایی‌ها را شامل نمی‌شد؛ اما قاره سبز به دلیل افزایش قیمت‌ها در پی تحریم صادرات نفت به آمریکا از سوی کشورهای عربی تولیدکننده نفت خام آسیب بیشتری دید، به‌طوری‌که کشورهای اروپایی مجبور به انجام اقدام‌هایی از قبیل سهمیه‌بندی سوخت و وضع محدودیت سرعت عبور و مرور خودروها در جاده‌ها و بزرگراه‌ها با هدف صرفه‌جویی در مصرف سوخت شدند.

این اقدام درباره محدودیت‌های سرعت، ممکن است برای افرادی که از توصیه‌های آژانس بین‌المللی انرژی به‌منظور کاستن از مصرف نفت و انرژی پیروی می‌کنند، آشنا به نظر برسد. این راهکار، یکی از ۱۰ گام ضروری است که آژانس بین‌المللی انرژی به‌منظور کاهش وابستگی اتحادیه اروپا به سوخت‌های فسیلی روسیه در فهرست خود آورده است.

برگین، در گفت‌وگو با خبرگزاری بلومبرگ اعلام کرد: کمبود امروز، همه سوخت‌های فسیلی را شامل می‌شود و تنها به نفت خام اختصاص ندارد، بنابراین می‌توان گفت بحران کنونی انرژی می‌تواند بدتر از بحران دهه ۷۰ میلادی باشد.

وی گفته است: من فکر می‌کنم شرایط کنونی که جهان با آن دست و پنجه نرم می‌کند، به‌طور بالقوه بدتر از بحران نفتی دهه ۷۰ میلادی

در سال ۱۹۷۳ میلادی پس از جنگ یوم کیپور، میان رژیم صهیونیستی و ائتلافی از کشورهای عربی، تولیدکنندگان نفت در منطقه خاورمیانه، صادرات نفت خام خود را به دلیل حمایت ایالات متحده آمریکا از رژیم اشغالگر قدس تحریم کردند. در پی این رخداد، جهان با چالش و بحرانی جدی در حوزه انرژی و به همراه آن ابعادی حماسی روبه‌رو شد. حال دنیل برگین، نویسنده کتاب تاریخ جهانی نفت، اقتصاددان مطرح آمریکایی و برنده جایزه پولیتزر جهان معتقد است که بحران انرژی کنونی، می‌تواند بسیار شدیدتر از بحران نفتی دهه ۷۰ میلادی باشد.

در بحران نفتی این دهه، در پی تحریم صادرات نفت کشورهای عربی به ایالات متحده آمریکا، قیمت جهانی نفت خام طی سه ماه، چهار برابر شد. در آن زمان واشنگتن بر این باور بود که از دست رفتن سهم بازار به کشورهای عربی، تولیدکننده نفت، آسیب مالی می‌رساند؛ اما در عوض، تولیدکنندگان با قیمت‌های بسیار بالاتر، کاهش سهم بازار خود را جبران کردند. با این حال، مصرف‌کنندگان در ایالات متحده آمریکا ضربه شدیدی را به شکل کمبود سوخت و اقدام‌های فوری صرفه‌جویی

کمبود امروز همه سوخت‌های فسیلی را شامل می‌شود و تنها به نفت خام اختصاص ندارد، بنابراین می‌توان گفت بحران کنونی انرژی می‌تواند بدتر از بحران دهه ۷۰ میلادی باشد

رئیس پژوهشگاه صنعت نفت گفت: تحول در نظام حکمرانی پژوهشگاه صنعت نفت، در زمره پروژه‌های اولویت‌دار و در حال اجراست که هم‌زمان با آغاز به کار دولت سیزدهم، پیشرفت قابل‌توجهی داشته است.

جعفر توفیقی اظهار کرد: نظام حکمرانی دز هر سازمان، به‌طور مستقیم بر کیفیت و کمیت دستاوردها و اثربخشی آن سازمان در صنعت، تحول و پیشرفت آن بسیار تأثیرگذار است.

وی در تشریح پروژه‌های مختلف در زمینه تحول در نظام حکمرانی عنوان کرد: برای سازمان‌های پژوهش و فناوری مانند پژوهشگاه صنعت نفت، رقابت در بازار فناوری و الگوی کسب‌وکار اهمیت ویژه‌ای دارد. به این معنا که همه ابعاد الگو از جمله شناسایی نیازهای صنعت از ابتدای شناخت مسأله تا حل مشکل و ارائه راه‌حل و همراهی نزدیک، اثبات فناوری در صنعت و سرانجام معرفی روش‌های تجاری‌سازی به‌طور دقیق مورد مشاهده و بازنگری قرار می‌گیرد.

- شرکت نفت و گاز پارس

خط لوله فاز ۱۶ پارس جنوبی عملیاتی شد

معاون پشتیبانی و عملیات شرکت نفت و گاز پارس از بازگشت خط لوله فاز ۱۶ پارس جنوبی عملیاتی خبر داد. یحیی رشیدی گفت: با تعمیر و بازسازی بخش آسیب‌دیده خط لوله ۳۲ اینچ دریایی انتقال گاز فاز ۱۶ پارس جنوبی، بهره‌برداری از این سکو از سر گرفته شد. وی با اشاره به اینکه خط لوله دریایی فاز ۱۶، دهم دی پارسال به دلیل ایجاد نشتی در بستر دریا دچار توقف شد، اظهار کرد: پس از بررسی و شناسایی موقعیت حادثه، خروجی‌های سکو بسته و نشتی به‌طور کامل مهار شد و در ادامه با تلاش همکاران، نسبت به بازسازی بخش آسیب‌دیده این خط لوله اقدام و خوشبختانه پس از تعویض بخش مورد نظر و انجام تست خط، سکوی SPD16 آماده ارسال گاز به پالایشگاه خشکی شد. معاون پشتیبانی و عملیات شرکت نفت و گاز پارس، تدابیر اجرا شده و تلاش کارکنان سکوهای گازی برای تولید حداکثری گاز را بسیار مهم اعلام کرد و افزود: خوشبختانه در زمستان سال ۱۴۰۰ توانستیم با حداکثر

- پژوهشگاه صنعت نفت

ضرورت تحول در نظام حکمرانی و اثربخشی آن بر کیفیت دستاوردها

رئیس پژوهشگاه صنعت نفت با بیان اینکه پژوهشگاه، یک سازمان پروژه‌محور است، گفت:هم‌اکنون بالغ بر ۳۰۰ پروژه صنعتی در دست پژوهشگاه است، بنابراین بازنگری و بهبود مدیریت پروژه از عوامل مهم به‌شمار می‌رود. توفیقی همچنین با تأکید بر ضرورت بهینه‌سازی چرخه عمر سازمان عنوان کرد: سازمان‌ها به‌طور معمول پس از پشت سر گذاشتن یک دوره رشد و بلوغ، وارد دوره‌ای می‌شوند که طی آن کاهش رشد و از دست دادن بازار را تجربه می‌کنند و اگر هوشمندانه با این چالش روبه‌رو نشوند، در عمل از رقابت در بازار فناوری حذف می‌شوند. برای شفافیت هر چه بیشتر می‌توان «تحول دیجیتال» را در نظر گرفت.

رئیس پژوهشگاه صنعت نفت با اشاره به اینکه پژوهشگاه صنعت نفت باید برای نیازآفرینی به‌عنوان شریک راهبردی در کنار صنعت قرار گیرد، اعلام کرد: ما منتظر نمی‌مانیم تا صنعت با مشکل روبه‌رو شود و بعد از آن به ما مراجعه کند؛ بلکه اکنون در بخش‌های مختلفی از صنعت حضور داریم و با برگزاری

- شرکت پایانه‌های نفتی ایران

منابع انسانی مهم‌ترین دارایی سازمان است

مدیرعامل شرکت پایانه‌های نفتی ایران، نیروی انسانی را مهم‌ترین رکن یک سازمان خواندو گفت:خوشبختانه این شرکت از این عباس ثروت بزرگ غنی است. عباس اسدروز در نشست با مدیران منابع انسانی این شرکت اظهار کرد: آنچه

در سازمان سبب بهره‌وری واقعی، مداوم و مستمر می‌شود، سرمایه‌انسانی متعهدومتخصص است که خوشبختانه شرکت پایانه‌های نفتی ایران از این ثروت بزرگ، غنی است و نیروی انسانی شرکت سرشار از خلاقیت و نوآوری هستند.وی افزود: افزایش رضایت‌شغلی ورنه‌نگه‌داشتن روحیه تلاش‌وشنیدن چالش‌ها و مشکلات و رفع آنها، از برنامه‌های مهمی است که همواره باید مورد توجه قرار گیرد و برای بهبود آن تلاش کنیم.

بررسی چالش‌های مدیریت خدمات پشتیبانی پایانه‌ها

مدیرعامل شرکت پایانه‌های نفتی اظهار کرد: مدیریت

نسبت به حضور استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان جدی و مصر است، پژوهشگاه صنعت نفت قصد دارد مرکز نوآوری خود را که از دو سال پیش فعال شده است، به‌منظور حضور استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان و همکاری با پارک نوآوری و فناوری صنعت نفت تقویت کند و عملکرد آن را سرعت ببخشد

- صندوق‌های بازنشستگی

صنعت نفت

استقلال صندوق‌های کارکنان نفت باید حفظ شود

رئیس هیأت رئیسه صندوق‌های بازنشستگی صنعت نفت در خلال نشست برخط با رؤسای مناطق و نمایندگی‌های صندوق‌ها در سراسر کشور گفت: صندوق‌های بازنشستگی، پس‌انداز و رفاه کارکنان صنعت نفت، دارای شخصیت حقوقی، مالی و اداری مستقل است که طبق اساسنامه خود اداره می‌شود، از این‌رو استقلال صندوق‌ها باید حفظ شود.عبدالحسین بیات افزود: دلیل پایداری و ماندگاری صندوق‌های بازنشستگی صنعت نفت، استقلال آن بوده و است، بنابراین صندوق‌ها و تمامی وجوه و دارایی‌های در اختیار و درآمدهای آن به شخصیت حقوقی خود صندوق تعلق دارد و مطلقاً جزو اموال، متخصص و فسادسئیز، تقویت توانمندی‌های وجوه و درآمدها و دارایی‌های دولتی، وزارت نفت و شرکت‌های اصلی و فرعی تابع آن یا دیگر اشخاص نبوده و به هیأت امنای صندوق به‌عنوان امین سپرده شده است.

وی ادامه داد: صندوق‌های بازنشستگی نفت به‌عنوان بنگاه اقتصادی بر ارکان تخصصی اش استوار و وابسته خواهد بود.

انتصاب ۲ عضو اصلی هیأت مدیره شرکت ملی صنایع پتروشیمی

وزیر نفت با صدور احکامی جداگانه، احمد شکری و حسن عباس‌زاده را به عنوان عضو اصلی هیأت مدیره شرکت ملی صنایع پتروشیمی منصوب کرد. در احکام جداگانه جواد اوجی به شکری و عباس‌زاده آمده است:

«با عنایت به تعهد، تجربه و تخصص جنابعالی، به استناد ماده (۵) قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت مصوب ۱۹ اردیبهشت ۱۳۹۱ مجلس شورای اسلامی و مواد (۱۷) و (۱۸) اساسنامه شرکت ملی صنایع پتروشیمی و حسب اختیارات تفویضی به وزیر نفت از سوی مجمع عمومی شرکت، به موجب این حکم برای مدت سه سال به عنوان «عضو اصلی هیأت مدیره شرکت ملی صنایع پتروشیمی» منصوب می‌شوید.

از خداوند قادر متعال برای جنابعالی در این مسؤولیت خطیر با همکاری دیگر اعضای محترم هیأت مدیره شرکت، توفیق خدمت به مردم و صیانت از اموال و امانت ملی که به شما سپرده می‌شود را مسألت دارم.»

مدیر عامل شرکت ملی نفت مناطق مرکزی ایران منصوب شد

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران با صدور حکمی، مهدی حیدری را به‌عنوان مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران منصوب کرد. در حکم محسن خجسته‌مهر خطاب به حیدری آمده است:

«نظر به تعهد، تخصص و تجربیات ارزشمند جنابعالی، به‌موجب این حکم به‌عنوان «مدیرعامل و عضو اصلی هیأت‌مدیره شرکت نفت مناطق مرکزی ایران» منصوب می‌شوید.

ارتقای توان توسعه‌ای و عملیاتی شرکت و هدایت و نظارت حرفه‌ای بر عملکرد شرکت‌های فرعی تابعه، جبران افت ظرفیت تولید میادین با اجرای طرح‌های اولویت‌دار و نیمه‌تمام بویژه طرح‌های تقویت فشار گاز، اهتمام ویژه بر راهبری و اجرای بخش بالادستی پروژه‌های ذخیره‌سازی گاز، اجرای مجدانه طرح‌های مصوب ازدیاد برداشت و تزریق گاز به‌منظور صیانت از مخازن، اجرای به‌موقع طرح‌های نوسازی، بهسازی و تعمیرات بهینه تأسیسات و تجهیزات ثابت و دوار، جذب و به‌کارگیری نیروهای مؤمن، شایسته و با استعداد و استفاده از مدیران انقلابی توانمند، متخصص و فسادسئیز، تقویت توانمندی‌های تخصصی، مدیریتی، مهارتی و اخلاق حرفه‌ای در کلیه سطوح سازمان و ….. از جمله موارد مورد تأکید در حیطه مسؤولیت‌های جنابعالی است.

امید است با اتکال به خداوند متعال و همکاری مدیران و کارکنان ارزشمند آن شرکت، در انجام مأموریت‌های محوله موفق باشید.»

● پتروشیمی بندر امام

تدوین نقشه برای داخلی سازی ۶۰۰ قطعه صنعتی فاقد نقشه

پتروشیمی بندر امام، نقشه ساخت بیش از ۶۰۰ قطعه صنعتی را که فاقد نقشه بودند، برای داخلی سازی تهیه و تدوین کرد. بسیاری از تجهیزات حساس، فرایندی هستند که امکان از سرویس خارج کردن آنها در زمان تولید وجود ندارد و در صورت بروز هرگونه مشکل برای هر یک از این قطعات، با توجه به نبود نقشه ساخت، نیاز است نمونه قطعه برای انجام ساخت در اختیار شرکت‌های سازنده قرار گیرد یا قطعات بسیار ساده از خارج از کشور تهیه شوند که افزون بر صرف هزینه‌های بالا، زمان بسیار زیادی را نیز برای تأمین به خود اختصاص می‌دهد. پتروشیمی بندر امام در بخش خدمات فنی کالا و ساخت، از ابتدای سال ۱۴۰۰ تجهیزات مهمی را که قطعات آنها فاقد نقشه بودند، با استفاده از فرصت ایجاد شده در تعمیرات اساسی در واحدهای عملیاتی شناسایی کرد و به محض از سرویس خارج شدن هر یک از آنها در واحدهای عملیاتی، به وسیله دستگاه D scanner 3 پیشرفته و از سوی

● شرکت ملی گاز ایران

۸۸ پروژه انتقال گاز و ایستگاه تقویت فشار در حال اجراست

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران اعلام کرد که اکنون ۸۸ پروژه مربوط به ۱۹ طرح احداث خطوط لوله انتقال گاز و ایستگاه‌های تقویت فشار از پروژه‌های کلان شرکت ملی گاز ایران در حال اجراست. مجید چگنی گفت: بعضی از این پروژه‌ها که همگی از سوی شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران در حال اجرا هستند، شامل احداث خطوط انتقال گاز شهرها، تکمیل خطوط سراسری انتقال گاز، خط انتقال گاز دوم شمال و شمال شرق و احداث ایستگاه‌های تقویت فشار روی خطوط چهارم، ششم، هفتم، هشتم، نهم و یازدهم سراسری می‌شوند. وی کل اعتبار تخصیص یافته به این ۸۸ پروژه را بیش از ۱۶ هزار میلیارد ریال اعلام کرد و ادامه داد: گازرسانی به استان هرمزگان، احداث تأسیسات زیربنایی و ساختمانی، بهینه‌سازی تأسیسات خطوط و ایستگاه‌های در حال بهره‌برداری، چهار طرح پالایشی مربوط به احداث پالایشگاه گاز پارسین، پالایشگاه گاز ایلام و ارتقای تجهیزات اندازه‌گیری ایستگاه گاز صادراتی بازرگان، همچنین پنج طرح ذخیره‌سازی در مخازن شوربیجه (فاز دوم) و سراج (فاز دوم)

● شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب

امضای قرارداد

پژوهشی با

دانشگاه

چمران اهواز

شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب و دانشگاه شهید چمران اهواز با هدف ساخت تجهیزات کمپرسور دلاوال، قراردادی پژوهشی امضا کردند. مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در آیین امضای این قرارداد گفت: در نگاه جدید حاکم بر کشور و به تبع آن وزارت نفت و شرکت‌های زیرمجموعه، توجه به علم و دانش و تقویت ارتباط صنعت با دانشگاه ارتقا یابد.

علیرضا دانشی افزود: در این زمینه به دنبال علم نافع هستیم که نتیجه آن در اشتغالزایی و رونق اقتصاد محسوس باشد و انتظار داریم مجموعه دانشگاه شهید چمران اهواز نیز با انسجام و به کارگیری همه بخش‌ها و تخصص‌ها در این عرصه ورود کند. وی ساخت قطعات و تجهیزات توربین و کمپرسور را از اولویت‌های این

پروژه‌های فعال در سال ۱۴۰۱ اعلام کرد و گفت: با توجه به ضرورت توسعه ذخیره‌سازی در مدیریت سوخت زمستانی، عملیات اجرایی فاز دوم با هدف افزایش ظرفیت تزریق گاز از ۱۰ (در فاز نخست) به ۲۰۰ میلیون مترمکعب در روز (در فاز دوم) و افزایش ظرفیت برداشت گاز از ۲۰ (در فاز نخست) به ۴۰ میلیون مترمکعب در روز (در فاز دوم) برنامه‌ریزی شده است.

● شرکت پالایش گاز ایلام

راه اندازی مدیریت امنیت شبکه با تکیه بر توان داخل

مدیرعامل شرکت پالایش گاز ایلام اعلام کرد که واحد فناوری اطلاعات و ارتباطات این واحد صنعتی با استفاده از توان همکاران شرکت موفق به راه‌اندازی مرکز عملیات امنیت (SOC) شد. روح‌الله نوریان با بیان اینکه در کشور شاهد رشد و تربیت متخصصان فراوانی در بحث امنیت شبکه‌های کامپیوتری هستیم، اظهار کرد: استفاده از تجربه‌ها و توان شرکت‌های دانش‌بنیان و پیشرو در بحث امنیت برای بهینه کردن بسترها و شبکه‌های کامپیوتری و شناسایی نقاط ضعف برای جلوگیری از نفوذ و حمله‌های سایبری ضرورت دارد.

وی به مخاطره‌ها و تهدیدهای فضای سایبری به‌منظور صیانت از دارایی‌های شرکت در برابر تهدیدهای سایبری احتمالی اشاره و تصریح کرد: این مرکز به‌عنوان یک سایت متمرکز پایش امنیت و مدیریت شبکه به‌منظور مدیریت و پایش امنیت

● شرکت گاز استان خراسان جنوبی

گازرسانی به ۲۳۲ روستا در سال ۱۴۰۰

مدیرعامل شرکت گاز استان خراسان جنوبی گفت: برای دومین سال پیاپی بیشترین مقدار گازرسانی روستایی در بین شرکت‌های گاز استانی به نام خراسان جنوبی ثبت شد. سیدمحمود هاشمی اظهار کرد: گسترش شبکه گاز از ارکان عدالت در خدمت‌رسانی است که این موضوع در توسعه روستاها و کاهش دغدغه‌های روستاییان در مناطق محروم نقش مهمی دارد.

با بیان اینکه اکنون ۱۶۳۳ روستای استان به شبکه گاز کشور متصل است، تصریح کرد: تا چند ماه آینده همه روستاهای دارای قابلیت گازرسانی در استان به شبکه گاز طبیعی متصل می‌شوند و پرونده گازرسانی به روستاهای فاقد گاز در خراسان جنوبی بسته می‌شود.

شرکت دانست و گفت: با تلاش دانشگاه و صنعت و استفاده از ظرفیت‌های علمی و تخصصی موجود در این دو مجموعه، می‌توانیم نیازهای خود را در زمینه توربین و کمپرسور برطرف کنیم. آیت‌الله عبدالنبی موسوی‌فرد، نماینده ولی فقیه در استان خوزستان و امام جمعه اهواز نیز در این مراسم گفت: دشمن در فضای مجازی به دنبال ناامید کردن مردم در رابطه با افزایش تولید نفت است. وی از اهتمام شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب و دانشگاه شهید چمران اهواز برای تقویت پیوند دانشگاه و صنعت قدردانی کرد. محمدمدعی آخوندعلی، سرپرست دانشگاه شهید چمران اهواز نیز ضمن اعلام آمادگی برای تقویت همکاری با شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب به تشریح ظرفیت‌های علمی این دانشگاه پرداخت و گفت: این دانشگاه بیش از ۶۵۰ عضو هیأت علمی متخصص دارد

● شرکت نفت فلات قاره ایران

افزایش تولید نفت و جلوگیری از آلودگی زیست‌محیطی در سکوی ابودر

رئیس منطقه خارک شرکت نفت فلات قاره ایران با رد ادعای بعضی از رسانه‌ها مبنی بر سوزاندن ۱۰۰ میلیون فوت‌مکعب گاز در سکوی ابودر به دلیل جایگزینی خط لوله انتقال گاز این سکو گفت: با خط لوله جایگزین برای انتقال نفت میدان ابودر، افزون بر افزایش تولید نفت، از آلودگی محیط‌زیستی ایجاد شده به‌واسطه خط لوله قدیمی جلوگیری می‌شود.

علیرضا متعالی گفت: استفاده از خط لوله پیشین نفت در چند نوبت سبب بروز آلودگی محیط‌زیستی شده است. به همین دلیل ضمن آنکه مراحل اجرای خط اصلی در حال انجام است، استفاده از خط لوله جایگزین به‌صورت موقت بهترین انتخاب برای قابلیت تولید حداکثری، ایمن و پایدار بوده که آلودگی‌های محیط زیستی ناشی از خط لوله پیشین را به همراه نخواهد داشت.

وی با رد ادعاهای مطرح‌شده مبنی بر اضافه شدن گازهای سوزاننده شده در مشعل گفت: استفاده نکردن از خط لوله گاز ابودر، تفاوتی در مجموعه گازهای سوزاننده شده منطقه نخواهد داشت.

رئیس منطقه خارک شرکت نفت فلات قاره ایران با بیان اینکه بیشترین مقدار گاز همراه تولیدشده در سکوی ابودر در زمان تولید حداکثری، روزانه حدود ۴۵ میلیون فوت‌مکعب استاندارد است، گفت: این رقم اکنون روزانه تنها ۸ میلیون فوت‌مکعب و پایین‌تر از ظرفیت لازم کمپرسورها برای ارسال به این جزیره است، بنابراین ادعاهای مطرح شده مبنی بر سوزاندن روزانه ۱۰۰ میلیون فوت‌مکعب گاز حتی در شرایط تولید حداکثری صحت ندارد و مبتنی بر اطلاعات نادرست است.

به گفته متعالی، طبق زمان‌بندی انجام‌شده، پروژه اصلی خط لوله انتقال نفت سکوی ابودر، پیش از پایان پروژه‌های اجرایی در خارک و نیاز به گاز در خشکی انجام می‌شود و از این بابت نیز جای نگرانی وجود ندارد، همچنین فرآوردی چاه‌های کم‌فشار میدان درود با گاز در زمان مورد نیاز قابل انجام است و این بخش از گاز درود در چرخه بازیافت قرار می‌گیرد.

وی در پایان با تشکر از دلسوزی و نگرانی اظهارشده، گفت: آنچه تنها در مدت سه ماه از سوی مجموعه کارکنان شرکت نفت فلات قاره ایران اتفاق افتاد، نشانه‌ای از توانمندی مجموعه بزرگ صنعت نفت و اثرگذاری قابل توجه آنها در تأمین انرژی، اقتصاد و رعایت مسائل محیط زیستی بود که همسو با فرمایش‌های مقام معظم رهبری و صیانت از مخازن نفت و گاز انجام شد.

● پالایشگاه ستاره خلیج فارس
برگزاری نمایشگاه توسعه همکاری با دانش‌بنیان‌ها

نمایشگاه تخصصی «توسعه همکاری پالایشگاه

نفت ستاره خلیج فارس با شرکت‌های دانش‌بنیان» اردیبهشت‌امسال برگزار می‌شود. این شرکت در نظر دارد با هدف اجرای منویات مقام معظم رهبری در سال‌مژین به نام «تولید دانش‌بنیان» اشتغال آفرین، نمایشگاهی را با محوریت اعلام نیازمندی‌های خود در حوزه‌های مختلف فنی و مهندسی در روزهای ۱۴ تا ۱۶ اردیبهشت امسال در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی بندرعباس به‌منظور شناسایی شرکت‌های دانش‌بنیان کشور برگزار کند. از این رو از تمامی شرکت‌های فناوری و دانش‌بنیان، دانشگاه‌ها و مراکز علمی - تحقیقاتی، پارک‌های علم و فناوری و دیگر مراکز که امکان ارائه خدمات به این شرکت را داشته باشند، دعوت می‌شود به‌منظور بهره‌مندی از فرصت ایجادشده، از این نمایشگاه بازدید فرمایند. شرکت‌های متقاضی برای بازدید از نمایشگاه ملزم به ثبت اطلاعات و تکمیل فرم مربوطه تا تاریخ ۳۱ فروردین امسال هستند. علاقه‌مندان در صورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند با دبیرخانه نمایشگاه به شماره تلفن ۰۷۶-۳۱۳۱۲۵۷۵ تماس بگیرند یا از طریق پست الکترونیک exhibition@pgsoc.ir مکاتبه کنند

توصیه‌های رهبر انقلاب برای شب‌های قدر

به معانی دعاها توجه کنید

ادعیه رسیده از معصومین (علیهم‌السلام) همه پر مغز، پر مضمون از لحاظ سوز و گداز عاشقانه و عارفانه است و غالباً در حد عالی، منتها جزو بهترین‌ها یا شاید بهترین‌ها، این دعاها بی است که از امیرالمؤمنین (علیه‌الصلاة والسلام) رسیده است. همین دعای کوییل یا دعای صباغ یا دعای مناجات شعبانیه، که من از امام (رضوان الله علیه) یک وقتی پرسیدم که در بین این دعاها شما بیشتر به کدام علاقه دارید؟ ایشان گفتند دعای کوییل و مناجات شعبانیه. هر دو از امیرالمؤمنین (علیه‌الصلاة والسلام) است. این راز و نیاز و سوز و گداز امیرالمؤمنین و هم مناجات‌های آن بزرگوار، حقیقتاً گدازنده است برای کسی که توجه داشته باشد.

۱۳۸۷/۰۶/۲۹

با خدا حرف بزنید

من خواهش می‌کنم جوانان عزیز ما سعی کنند معانی این کلمات و این فقرات را در این دعاها مورد توجه قرار بدهند. الفاظ دعا، الفاظ فصیح و زیبایی است؛ لیکن معانی، معانی بلندی است. در این شب‌ها با خدا باید حرف زد، از خدا باید خواست. اگر معانی این دعاها را انسان بداند، بهترین کلمات و بهترین خواسته‌ها در همین دعاها و شب‌های ماه رمضان و شب‌های احیا و دعای ایی حمزه و دعاها شب‌های قدر است. اگر کسی معانی این دعاها را نمی‌داند، با زبان خود دعا کند؛ خودتان با خدا حرف بزنید. بین ما و خدا جلالی وجود ندارد؛ خدای متعال به ما نزدیک است و حرف ما را می‌شنود. بنابراین با خدا حرف بزنیم و خواسته‌های خودمان را از خدای متعال بخواهیم. این انس با خدای متعال و ذکر خدای متعال و استغفار و دعا خیلی تأثیرات معجز آسایی روی دل انسان دارد؛ دل‌های مرده را زنده می‌کند. ۱۳۸۷/۰۶/۲۹

در آیات خلقت و سرزوشتنان تأمل کنید

از اول شب بیست و سوم، از هنگام غروب آفتاب، سلام الهی - «سلام‌هی حتی مطلع الفجر» - شروع می‌شود، تا وقتی که اذان صبح آغاز می‌گردد. چند ساعت این وسط، سلام الهی و امن الهی و خیمه رحمت خداست که بر سراسر آفرینش زده شده است. آن شب، شب عجیبی است؛ بهتر از هزار ماه، نه برابر آن؛ «خیر من ألف شهر». هزار ماه زندگی انسان، چقدر می‌تواند برکات به وجود آورد و جلب رحمت و خیر کند! این یک شب، بهتر از هزار ماه است، این، خیلی اهمیت دارد. این شب را قدر بدانید و آن را به دعا و توجه و تفکر و تأمل در آیات خلقت و تأمل در سرنوشت انسان و آنچه که خدای متعال از انسان خواسته است و بی‌اعتباری این زندگی مادی و اینکه همه این چیزهایی که می‌بینید، مقدمه آن عالمی است که لحظه جان دادن، دروازه آن عالم است، بگذرانید. ۱۳۷۵/۱۱/۱۲

دل‌هایتان را با مقام‌والای امیرمؤمنان آشنا کنید

از مناسبت شب قدر، یکی مناسبت دعا و تضرع و توجه به پروردگار است که ماه رمضان، بخصوص شب‌های قدر، بهار توجه دل‌ها و ذکر و خشوع و تضرع است. ثانیاً بهانه و مناسبتی است برای اینکه دل‌هایمان را با مقام‌والای امیرمؤمنان و سرور متقیان عالم قدری آشنا کنیم و درس بگیریم. هر چه که در فضایل ماه رمضان و وظایف بندگان صالح در این ماه بر زبان جاری شود و بتوان گفت، امیرالمؤمنین (علیه‌الصلاة والسلام) نمونه کامل آن و برجسته‌ترین الگو برای آن خصوصیت است. ۱۳۸۷/۰۶/۲۹

حاجات خودو مؤمنان را از خدا بخواهید

نگاه کنید به حاجات خودتان، حاجات مسلمانان، حاجات کشورتان، حاجات برادران مؤمنان؛ به مریض‌ها، به مریض‌دارها، به جانبازان، به غم‌دیده‌ها، به دل‌های غمگین، به چشم‌های نگران، به نیازهای فراوان انسان‌هایی که حول و حوش شما، زیر سقف شما و در کشور شما هستند، در دنیای اسلام هستند، روی کره خاک هستند. همه این حاجات را در این شب‌های قدر، یکی یکی از خدای متعال بخواهید. ۱۳۷۳/۱۱/۲۸

به ولی‌عصر ارواحنا فدا، توجه کنید

امشب را که شب قدر است، قدر بدانید. دعا، تضرع، توبه و اتابه و توجه به پروردگار، جزو وظایف همه ماست. مشکلات عمومی مسلمین، مشکلات کشور، مشکلات شخصی‌تان و مشکلات دوستان و برادرانتان را با خدای خودتان مطرح کنید. از خدای متعال توجه بخواهید؛ از خدای متعال مغفرت بخواهید؛ از خدای متعال اتابه و حال و توجه بخواهید. شب قدر را قدر بدانید. شب بسیار مهمی است؛ شب بسیار عزیزی است. به ولی‌عصر، ارواحنا فدا، توجه کنید؛ به در خانه خدا - مسجد - بروید و به برکت امام زمان از خدای متعال خواسته‌هایتان را بگیرید. ۱۳۷۷/۰۱/۰۷

از رذایل مادی خود را دور کنید

ما باید امیدوار باشیم، دعا کنیم و بکوشیم از این شب‌های لیبالی قدر ا برای عروج معنوی خود استفاده کنیم؛ چون نماز، معراج و وسیله عروج مؤمن است. دعا هم معراج مؤمن است، شب قدر هم معراج مؤمن است. کاری کنیم عروج کنیم و از مزبله مادی که بسیاری از انسان‌ها در سراسر دنیا اسیر و دچار آن هستند، هر چه می‌توانیم، خود را دور کنیم. دل‌بستگی‌ها، بدخلقی‌ها - خلقیات غیر انسانی، ضد انسانی - روحیات تجاوزگرانه، افزون خواهانه و فساد و فحشا و ظلم، مزبله‌های روح انسانی است. این شب‌ها باید بتواند ما را هر چه بیشتر از اینها دور و جدا کند. ۱۳۸۳/۰۸/۱۵

با کریمان کارها دشوار نیست

براستی که اگر معنای «کرم» را بدانیم و شخص «کرم» را بشناسیم، از آنجا که سراپا نیازیم و حاجت، لحظه‌ای از در خانه آنان که کریمان عالم هستند، به جای دیگر نرفته و از دامان پر لطف و عطایشان دست بر نخواهیم داشت؛ چرا که «گدایی صاحب کرم گردد». یکی از معانی «کرم» و یکی از صفات شخص کریم، بخشش، پیش از درخواست و حاجت روا کردن حاجت‌مند، قبل از عرض حاجت است. امیرالمؤمنین (ع) فرمودند: «شخص کریم، کسی است که عطا و احسانش بر درخواست او پیشی گرفته است.»

به قول صائب علیه‌الرحمه:

از تلخی سوال، گروهی که واقفند

فرست به لب کشودن سائل نمی‌دهند

سیره و روش خاندان رحمت، یعنی محمد و آل محمد (ص) که کریمان عالم هستی‌اند، همواره بر این امر بوده و است. در اینجا تنها به یک نمونه و یک حرف از هزاران اشاره می‌شود که: در خانه اگر کس است، یک حرف پس است. در مورد وجود و سخای امام حسن مجتبی (ع) آمده است که شخصی برای درخواست کمک و احسان به نزد ایشان آمد و پیش از آن که حاجتش را عرضه کند، آن حضرت فرمودند: هر چه در صندوق است، به او بدهید. در آن صندوق بیست هزار درهم بود که همه را به او دادند. آن شخص عرضه داشت: مولای من، شما مهلت ندادید که نیازم را بگویم و زنان به ستایش باز کنم. امام حسن (ع) در پاسخ وی، جملات لطیف و زیبایی را در قالب شعر بیان فرمودند که ترجمه بخشی از آن، این است:

ما خاندانی هستیم که قبل از درخواست می‌بخشیم و عطا می‌کنیم؛ چون بیم داریم که عرق شرم روی سوال کننده جاری شود. اگر در بار، برتری عطای ما را بداند، پس از موج زدن و لبریز شدن از خجالت (در مقابل فیض جود و عطای ما) به زمین فرو می‌رود.

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

در فضیلت شب‌های قدر

خوشا «قدری» که قدرش را بدانیم

مشعل | شب قدر از شب‌های مقدس و متبرک اسلامی است. خداوند در قرآن مجید از آن به بزرگی یاد کرده و سوره‌ای نیز به نام «سوره قدر» نازل فرموده است. در تمام سال، شبی به خوبی و فضیلت شب قدر نمی‌رسد. این شب، شب نزول قرآن، شب فرود آمدن ملائکه و روح نیز نام گرفته است. عبادت در شب قدر، برتر از عبادت هزار ماه است. در این شب، مقدرات یک سال انسان، روزی، عمر و امور دیگر مشخص می‌شود. ملائکه در این شب بر زمین فرود می‌آیند و نزد امام زمان(عج) می‌روند و آنچه را برای بندگان مقدر شده بر ایشان عرضه می‌دارند. شب‌زنده‌داری، تلاوت قرآن و مناجات و عبادت در این شب، بسیار توصیه و تاکید شده است.

انسان‌هایی که قدر زمان و فرصت‌های زندگی را می‌دانند، هیچ موقعیتی را بی‌بهره و به واسطه کاهلی یا بی‌توجهی از دست نمی‌دهند. چنین افرادی قدر و ارزش شب‌های قدر را نیز دانسته و برای کسب خیرات و برکات این فرصت معنوی تلاش می‌کنند. در بزرگی، منزلت و تاثیر این شب، بسیار در روایات گفته شده و بسیاری از فرهیختگان و نام‌آوران علم و ایمان در طول تاریخ اسلامی نسبت به ارزش و اهمیت آن سخن‌های فراوان گفته‌اند؛ اما ارزش و جایگاه آن چنانکه باید و شاید، هنوز بر همگان شناخته نشده است.

جایگاه و اهمیت شب قدر

چنان‌که درک شب قدر، کاری مشکل است، بیان جایگاه و قدر شب «قدر» عملی است دشوار که تنها راه‌یافتگان به آن شب عزیز می‌توانند واقعیت و حقیقت آن را بیان دارند؛ چراکه

قرآن به پیامبر خدا فرمود: و تو چه دانی که شب قدر چیست؟ در وصف آن همین بس که از هزار ماه برتر است و مسائلی بر قدر و منزلت این شب افزوده که در ادامه به آن اشاره خواهیم کرد:

۱- نزول قرآن

نزول جامع‌ترین، کامل‌ترین و ماندگارترین کتاب الهی بر عظمت و منزلت شب قدر افزوده است. قرآن خود می‌گوید: «شَهْرَ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ» ماه مبارک رمضان، ماهی است که در آن قرآن نازل شده است.

اما در چه شبی از شب‌های آن ماه، قرآن نازل شده است؟ آیه دیگر بیان می‌کند که «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَارَكَةٍ»؛ براستی، آن قرآن را در شبی پربرکت نازل کردیم. این شب مبارک در سوره قدر مشخص شده است که «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ» به حقیقت

ما آن قرآن را در شب قدر فرود آوردیم. پس باید گفت نزول قرآن در چنین شبی، بر عظمت آن می‌افزاید. این نکته را هم اضافه کنیم که این نزول، نزول دفعی است بر قلب رسول گرامی اسلام، نه نزول تدریجی که آغاز آن با آغاز بعثت یعنی ۲۷ رجب همراه است.

۲- تقدیر امور

در نامگذاری شب قدر بیان‌های مختلفی وارد شده است: برخی آن را به معنای شبی با عظمت و بزرگ «لَيْلَةُ الْعَظَمَةِ» گرفته‌اند؛ چراکه قدر در قرآن به معنای منزلت و بزرگی خداوند آمده است. در آیه‌ای می‌خوانیم: «مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ»؛ قدر ندانستند و نشناختند خدا را آنگونه که حق عظمت او بود. قدر به معنای تقدیر و اندازه‌گیری و تنظیم است. این معنی را هم لغت تأیید می‌کند و هم قرآن و روایات. راغب اصفهانی

۳- سند امامت

شب قدر، بزرگ‌ترین سند امامت و تداوم آن در طول زمان است. در روایات فراوانی، وجود شب قدر را در هر زمان دلیل لزوم امامت و بقای آن دانسته‌اند، از این‌رو سوره قدر به منزله شناسنامه اهل بیت علیهم‌السلام شمرده شده که به برخی روایات اشاره می‌شود:

از امام علی(ع) نقل شده که می‌فرمود: به حقیقت شب قدر در هر سال وجود دارد و امر سال در آن شب نازل می‌شود و براستی برای آن امر، صاحبان امری است. عرضه شد آنان چه کسانی هستند، فرمود: «أَنَا وَأَخِي عَشْرَ مِنْ صَلْبِي أَيُّمَةَ مُحَمَّدٍ تُونُ»؛ من و ۱۱ امام از نسل من که همه امامانی محدد هستند، ملائکه را نمی‌بینند؛ اما صدای آنها را می‌شنوند.

و در برخی روایات آمده است که خود ولایت علی(ع) و ائمه علیهم‌السلام جزو تقدیرات آن شب است و دستور داده‌اند که با مخالفان برای اثبات امامت و بقای آن و زنده بودن مهدی(عج) به شب قدر استدلال کنید. آری، بقای شب قدر، دلیل محکمی است بر بقای امامت. بقای امامت نیز اقتضا می‌کند حیات و زنده بودن حضرت مهدی(عج) را و حیات مهدی(عج) نیز نشانه حیات مذهب پیشتاز و همیشه در صحنه تشیع است. بنابراین اسلام اصیل و قرآن تا ابد زنده است. از اینجا روشن شد که شب قدر، یعنی شب ولایت و امامت و معنای روایاتی که شب قدر را به فاطمه زهرا(س) تفسیر کرده، حقیقت شب قدر امامت و ولایت و حقیقت ولایت و امامت زهرای مرضیه(س) است.

در بحارالانوار روایتی آمده است که هر کس در شب قدر، از روی ایمان و محاسبه و اخلاص نماز بگذارد، خداوند گناهان گذشته او را می‌بخشد.

و امام صادق(ع) فرمود: تقدیر امور و سرنوشت‌ها در شب قدر، یعنی شب نوزدهم، تحکیم آن در شب بیست و یکم و انقضای آن در شب بیست و سوم صورت می‌گیرد. و امام رضاع(ع) فرمود: در شب قدر آنچه در سال واقع می‌شود، تقدیر و اندازه‌گیری می‌شود، از نیکی و بدی و سود و زیان و روزی و مرگ. به همین دلیل نیز شب قدر، شب اندازه‌گیری نامیده شده است.

۴- بخشش گناهان

یکی دیگر از ویژگی‌های شب قدر، بخشش گناهان و عفو عاصیان و مجرمان است، از این‌رو باید تلاش کرد تا این فیض عظمای الهی شامل حال انسان شود. وای به حال انسانی که عرضه می‌شود.

در شب قدر مورد غفران الهی قرار نگیرد؛ چنانکه پیامبر اکرم(ص) می‌فرمود: کسی که شب قدر را درک نکند، بخشیده نشود و خداوند او را از رحمت خویش دور می‌سازد. و در جای دیگر فرموده است: هر کس که از فیض شب قدر محروم شود، از تمام خیرات محروم شده و محروم نمی‌ماند از خیرات شب قدر، مگر کسی که با اعمال خویش، خود را محروم کرده باشد.

بنابراین باید تلاش مضاعف کرد تا غفران الهی و بخشش گناهان در این شب، شامل حال انسان شود.

پیامبر اکرم(ص) می‌فرمود: کسی که در شب قدر بپوشد و آن شب را از روی ایمان، محاسبه و اخلاص بیدار باشد، گناهان گذشته‌اش بخشوده می‌شود.

اعمال شب قدر

شب نوزدهم، شب با عظمتی است و آغاز شب‌های قدر به‌شمار می‌رود و شب قدر، شبی است که در طول سال شبی به‌خوبی و فضیلت آن یافت نمی‌شود و عمل در این شب (شب قدر) از عمل در طول هزار ماه بهتر است و تقدیر امور سال در این شب صورت می‌گیرد و فرشتگان و روح که اعظم فرشتگان الهی است، در این شب به اذن پروردگار به زمین فرود می‌آیند و به محضر امام زمان(عج) می‌رسند و آنچه را که برای هر فرد مقدر شده، بر آن حضرت عرضه می‌دارند.

و اعمال شب‌های قدر بر دو نوع است: ۱_ اعمالی که در هر سه شب باید انجام داد. ۲_ اعمالی که مخصوص به هر یک از شب‌های قدر است.

و اما اعمالی که در هر سه شب باید انجام داد: **اول:** غسل. علامه مجلسی در این باره فرموده است: بهتر است غسل این شب‌ها را مقارن غروب آفتاب انجام دهید تا نماز شام را با غسل بخوانید.

دوم: دو رکعت نماز است که در هر رکعت بعد از حمد، ۷ مرتبه سوره توحید خوانده می‌شود و بعد از فراغ ۷۰ مرتبه استغفرالله و آتوب الیه بگویند. در روایت نبوی است که از جای خود برنخیزد تا حق تعالی او را و پدر و مادرش را ببامزد.

سوم: قرآن مجید را بگشاید و بگذارد در مقابل خود و بگوید: اللّٰهُمَّ اِنِّي اسْئَلُكَ بِكِتَابِكَ الْمُنَزَّلِ وَمَا فِيهِ وَفِيهِ اسْمُكَ الْاَكْبَرُ وَاسْمَاؤُكَ الْحُسْنٰى وَ مَا يُخَافُ وَ يُرْجٰى اَنْ تَجْعَلَنِي مِنْ عَتَقَاتِكَ مِنَ النَّارِ.

چهارم: مصحف شریف را بگیرد و بر سر

رئیس امور ورزش شرکت ملی نفت ایران عضو کمیته فنی فدراسیون تکواندو شد

هادی افشار، رئیس امور ورزش شرکت ملی نفت ایران به‌عنوان عضو جدید کمیته فنی فدراسیون تکواندو منصوب شد. در جلسه‌ای که در فدراسیون تکواندو برگزار شد، هادی ساعی، رئیس فدراسیون تکواندو، اعضای کمیته فنی را انتخاب و معرفی کرد. در این جلسه اعضای کمیته فنی، احکام خود را از رئیس فدراسیون دریافت کردند که هادی افشار، رئیس امور ورزش شرکت ملی نفت ایران به‌عنوان عضو جدید انتخاب و معرفی شد. هادی افشار از قهرمانان ملی این رشته رزمی است که به عضویت این کمیته درآمد. وی حکم انتصاب خود را از هادی ساعی، رئیس فدراسیون دریافت کرد. کمیته فنی فدراسیون تکواندو در بخش «کورگی» یا همان مبارزه، قرار است به‌منظور بررسی برنامه مربیانی که نامزد هدایت تیم ملی هستند، بپردازد. گفتنی است، زهرا سروری، اصغر رحیمی، هادی افشار و فیض‌الله فنجی اعضای کمیته فنی را تشکیل می‌دهند.

صعود کوهنوردان آغاچاری به قله‌های قوج خوس

کوهنوردان باشگاه مناطق نفت خیز جنوب - آغاچاری در نخستین صعود خود در سال جدید توانستند قله‌های قوج خوس (قوج خویبده) سپیدان فارس و قلعه گلاب را فتح کنند. این قله به ارتفاع ۳۳۰۰ متر، بلندترین قله در دامنه‌های شکرک در شمال غربی سپیدان فارس است که با تلاش هم نوردان عادل شریفیات و سعید حمودی، به سرپرستی عقیل شریفی حسینی به‌عنوان نخستین صعود در سده جدید شمسی (۴/۱۱۴۰) فتح شد. از دیگر صعودهای کوهنوردان این باشگاه در سال جدید، می‌توان به صعود هم‌نوردان به قلعه گلاب به مناسبت میلاد امام زمان (عج) و آغاز سال جدید شمسی اشاره کرد که در فروردین ۱۴۰۱ انجام شد.

مربیگری شروع به فعالیت کردم. به دلیل علاقه‌ای که به رشته هندبال داشتم، دوست داشتم از تجربیاتم در رشته مربیگری استفاده کنم و چند بازیکن هم در رده‌های مختلف به تیم ملی دعوت شدند.

تلخ‌ترین و شیرین‌ترین خاطره ورزشی شما چیست؟
تلخ‌ترین خاطره ورزشی‌ام این است که به همراه تیم ملی در مسابقات قهرمانی آسیا در اردو به کرونا مبتلا شدم و نتوانستم همراه تیم برگردم. شیرین‌ترین خاطره هم اینکه برای اولین بار در رشته‌های توبی خانم‌ها توانستم به جام جهانی صعود کنیم.

در جام جهانی اسپانیا، به‌عنوان بازیکن در ترکیب تیم ملی بودید. در خصوص اولین حضورتان قبل از اینکه به این سؤال شما پاسخ بدهم، باید به این نکته اشاره کنم که بیست و پنجمین دوره مسابقات هندبال قهرمانی زنان جهان با حضور ۳۲ تیم به میزبانی اسپانیا برگزار شد و تیم ملی ایران برای اولین بار در تاریخ، با کسب مقام چهارمی آسیا جواز حضور در مسابقات قهرمانی جهان را کسب کرد و در این رقابت‌ها، شش بازی را مقابل تیم‌های رومانی، نروژ، قزاقستان، ازبکستان، انگولا و کامرون برگزار کردیم که در نوع خود برای هندبال بانوان ایران خیلی خوب بود؛ اما در پاسخ به سؤالی که مطرح کردید، باید بگویم که پوشیدن پیراهن تیم ملی برای من در بالاترین سطح مسابقات جهان باعث افتخار بود. حضور ما در این مسابقات باعث شد که در ریچ‌های برای پیشرفت بانوان ایران در رشته هندبال باز و اسپانسر جذب شود. سطح مسابقات هم خیلی بالا بود و ما که اولین تجربه حضور در این مسابقات را داریم، باید سطح عملکرد خودمان را بالا ببریم که در آینده حرفی برای گفتن داشته باشیم. در این مسابقات، علاوه بر اینکه به‌عنوان بازیکن تجربه بالایی کسب کردیم، نکات فنی زیادی هم در مربیگری آموختیم.

از چه زمانی رفتی شدید و آیا این همکاری کم‌اکنون ادامه دارد؟
از سال ۹۲ به‌عنوان مربی فعالیت داشتم تا اینکه کرونا باعث تعطیلی سالن‌های نفت شد. خدا را شکر که با گذشتن مجدد سالن‌ها، دوباره به‌عنوان مربی شروع به فعالیت کردم و امیدوارم این روند خوب ادامه داشته باشد.

ظرفیت رشته هندبال در صنعت نفت را چگونه ارزیابی می‌کنید؟
رشته هندبال، تنها رشته‌ای است که مسابقات آن در مناطق و وزارت نفت، برگزار نمی‌شود. امیدوارم که در سال جدید با یک برنامه‌ریزی خوب، این مشکل حل شود؛ چون پتانسیل هندبال در گجساران خیلی بالاست.

توصیه شما به‌عنوان مربی برای توسعه رشته هندبال در صنعت نفت چیست؟
رشته هندبال در گجساران، تنها لیگ برتر بانوان در استان به شمار می‌رود که چند سال است با بازیکنان بومی در لیگ برتر و دسته یک فعالیت می‌کند. امیدوارم با برنامه‌ریزی بهتر، این تیم آینده‌بهتری داشته باشد. از هندبال نفت، بازیکنان زیادی به تیم ملی رسیدند که این روند با حمایت مسؤولان می‌تواند ادامه داشته باشد.

در پایان اگر صحبت خاصی دارید، بفرمایید؟
از خانواده‌ام و تمام کسانی که در این راه حمایت کردند تا به این جایگاه برسم، سپاسگزارم. امیدوارم هندبال نفت بیشتر از اینها پیشرفت کند و در سطح باشگاهی بیشتر بدرخشد و حتی راهی مسابقات آسیایی شود و بازیکنان بیشتری از نفت، به تیم ملی برسند.

با یک بیوگرافی کامل از خودتان شروع کنید.
صونا بیداد هستم، سوم تیرسال ۱۳۷۲ در شهرستان گجساران متولد شدم. کارشناسی ارشد فیزیولوژی ورزش دارم و هم‌اکنون نیز عضو تیم ملی هندبال زنان ایران هستم و به‌عنوان مربی هم در تیم نفت و گاز گجساران فعالیت می‌کنم؛ البته در لیگ برتر هندبال بانوان باشگاه‌های کشور، سابقه حضور در تیم نفت و گاز گجساران را هم دارم.

چه شد که هندبال‌بست شدید و این رشته را زیر نظر چه کسی و از کجا شروع کردید؟
من از بچگی هندبال را دوست داشتم و به دلیل همین علاقه، هندبال را از مدارس شروع کردم و کم‌کم بیشتر از قبل به این رشته علاقه‌مند شدم. تا اینکه در رده باشگاهی، کارم را ادامه دادم و به اهدافم در این رشته رسیدم. اولین مربی که هندبال را در کنارش شروع کردم، سرکار خانم خورشیدی بودند که در پیشرفت من نقش بسزایی داشتند و باعث شدند که من به این رشته بیشتر علاقه پیدا کنم.

تاکنون در چه تیم‌هایی سابقه عضویت داشته‌اید و در چه پستی بازی می‌کنید؟
همان‌طور که گفتم، در لیگ برتر هندبال باشگاه‌های ایران سابقه بازی دارم. ابتدا در تیم نفت و گاز گجساران بازی می‌کردم، سپس به تیم شهید شاملی کازرون رفتم. در خصوص سؤال دوم هم باید بگویم که در پست بغل و پخش بازی می‌کنم. در رشته هندبال کوبی هم دارید؟

بله، الگوی ورزشی من در هندبال، بازیکن تیم فرانسه، نیکولا کارباتیک است.

چند سال است که در تیم ملی حضور دارید و با این تیم در چه تورنمنت‌هایی شرکت کرده‌اید؟

از سال ۹۵ تا امسال، عضو ثابت تیم ملی بودم و به قولی هنوز هم هستم. سال ۹۵ و در مسابقات قهرمانی آسیا در کشور کره جنوبی، مقام ششم را به دست آوردم. سال ۹۷ در مسابقات قهرمانی آسیا در ژاپن هم باز مقام ششم را با تیم ملی کسب کردم. در سال ۱۴۰۰ مسابقات قهرمانی آسیا در اردن نیز مقام چهارم را کسب کردیم که باعث شد بتوانیم سهمیه جهانی حضور در مسابقات جهانی را هم برای نخستین بار به دست بیاوریم. در سال ۱۴۰۰ در مسابقات قهرمانی جهان شرکت کردیم که برای اولین بار تجربه بسیار خوبی بود؛ چون با تیم‌های بزرگ جهان که قهرمان المپیک و قهرمان جهان بودند، بازی کردیم.

فعالیت در تیم نفت را از چه زمانی شروع کردید؟
از سال ۸۹ در تیم نفت شروع به فعالیت کردم و تا سال ۹۷ در تیم نفت و گاز گجساران در لیگ برتر بودم. الان هم به‌عنوان مربی در این تیم کمک می‌کنم.

مهم‌ترین افتخارات و عناوین شما در رده‌ها و لیگ‌های مختلف هندبال باشگاهی ایران چیست؟
با تیم نفت و گاز گجساران ۲ دوره قهرمان مسابقات دسته یک باشگاه‌های کشور شدم. باز هم با تیم نفت و گاز گجساران مقام سوم در مسابقات دسته یک کشور را به دست آوردم. سپس در سال ۹۶ در لیگ برتر کشور به همراه تیم نفت و گاز گجساران دوم شدم. در سال‌های ۹۸ و ۹۹ همراه تیم شهید شاملی کازرون ۲ نایب‌قهرمانی به دست آوردم و زمانی که در نفت و گاز گجساران بازی می‌کردم، توانستم عنوان خانم گلی لیگ برتر در سال ۹۶ را به دست بیاورم. در سال ۹۷ هم بهترین بازیکن رنکینگ ملی در لیگ برتر به همراه تیم نفت و گاز گجساران شدم.

در خصوص نحوه فعالیت در مربیگری بیشتر بگویید و اینکه چرا مربی شدید و از چه زمانی با تیم نفت در رده مربیگری همکاری دارید؟
من از سال ۹۲ در تیم‌های پایه و تکمیلی نفت و گاز گجساران علاوه بر بازی، در کسوت

مربی و ملی‌پوش نفتی هندبال ایران:

نفت‌وگاز گجساران می‌تواند بازیکنان بیشتری را به تیم ملی معرفی کند

حسین آزادی
هندبال، از جمله رشته‌های تیمی است که طرفداران متعددی دارد و طی سال‌های اخیر، برگزاری لیگ برتر در دو بخش آقایان و بانوان، موجب تعالی و پیشرفت این رشته در کشورمان شده است. به‌گونه‌ای

که در سال گذشته، تیم ملی هندبال بانوان کشورمان برای نخستین بار در جام جهانی حضور یافت. یکی از بازیکنانی که تیم ملی هندبال زنان کشورمان را در جام جهانی همراهی می‌کرد، صونا بیداد، مربی تیم‌های پایه نفت و گاز گجساران و بازیکن سابق این تیم بود. صنعت نفت نیز در این رشته ورزشی فعالیت محسوس و چشمگیری داشته، به‌گونه‌ای که تیم نفت و گاز گجساران علاوه بر حضور در مسابقات قهرمانی جهان و آسیا (هندبال آقایان) در لیگ‌های برتر آقایان و بانوان باشگاه‌های کشور نیز سابقه قهرمانی دارد. همان‌طور که گفتیم، در جام جهانی هندبال که سال گذشته به میزبانی اسپانیا برگزار شد، ۲ بازیکن و مربی تیم نفت گجساران در ترکیب تیم ملی حضور داشتند که صونا بیداد یکی از آنها بود. به همین بهانه با این ملی‌پوش که هم‌اکنون نیز در کسوت مربیگری در تیم نفت و گاز گجساران فعالیت می‌کند، گپ‌وگفتی داشتیم که باهم می‌خوانیم.

کوپر نوردی کوهنوردان شرکت ملی نفت ایران در مرنجاب

هیأت کوهنوردی شرکت ملی نفت ایران با همکاری امور ورزش و تربیت بدنی، به مناسبت گرامیداشت روز ملی شدن صنعت نفت، برنامه کوپر نوردی مرنجاب را در قالب دو گروه (مدیریت مالی و ستاد) برگزار کردند. گروه کوهنوردان مدیریت امور مالی، به سمت کاشان - آران و بیدگل رفتند و بعد از یک شب استراحت، به همراه راهنمای محلی، ساعت ۷ صبح به سمت رمل های کوپر مرنجاب حرکت کردند و با طی مسافت ۱۰ کیلومتری در شن ها و تپه ماهورهای آن منطقه، در ساعت ۱۲ به کوپر نوردی ۵ ساعته خود پایان دادند. سپس یک روز بعد، گروه ۹ نفره ادارات مرکزی به سمت کاشان - آران و بیدگل - کوپر مرنجاب حرکت کرده و برنامه کوپر نوردی خود را پس از رسیدن به مرنجاب در ساعت ۱۳:۴۵ دقیقه همان روز به سمت منطقه ارغوان کوپر آغاز کردند. بنا به پیشنهاد راهنما و همچنین تأیید مربی گروه، مسیر پیمایش، در ابتدای جاده مرنجاب (به سمت شمال) انتخاب شد. در شروع حرکت، اعضای گروه مسیر شیب دار و شبیه مناطق کوهستانی، که پوشیده از شن و ماسه بود را پشت سر گذاشتند و پس از طی مسافت حدود ۱۲ کیلومتر در مدت زمان ۴ ساعت پیاده روی داخل ماسه های روان و تپه ماهورها و همچنین شنیدن توضیحات مربی و راهنمای گروه در مورد شناخت منطقه و موقعیت آن و نیز روش برخورد با تغییرات آب و هوایی در مناطق کوپری، به کوپر نوردی خود پایان دادند. کوپر مرنجاب، حوزه وسیعی از منطقه کوپری و شن های روان را در بر گرفته است. محل کاروانسرای مرنجاب و تپه های اطراف آن نیز شناخته تر شده و بیشتر مورد توجه گردشگران و دوستداران طبیعت، بخصوص آفرود سواران قرار گرفته است. اسامی هنوردانی که در این دو برنامه کوپر نوردی شرکت کردند، به شرح زیر است:

کوهنوردی مدیریت امور مالی:
آقایان سیدمحسن جمالی، وحید مردانی، سید ابوالحسن علوی نژاد، یاور جبریل زاده، محسن توکلی، سید قاسم علی حسینی، رضا سلمانی علایی، رضا حق وردی، کاظم شکیب، علی رضا دیناروند، اکبر جعفر پور عیدی، محمد تشییعی، سعید خزایی، فرزاد فرزندی پور، جواد حسینی، عارف شعله ور، مسیب علی پور، حمید مثنوی، غلامعباس روستایی هماهنگ کننده و سرپرست گروه کوهنوردی مدیریت امور مالی.
گروه کوهنوردی ادارات مرکزی:
هادی جمشیدی، امین حبیبی راه، سعید قادری، سجاد حسین زاده، رضا حسین زاده، کیوان رضایی، پویا خدادادی، رضا طاهری و علی قربانی شیران (سرپرست گروه کوهنوردی ادارات مرکزی).
بهنام جداییان (مربی هیأت کوهنوردی شرکت ملی نفت ایران)

غازنوردی بانوان شرکت ملی نفت ایران

اعضای گروه کوهنوردی بانوان شرکت ملی نفت ایران به همراه تنی چند از بانوان همکار این شرکت با هدف توسعه ورزش همگانی با رعایت پروتکل های بهداشتی در یک برنامه ورزشی به کوپر نوردی و غارنوردی پرداختند. گروه ۲۴ نفره بانوان همکار و کوهنوردان شرکت ملی نفت ایران به مربیگری اکبر مهدی زاده به کوپر اشتهارد رفتند تا هم به کوپر نوردی بپردازند و هم به غار نمکی بروند. کوپر اشتهارد یا قشلاق حسین خانی (که به کوپر قارپوز آباد هم شناخته می شود) در شمال شهرستان اشتهارد و جنوب شرقی مهرشهر کرج در استان البرز قرار دارد. طول کوپر ۶۰ کیلومتر و عرض آن حدود ۲۰ کیلومتر است. در حاشیه کوپر، ارتفاعات و گنبد های نمکی زیبایی که از رنگ های متنوعی تشکیل شده اند، وجود دارد که غار نمکی را تشکیل داده اند. اعضای گروه بعد از ۵ ساعت و طی کردن ۱۲ کیلومتر کوپر نوردی که از ساعت ۸ صبح شروع شده بود، به کار خود در غار نمکی پایان دادند. گفتنی است، غار نمکی چند میلیون ساله محصور در میان کوپر نجم آباد حدود ۱۰۰ سال است که نمک مردم روستاهای این شهر را تأمین می کند. اعضای شرکت کننده در این برنامه عبارت بودند از:

خدیدجه علی پناهی (سرپرست)، اکبر مهدی زاده (مربی)، لیندا هوشیار، سمیرا ساعدی آذر، سعیده رایی، فریده عباسی، مرضیه سلطانی، زنا طیار، مهری آذر دار، پروین سلطانی آرزو، پروین سلطانی آرزو، مریم گلشنی، مینا کریمی، نریاز نبی، مهتاب محمدی، مرضیه ترکمان، سارا ترکمان، ملکه توکلی، فاطمه شفیع، نریاز حبیبی، فاطمه پرست نژاد، زینب احمدی، فرخنده محمدی، اکرم ریاضی، مریم احسنی، کنایون مهدی، فرح پور، تهیمینه علیزاده، الهه الهیاری، زهرا مهر خواه، پروین صفی نیا و مهدی باقر پور (روابط عمومی امور ورزش)

حرکت قابل ستایش باشگاه صنعت نفت آبادان

کودک مبتلابه سرطان با حضور در جمع بازیکنان به آرزوی رسیدن

اینکه برخی هدا یا از جمله یکدست لباس کامل مدرسه فوتبال، یک پیراهن و یک توپ امضا شده از سوی بازیکنان، بانام صنعت نفت به وی اهدا شد. کودک خرمشهری در زمین، همراه با بازیکنان به بازی پرداخت و در آخر نیز همگی عکسی به یادگار با او گرفتند. محمدصادق ۷ ساله در یک بازی نمادین نیز موفق به گلزنی شد و به همراه علیرضا منصور بان شادی معروف سجده شکر که آبادانی ها در این فصل اجرا می کنند را به نمایش گذاشت. این کودک به آرزوی خودش که پوشیدن پیراهن صنعت نفت بود، رسید و حتی یک توپ طلایی نمادین را نیز از دست علیرضا منصور بان جایزه گرفت تا یک شب فراموش نشدنی برای محمدصادق رقم بخورد.
این کودک در جمع بازیکنان صنعت نفت نیز به صحبت پرداخت و اعلام کرد که آرزو دارد روزی لباس صنعت نفت را بر تن کرده و برای این باشگاه به میدان برود.
گفتنی است در این برنامه، علاوه بر خانواده محمدصادق، خانم هستی چعب که او نیز به همین بیماری مبتلاست، به عنوان خاله آرزوها، کودک سرطلایی را همراهی کرد.

کودک خرمشهری مبتلابه سرطان به آرزویش یعنی حضور در جمع طلایی پوشان صنعت نفت آبادان و بازی با آنها رسید. به گزارش «مشعل» و به نقل از روابط عمومی باشگاه صنعت نفت آبادان، چندی قبل از سوی موسسه فرهنگی-هنری «بنجمین فصل قشنگ» به جهانبگیر کی شمس، مدیر عامل مؤسسه باشگاه صنعت نفت آبادان خبر دادند که پسر بچه ای ۷ ساله به نام محمدصادق از هواداران متعصب تیم صنعت نفت آبادان، آرزو دارد که به عنوان بازیکن تیم صنعت نفت در جمع بازیکنان، حاضر و با آنها بازی کند. این کوچولوی آبادانی که به سرطان مبتلا شده و در حال مبارزه با این بیماری است، حال او را در جمع مبارزه بی امانش، دوست دارد در تیم صنعت نفت آبادان، بازی کند. وقتی کی شمس از این موضوع مطلع شد، طی هماهنگی با زیر مجموعه اش زمینه حضور این کودک در تمرینات تیم صنعت نفت در محل باشگاه پیروز را فراهم کرد.
در همین خصوص، در روز ۲۰ فروردین امسال، حسین ساکی از بازیکنان تیم صنعت نفت راهی منزل این کودک واقع در خرمشهر شد و محمدصادق را به همراه پدر و مادرش به سر تمرین تیم آورد.
ورود محمدصادق به باشگاه پیروز با استقبال گرم و صمیمانه مدیر عامل، بازیکنان، سرمربی و کادر فنی تیم همراه شد، ضمن

